

The logo of FGV (Federal Government of Vietnam) is located in the top right corner. It consists of the letters "FGV" in a white, bold, sans-serif font, with a stylized orange and red swoosh underneath. The logo is set against a dark maroon background that is part of a larger graphic element on the right side of the cover.

FGV

MELESTARIKAN KEMAJUAN

PENYATA KEWANGAN DIAUDIT 2023

DALAM LAPORAN INI

MELESTARIKAN KEMAJUAN

Kami di FGV saban hari tekak berusaha untuk melestarikan kemajuan untuk sekalian. Sebagai organisasi yang bergantung pada sumber alam, kami bertekad untuk mempersubur bumi ini buat generasi seterusnya. Kami mengerjakan tanah dengan sepenuh hemat untuk merealisasikan ilham tersebut, menyentaskan ekosistem yang memupuk pertumbuhan inklusif. Selain itu, kami mengaspirasikan pembangunan produk mudah perolek yang berpatutan harga dan berkualiti tinggi, di samping menerapkan amalan perniagaan terbaik demi penciptaan nilai. Berbekalkan aspirasi sedemikian, kami menyasarkan penggunaan sumber secara bertanggungjawab serta memastikan tebaran manfaat secara meluas. Tema **'Melestarikan Kemajuan'** Laporan Bersepadu Tahunan ini membuktikan keazaman kami untuk melestarikan kemajuan seperti yang kami ilhamkan. Berbekalkan keazaman sedemikian, kami menyasarkan pertumbuhan secara bertara, bijaksana, dan berkekalan, agar kami sentiasa berupaya untuk membekalkan makanan dan produk tani yang lestari kepada generasi yang akan datang.

RASIONAL KULIT HADAPAN

Reka bentuk kulit hadapan kami tahun ini diinspirasikan oleh lakaran dinamik logo FGV yang melambangkan elemen keteguhan dan ketabahan organisasi tatkala menongkah arus cabaran. Kecitraan ini, yang menggambarkan momentum ke hadapan, mengesahkan iltizam kami terhadap kemajuan, kebaruan, dan kelestarian. Berasaskan nilai teras FGV, reka bentuk ini mencerminkan kesederhanaan, keutamaan pengukuhan asas, dan kemajuan tanpa henti sebagai hasil usaha kolaboratif dan minda inklusif.

- 2 Laporan Pengarah
- 6 Penyata Para Pengarah
- 6 Akuan Berkanun
- 7 Laporan Juruaudit Bebas
- 13 Penyata Keuntungan Atau Kerugian
- 28 Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan

PENYATA TANGGUNGJAWAB PENGARAH

Para Pengarah dikehendaki oleh Akta Syarikat 2016 (Akta) untuk menyediakan Penyata Kewangan bagi setiap tahun kewangan yang memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Syarikat pada akhir tahun kewangan serta prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan. Seperti yang dikehendaki oleh Akta dan Keperluan Penyenaraian Pasaran Utama Bursa Malaysia Securities Berhad, Penyata Kewangan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 telah disediakan mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta tersebut.

Para Pengarah beranggapan bahawa dalam penyediaan Penyata Kewangan bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2023 yang dibentangkan pada halaman 13 hingga 201, Kumpulan dan Syarikat telah menerapkan dasar perakaunan yang wajar secara konsisten dan disokong oleh pertimbangan dan anggaran yang munasabah.

Para Pengarah bertanggungjawab untuk menentukan penyimpanan rekod perakaunan dengan betul. Rekod perakaunan ini harus mendedahkan kedudukan kewangan Kumpulan dan Syarikat dengan ketepatan yang wajar agar para Pengarah dapat memastikan pematuhan Penyata Kewangan ini terhadap Akta. Para Pengarah memikul tanggungjawab am untuk mengambil langkah yang munasabah untuk melindungi aset Kumpulan serta untuk mencegah dan mengesan penipuan dan penyelewengan lain. Penyata ini dibuat mengikut resolusi Lembaga Pengarah bertarikh 27 Mac 2024.

LAPORAN PENGARAH

LAPORAN PENGARAH

Para Pengarah dengan sukacitanya membentangkan laporan tahunan berserta penyata kewangan diaudit Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 kepada ahli-ahli.

PENGARAH

Para Pengarah yang memegang jawatan pada tahun kewangan dan semasa tempoh sejak akhir tahun kewangan hingga tarikh laporan ialah:

Tan Sri Rastam Mohd Isa	(Dilantik sebagai Pengerusi pada 26 September 2023)
Dato' Shahrol Anuwar Sarman	(Dilantik sebagai Pengerusi pada 1 April 2023 dan ditetapkan jawatan lain pada 26 September 2023)
Dato' Amiruddin Abdul Satar	
Dato' Mohd Rafik Shah Mohamad	
Nik Fazila Nik Mohamed Shihabuddin	
Datuk Yatimah Sarjiman	
Mohamad Fadzil Hitam	(Dilantik pada 27 Disember 2023)
Dato' Dzulkifli Abd Wahab	(Meletak jawatan pada 1 April 2023)
Dato' Nonee Ashirin Dato' Mohd Radzi	(Bersara pada 20 Jun 2023)
Kasmuri Sukardi	(Bersara pada 20 Jun 2023)
Azmin Che Yusoff	(Meletak jawatan pada 20 Jun 2023)

Syarikat telah diberi pelepasan oleh Suruhanjaya Syarikat Malaysia daripada mendedahkan nama para Pengarah subsidiari di dalam laporan ini mengikut Seksyen 253(2) Akta Syarikat 2016 di Malaysia. Nama para Pengarah subsidiari dibentangkan di dalam Laporan Pengarah subsidiari masing-masing dan Lembaga Pengarah berpendapat bahawa maklumat tersebut terkandung dalam laporan ini menerusi rujukan sedemikian dan hendaklah menjadi sebahagian daripadanya.

AKTIVITI - AKTIVITI UTAMA

Syarikat pada dasarnya merupakan syarikat pemegangan pelaburan dengan pelaburan terutamanya dalam perladangan kelapa sawit dan aktiviti-aktiviti hiran yang berkaitan, penapisan gula, perdagangan, logistik, pemasaran, pemprosesan getah, aktiviti-aktiviti penyelidikan dan pembangunan serta aktiviti perniagaan tani yang berkaitan. Aktiviti-aktiviti utama subsidiari dihuraikan dalam Nota 23 kepada penyata kewangan.

Tidak ada sebarang perubahan ketara berlaku dalam aktiviti-aktiviti lazim Kumpulan dan Syarikat sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
Keuntungan boleh diagihkan kepada Pemilik Syarikat	101,618	99,785
Kepentingan tidak mengawal	10,824	-
Keuntungan bagi tahun kewangan	112,442	99,785

LAPORAN PENGARAH

DIVIDEN

Dividen ke atas saham biasa yang dibayar atau diisytiharkan oleh Syarikat sejak 31 Disember 2022 adalah seperti yang berikut:

	RM'000
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022:	
- Dividen akhir satu tingkat 11.0 sen sesaham, dibayar pada 13 April 2023	401,297

Pada 26 Februari 2024, Lembaga Pengarah bersetuju untuk mengisytiharkan pembayaran dividen akhir satu tingkat 3.0 sen sesaham biasa berjumlah RM109.44 juta.

RIZAB DAN PERUNTUKAN

Semua pindahan material kepada atau daripada rizab dan peruntukan pada tahun kewangan telah dinyatakan dalam penyata kewangan.

MANFAAT PENGARAH

Sepanjang dan pada akhir tahun kewangan, Syarikat tidak terlibat dalam pengaturan yang bertujuan untuk membolehkan para Pengarah Syarikat mendapat manfaat menerusi pemerolehan saham atau debentur dalam Syarikat atau mana-mana badan korporat lain.

Sejak akhir tahun kewangan sebelumnya, tidak ada Pengarah yang menerima atau layak menerima manfaat (selain manfaat yang dinyatakan dalam Imbuhan Pengarah) menerusi kontrak yang dibuat oleh Syarikat atau perbadanan yang berkaitan dengan para Pengarah atau firma yang diwakili oleh mereka sebagai ahli, atau syarikat yang diwakili oleh beliau sebagai pemegang kepentingan kewangan ketara.

KEPENTINGAN PENGARAH DALAM SAHAM DAN DEBENTUR

Mengikut Daftar Pemegangan Saham Pengarah yang perlu disimpan mengikut Seksyen 59 Akta Syarikat 2016, tidak ada Pengarah yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan memiliki apa-apa saham atau debentur dalam Syarikat atau subsidiarinya pada tahun kewangan.

LAPORAN PENGARAH

IMBUHAN JURUAUDIT

Butiran imbuhan juruaudit dihuraikan dalam Nota 12 kepada penyata kewangan, seperti yang berikut:

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
Imbuhan juruaudit utama:		
- Yuran audit	4,358	659
- Perkhidmatan asurans lain	1,937	1,187
- Yuran bukan audit	908	1,283
Imbuhan firma ahli juruaudit utama:		
- Yuran audit	964	-
Imbuhan firma juruaudit lain:		
- Yuran audit	111	-

IMBUHAN PENGARAH

Butiran imbuhan Pengarah dihuraikan dalam Nota 13 kepada penyata kewangan, seperti yang berikut:

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
- Yuran	2,000	1,860
- Manfaat barangan	16	16
- Manfaat lain	496	450
	2,512	2,326

INDEMNITI DAN INSURANS UNTUK PENGARAH DAN PEGAWAI

Syarikat memiliki insurans liabiliti korporat untuk Pengarah dan Pegawai Kumpulan pada tahun kewangan, yang menyediakan perlindungan insurans sewajarnya untuk Pengarah dan Pegawai Kumpulan. Amaun premium insurans yang dibayar oleh Kumpulan pada tahun kewangan berjumlah RM2,121,000 (2022: RM2,123,000).

MAKLUMAT BERKANUN ATAS PENYATA KEWANGAN

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah-langkah yang munasabah:

- untuk memastikan tindakan sewajarnya telah diambil berkaitan dengan hapus kira hutang-hutang lapuk dan peruntukan untuk hutang-hutang ragu serta berpuas hati bahawa kesemua hutang-hutang lapuk yang diketahui telah dihapus kira dan hutang-hutang ragu telah diperuntukkan secukupnya; dan
- untuk memastikan sebarang aset semasa, yang tidak mungkin dapat direalisasikan dalam urusan biasa perniagaan termasuk nilai-nilai aset semasa seperti yang dinyatakan dalam rekod-rekod perakaunan Kumpulan dan Syarikat telah diturun nilai kepada jangkaan amaun realisasi aset-aset semasa itu.

LAPORAN PENGARAH

MAKLUMAT BERKANUN ATAS PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak mengetahui sebarang keadaan yang:

- (a) boleh menyebabkan ketidakcukupan yang ketara amaun hapus kira hutang-hutang lapuk atau amaun elaun hutang ragu dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat; atau
- (b) boleh menyebabkan keraguan atas nilai-nilai aset semasa dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat; atau
- (c) telah berlaku hingga menyebabkan keraguan atau ketidaksesuaian kepatuhan atas kaedah sedia ada dalam penilaian aset atau liabiliti Kumpulan dan Syarikat.

Tidak ada liabiliti luar jangka atau liabiliti lain yang telah dikuatkuasakan atau mungkin akan dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas (12) bulan selepas akhir tahun kewangan yang, pada pendapat para Pengarah, akan atau mungkin menjejaskan keupayaan Kumpulan atau Syarikat untuk memenuhi kewajipan mereka apabila tiba masanya.

Pada tarikh laporan ini, tidak wujud:

- (a) sebarang caj atas aset-aset Kumpulan dan Syarikat yang timbul sejak akhir tahun kewangan yang menjamin liabiliti seseorang individu; atau
- (b) sebarang liabiliti luar jangka Kumpulan dan Syarikat yang timbul sejak akhir tahun kewangan.

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak mengetahui akan sebarang keadaan yang tidak dibentangkan dalam Laporan atau penyata kewangan ini yang boleh menyebabkan keraguan sebarang amaun yang dinyatakan di dalamnya.

Para Pengarah berpendapat bahawa:

- (a) keputusan operasi Kumpulan dan Syarikat pada tahun kewangan tidak dipengaruhi dengan ketara oleh sebarang butiran, urusan niaga atau peristiwa yang bersifat material dan luar biasa, selain yang diuraikan dalam Nota 57 kepada penyata kewangan; dan
- (b) tidak ada sebarang butiran, urusan niaga atau peristiwa yang bersifat material atau luar biasa yang timbul dalam tempoh antara akhir tahun kewangan hingga tarikh laporan ini yang mungkin menjejaskan keputusan operasi Kumpulan atau Syarikat bagi tahun kewangan laporan ini dibuat.

JURUAUDIT

Juruaudit, PricewaterhouseCoopers PLT (LLP0014401-LCA & AF 1146), telah menyatakan kesudian mereka untuk meneruskan khidmat.

Laporan ini diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 27 Mac 2024. Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah:

TAN SRI RASTAM MOHD ISA
PENGURUSI

DATO' MOHD RAFIK SHAH MOHAMAD
PENGARAH

Kuala Lumpur

PENYATA PARA PENGARAH

MENGIKUT SEKSYEN 251(2) AKTA SYARIKAT 2016

Kami, Tan Sri Rastam Mohd Isa dan Dato' Mohd Rafik Shah Mohamad, dua daripada para Pengarah FGV Holdings Berhad, dengan ini menyatakan, pada pendapat para Pengarah, penyata kewangan yang dibentangkan pada halaman 13 hingga 201 telah disediakan untuk memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Syarikat pada 31 Disember 2023 serta prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah selaras dengan resolusi bertarikh 27 Mac 2024.

TAN SRI RASTAM MOHD ISA
PENGURUSI

DATO' MOHD RAFIK SHAH MOHAMAD
PENGARAH

Kuala Lumpur

AKUAN BERKANUN

MENGIKUT SEKSYEN 251(1) AKTA SYARIKAT 2016

Saya, Dato' Mohd Hairul Abdul Hamid, Pegawai yang terutamanya bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan FGV Holdings Berhad, dengan sesungguhnya membuat perakuan bahawa penyata kewangan yang dibentangkan pada halaman 13 hingga 201 adalah betul, sepanjang pengetahuan dan kepercayaan saya, dan saya membuat perakuan ini dengan sepenuh keyakinan bahawa penyata kewangan ini tepat, dan selaras dengan peruntukan Akta Akuan Berkanun 1960.

DATO' MOHD HAIRUL ABDUL HAMID

No. Keahlian MIA 14173

Diakui dengan sesungguhnya oleh yang dinamakan di atas, Dato' Mohd Hairul Abdul Hamid di Kuala Lumpur pada 27 Mac 2024, di hadapan saya.

PESURUHJAYA SUMPAN

PESURUHJAYA SUMPAN
W 886
NORHANA BINTI JAFFAR
1 JAN 2022 - 31 DIS 2024
MALAYSIA
d/a TETUAN N. BALQIS GUZALI & CO.
No. 3-1 (1) Jalan Rampai Niaga 3
Rampai Business Park
53300 Kuala Lumpur

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD

(Diperbadankan di Malaysia)

No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN KEATAS AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN

Pendapat kami

Pada pendapat kami, penyata kewangan FGV Holdings Berhad ("Syarikat") dan subsidiarinya ("Kumpulan") memberikan gambaran yang sebenar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kumpulan dan Syarikat pada 31 Disember 2023, serta prestasi kewangan dan aliran tunai mereka bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Perkara yang kami audit

Kami mengaudit penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, merangkumi penyata kedudukan kewangan pada 31 Disember 2023 Kumpulan dan Syarikat, serta penyata keuntungan atau kerugian, penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan ekuiti dan penyata aliran tunai Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan yang berakhir pada tarikh tersebut dan juga nota kepada penyata kewangan, termasuk dasar perakaunan material, seperti yang dibentangkan pada halaman 13 hingga 201.

Asas pendapat

Kami melaksanakan audit menurut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa. Tanggungjawab kami menurut piawaian tersebut diterangkan secara lanjut pada bahagian "Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan" laporan kami.

Kami percaya bahawa bukti audit yang kami peroleh adalah cukup dan sesuai untuk membentuk asas pendapat kami.

Kebebasan dan tanggungjawab etika lain

Kami bebas daripada Kumpulan dan Syarikat menurut Undang-undang Kecil (berkaitan Etika Profesional, Perlakuan dan Amalan) Institut Akauntan Malaysia ("Undang-undang Kecil") dan Kod Etika Antarabangsa untuk Akauntan Profesional Lembaga Piawaian Etika Akauntan Antarabangsa (termasuk Piawaian Kebebasan Antarabangsa) ("Kod IESBA"), dan kami telah memenuhi tanggungjawab etika lain menurut Undang-undang Kecil dan Kod IESBA.

Pendekatan audit kami

Sebagai sebahagian daripada perancangan audit, kami menentukan perkara material dan menilai risiko salah nyata material dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat. Khususnya, kami menaksir pertimbangan subjektif yang dibuat oleh para Pengarah; contohnya, dalam anggaran perakaunan penting yang melibatkan andaian dan pertimbangan peristiwa masa hadapan yang semestinya belum pasti. Seperti dalam semua audit, kami turut menilai risiko penepian kawalan dalaman oleh pengurusan, termasuk antara lain, sama ada terdapat bukti pertimbangan berat sebelah yang membayangkan risiko salah nyata material disebabkan oleh penipuan.

Kami menyesuaikan skop audit agar kami dapat melaksanakan tugas secukupnya untuk membolehkan kami memberikan pendapat terhadap penyata kewangan secara keseluruhan, mengambil kira struktur Kumpulan dan Syarikat, proses dan kawalan perakaunan, serta industri yang melibatkan operasi Kumpulan dan Syarikat.

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD
(Diperbadankan di Malaysia)
No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Perkara audit utama

Perkara audit utama ialah perkara yang, berdasarkan pertimbangan profesional kami, paling penting dalam audit penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan semasa. Perkara ini ditangani dalam konteks audit penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat secara keseluruhan, dan dalam pembentukan pendapat kami terhadapnya, dan kami tidak memberikan pendapat yang berasingan tentang perkara sedemikian.

Perkara audit utama	Cara kami menangani perkara audit utama
<p>Penilaian liabiliti Perjanjian Pajak Tanah ("LLA")</p> <p>Pada 31 Disember 2023, liabiliti LLA Kumpulan berjumlah RM3.51 bilion.</p> <p>Kami menitikberatkan perkara ini kerana nilai saksama liabiliti LLA dikira berdasarkan unjuran aliran tunai, yang memerlukan anggaran penting oleh pengurusan atas andaian yang digunakan dalam pengiraan, khususnya kadar diskaun, harga Minyak Sawit Mentah ("MSM") dan Isirung Sawit ("PK"), hasil Buah Tandan Segar ("BTS"), dan kos ladang matang dan tidak matang.</p> <p>Rujuk Nota 3(i) dasar perakaunan penting, Nota 5(i) anggaran dan pertimbangan perakaunan kritikal dan Nota 45 kepada penyata kewangan.</p>	<p>Kami melaksanakan prosedur audit yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kami mengkaji kewajaran model nilai saksama yang digunakan untuk menilai liabiliti LLA. Kami juga menilai kemunasabahan andaian utama yang digunakan oleh pengurusan dalam unjuran aliran tunai yang merangkumi harga MSM dan PK, purata hasil BTS serta kos ladang matang dan tidak matang, menerusi perbandingan terhadap yang digunakan dalam pelan perniagaan, data sejarah dan trend industri; • Kami menilai keandalan unjuran aliran tunai pengurusan menerusi perbandingan prestasi kewangan lampau yang sebenar terhadap ramalan keputusan lampau; • Kami mengkaji analisis kepekaan oleh pengurusan atas kadar diskaun, harga MSM dan PK, purata hasil BTS serta kos ladang matang dan tidak matang untuk menilai kesan terhadap liabiliti LLA; dan • Kami menilai kecukupan pendedahan dalam penyata kewangan. <p>Berdasarkan prosedur ini, kami dapati tidak ada pengecualian yang ketara.</p>

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD

(Diperbadankan di Malaysia)

No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)**Perkara audit utama (sambungan)**

Perkara audit utama	Cara kami menangani perkara audit utama						
<p>Penilaian rosot nilai muhibah</p> <p>Pada 31 Disember 2023, nilai dibawa muhibah Kumpulan berjumlah RM803.0 juta merangkumi muhibah bagi perniagaan gula di Malaysia berjumlah RM576.2 juta dan operasi huluan sawit di Malaysia berjumlah RM226.8 juta.</p> <p>Muhibah tertakluk pada pengujian rosot nilai tahunan dan Kumpulan mengiktiraf kerugian rosot nilai atas muhibah berjumlah RM6.0 juta pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023. Kami menitikberatkan bidang ini kerana penentuan amaun aset boleh pulih dalam Unit Penajaan Tunai ("CGU") dibuat berdasarkan unjuran aliran tunai terdiskaun yang disediakan oleh pengurusan, melibatkan tahap pertimbangan yang penting dalam penentuan andaian utama di bawah:</p> <table border="1" data-bbox="122 1064 812 1357"> <thead> <tr> <th>Perniagaan</th><th>Andaian Utama</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Perniagaan Gula</td><td>Harga jualan, harga gula mentah, isi padu jualan, caj tambang muatan, harga gas asli, kadar pertumbuhan nilai terminal dan kadar diskaun.</td></tr> <tr> <td>Operasi huluan sawit</td><td>Harga MSM, harga PK, purata hasil BTS, kos ladang matang dan tidak matang dan kadar diskaun.</td></tr> </tbody> </table> <p>Rujuk Nota 3(d) dasar perakaunan penting, Nota 5(ii) anggaran dan pertimbangan perakaunan kritikal dan Nota 22 kepada penyata kewangan.</p>	Perniagaan	Andaian Utama	Perniagaan Gula	Harga jualan, harga gula mentah, isi padu jualan, caj tambang muatan, harga gas asli, kadar pertumbuhan nilai terminal dan kadar diskaun.	Operasi huluan sawit	Harga MSM, harga PK, purata hasil BTS, kos ladang matang dan tidak matang dan kadar diskaun.	<p>Kami melaksanakan prosedur berikut atas unjuran aliran tunai untuk menyokong penilaian rosot nilai muhibah yang disediakan oleh pengurusan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah Syarikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kami menilai keandalan unjuran oleh pengurusan menerusi perbandingan prestasi kewangan lampau yang sebenar terhadap ramalan keputusan lampau. Kami menilai kemunasabahan andaian utama oleh pengurusan dalam penentuan unjuran aliran tunai terdiskaun, menerusi perbandingan terhadap data sejarah dan trend industri; Kami mengkaji analisis kepekaan oleh pengurusan terhadap andaian utama setiap perniagaan dan kadar diskaun yang digunakan untuk menilai kesan terhadap penilaian rosot nilai; dan Kami menilai kecukupan dan kemunasabahan pendedahan dalam penyata kewangan. <p>Berdasarkan prosedur ini, kami dapati bahawa tidak ada pengecualian yang ketara.</p>
Perniagaan	Andaian Utama						
Perniagaan Gula	Harga jualan, harga gula mentah, isi padu jualan, caj tambang muatan, harga gas asli, kadar pertumbuhan nilai terminal dan kadar diskaun.						
Operasi huluan sawit	Harga MSM, harga PK, purata hasil BTS, kos ladang matang dan tidak matang dan kadar diskaun.						

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD
(Diperbadankan di Malaysia)
No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Perkara audit utama (sambungan)

Perkara audit utama	Cara kami menangani perkara audit utama
<p>Penilaian rosot nilai aset bukan kewangan dengan petunjuk rosot nilai</p> <p>Pengurusan membuat penilaian rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan Syarikat, yang memberikan petunjuk rosot nilai.</p> <p>Hasilnya, kerugian rosot nilai berikut diiktiraf pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kerugian rosot nilai bersih berjumlah RM119.5 juta pada peringkat Kumpulan bagi hartanah, loji dan peralatan, hak penggunaan aset dan aset tidak ketara. Kerugian rosot nilai berjumlah RM15.0 juta pada peringkat Syarikat melibatkan kos pelaburan Syarikat dalam subsidiari. <p>Kami menitikberatkan bidang ini kerana amaun boleh pulih aset bukan kewangan dikira berdasarkan unjuran aliran tunai terdiskaun, yang memerlukan pertimbangan pengurusan atas prestasi kewangan masa hadapan dan pelan perniagaan perusahaan itu. Perkara ini dihuraikan dalam Nota 19, 20, 22 dan 23 kepada penyata kewangan.</p> <p>Rujuk Nota 3(o) dasar perakaunan penting, Nota 5(iii) anggaran dan pertimbangan perakaunan kritikal dan Nota 19, 20, 22 dan 23 kepada penyata kewangan.</p>	<p>Kami melaksanakan prosedur audit yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kami menilai keandalan unjuran oleh pengurusan menerusi perbandingan prestasi kewangan lampau yang sebenar terhadap ramalan keputusan lampau. Kami menilai kemunasabahan andaian utama oleh pengurusan untuk menentukan unjuran aliran tunai terdiskaun, menerusi perbandingan terhadap data sejarah dan trend industri; Kami mengkaji analisis kepekaan oleh pengurusan terhadap andaian utama yang relevan untuk setiap perniagaan bagi menilai kesan terhadap penilaian rosot nilai; dan Kami menilai kecukupan dan kemunasabahan pendedahan dalam penyata kewangan. <p>Berdasarkan prosedur ini, kami dapati bahawa tidak ada pengecualian yang ketara.</p>

Maklumat selain penyata kewangan dan laporan juruaudit berkenaan dengannya

Para Pengarah Syarikat bertanggungjawab terhadap maklumat selainnya. Maklumat selainnya merangkumi Laporan Pengarah, Penyata Pengerusi dan Ulasan Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, Perbincangan dan Analisis Pengurusan dan Penyata Pengurusan Risiko dan Kawalan Dalaman, yang kami peroleh sebelum tarikh laporan juruaudit ini, dan bahagian lain Laporan Bersepadu Tahunan 2023, yang dijangka akan disediakan kepada kami selepas tarikh tersebut. Maklumat lain tidak termasuk penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat serta laporan juruaudit kami berkenaan dengannya.

Pendapat kami tentang penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat tidak meliputi maklumat lain dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan berkenaan dengannya.

Sehubungan dengan audit kami terhadap penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, tanggungjawab kami adalah untuk meneliti maklumat lain dan, dengan berbuat demikian, membuat pertimbangan sama ada maklumat lain itu tersimpang secara material daripada penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat atau pengetahuan yang kami peroleh daripada audit atau sebaliknya mencerminkan salah nyata material.

Jika, berdasarkan audit yang kami laksanakan atas maklumat lain yang kami peroleh sebelum tarikh laporan juruaudit ini, kami membuat kesimpulan bahawa terdapat salah nyata material maklumat lain ini, kami dikehendaki melaporkan fakta tersebut. Kami tidak mempunyai apa-apa untuk dilaporkan dalam hal ini.

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD

(Diperbadankan di Malaysia)

No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)**Tanggungjawab Pengarah terhadap penyata kewangan**

Para Pengarah Syarikat bertanggungjawab dalam penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat yang memberikan gambaran benar dan saksama menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia. Para Pengarah juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman sedemikian seperti yang ditentukan perlu oleh mereka untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat yang bebas daripada salah nyata material, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan.

Dalam penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, para Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kumpulan dan Syarikat untuk kekal sebagai usaha berterusan, mendedahkan dengan sewajarnya, perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas perakaunan usaha berterusan kecuali jika para Pengarah sama ada berhasrat untuk membubarkan Kumpulan atau Syarikat atau untuk menghentikan operasi, atau tidak mempunyai alternatif realistik tetapi perlu berbuat demikian.

Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan

Objektif kami adalah untuk memperoleh jaminan yang munasabah sama ada penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata material, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, dan untuk mengeluarkan laporan juruaudit yang merangkumi pendapat kami. Jaminan munasabah ialah jaminan tahap tinggi, tetapi bukan kepastian bahawa audit yang dilaksanakan menurut piawaian yang diluluskan terhadap audit di Malaysia serta Piawaian Pengauditan Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata material sekiranya ada. Salah nyata boleh timbul akibat penipuan atau kesilapan dan dianggap material sekiranya, secara individu atau dalam agregat, salah nyata ini secara munasabah dijangkakan dapat mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian audit menurut piawaian audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan sikap skeptikal profesional menerusi audit. Kami juga:

- (a) Mengetahui dan menilai risiko salah nyata material penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merumuskan dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko tersebut, dan memperoleh bukti audit yang cukup dan wajar untuk membentuk asas pendapat kami. Risiko ketidakbolehan pengesanan salah nyata material yang disebabkan oleh penipuan adalah lebih tinggi daripada yang disebabkan oleh kesilapan, kerana penipuan boleh melibatkan subahat, pemalsuan, ketinggalan sengaja, salah gambaran, atau penepian kawalan dalaman.
- (b) Memperoleh pemahaman tentang kawalan dalaman yang relevan kepada audit untuk merumuskan prosedur audit yang wajar mengikut keadaan, tetapi bukan untuk tujuan penyataan pendapat tentang keberkesanan kawalan dalaman Kumpulan dan Syarikat.
- (c) Menilai kewajaran dasar perakaunan yang digunakan dan kemunasabahan anggaran perakaunan serta pendedahan berkaitan yang dibuat oleh para Pengarah.
- (d) Menyimpulkan kewajaran penggunaan asas perakaunan usaha berterusan oleh para Pengarah dan, berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada ketidakpastian material wujud berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan ketara terhadap keupayaan Kumpulan atau Syarikat untuk meneruskan usaha berterusan. Jika kami menyimpulkan kewujudan ketidakpastian material, kami dikehendaki untuk menyerlahkan, dalam laporan juruaudit kami, pendedahan tersebut dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat atau mengubah pendapat kami, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi. Kesimpulan kami dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh hingga tarikh laporan juruaudit kami. Bagaimanapun, peristiwa atau keadaan masa hadapan boleh menyebabkan Kumpulan atau Syarikat tidak dapat meneruskan usaha berterusan.

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA AHLI FGV HOLDINGS BERHAD

(Diperbadankan di Malaysia)

No. Syarikat 200701042133 (800165-P)

LAPORAN AUDIT TERHADAP PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tanggungjawab Juruaudit dalam audit penyata kewangan (sambungan)

Sebagai sebahagian audit menurut piawaian audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan sikap skeptikal profesional menerusi audit. Kami juga: (sambungan)

- (e) Menilai pembentangan, struktur dan kandungan keseluruhan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat mencerminkan urus niaga dan peristiwa pendasar yang membolehkan pembentangan saksama.
- (f) Memperoleh bukti audit secukupnya tentang maklumat kewangan entiti atau aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk menyatakan pendapat atas penyata kewangan Kumpulan. Kami bertanggungjawab terhadap pengarah, penyeliaan dan pelaksanaan audit kumpulan. Kami tetap bertanggungjawab sepenuhnya terhadap pendapat audit kami.

Kami berkomunikasi dengan para Pengarah tentang, antara lain, perancangan skop dan pemasaan audit serta dapatan audit yang penting, termasuk sebarang kekurangan ketara kawalan dalaman yang kami kenal pasti semasa audit.

Kami juga menyediakan penyata untuk para Pengarah yang mengesahkan pematuhan kami terhadap keperluan etika yang melibatkan kebebasan, dan untuk memaklumkan semua perhubungan dan perkara lain yang, secara munasabah dianggap boleh mempengaruhi kebebasan kami, dan jika berkenaan, tindakan yang diambil untuk menangani ancaman atau perlindungan yang diterapkan.

Menerusi perhubungan dengan para Pengarah, kami menentukan perkara yang paling penting dalam audit penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan semasa untuk dijadikan perkara audit utama. Kami menerangkan perkara ini dalam laporan juruaudit kami kecuali jika dilarang oleh undang-undang atau peraturan yang melibatkan pendedahan awam tentang perkara itu atau apabila, dalam keadaan yang amat jarang berlaku, kami memutuskan sesuatu perkara tidak boleh dibentangkan dalam laporan kami kerana kesan buruk jika berbuat demikian mengatasi manfaat kepentingan awam berikutan komunikasi sedemikian secara munasabahnyanya.

LAPORAN MENGENAI KEPERLUAN UNDANG-UNDANG DAN KAWAL SELIA LAIN

Menurut keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia, kami membuat pelaporan bahawa kami bukan juruaudit untuk subsidiari yang diuraikan dalam Nota 23 kepada penyata kewangan.

PERKARA LAIN

Laporan ini dibuat hanya untuk ahli Syarikat, sebagai perbadanan, menurut Seksyen 266, Akta Syarikat 2016 di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Kami tidak memikul tanggungjawab terhadap sesiapa selainnya atas kandungan laporan ini.

PRICEWATERHOUSECOOPERS PLT

LLP0014401-LCA & AF 1146

Akauntan Berkanun

MAHESH A/L RAMESH

03428/04/2025 J

Akauntan Berkanun

Kuala Lumpur

27 Mac 2024

PENYATA KEUNTUNGAN ATAU KERUGIAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Hasil	6	19,359,186	25,561,543	348,569	852,377
Kos jualan		(17,785,648)	(22,217,789)	(110,731)	(130,237)
Keuntungan kasar		1,573,538	3,343,754	237,838	722,140
Pendapatan operasi lain	7	121,194	152,783	9,899	11,826
Kos jualan dan pengedaran		(249,993)	(284,486)	-	-
Perbelanjaan pentadbiran		(902,076)	(891,183)	(34,790)	(35,340)
Pembalikan rosot nilai/(rosot nilai) aset kewangan (bersih)	8	17,622	(17,641)	2,801	(29,110)
Perbelanjaan operasi lain	9	(22,527)	(4,435)	(15,361)	(14,397)
Kerugian lain, bersih	10	(134,623)	(392,137)	-	-
Keuntungan operasi		403,135	1,906,655	200,387	655,119
Pendapatan kewangan	11	35,123	26,256	-	-
Kos kewangan	11	(125,154)	(126,510)	(84,443)	(96,002)
Bahagian keputusan daripada syarikat bersekutu	24	(1,498)	2,658	-	-
Bahagian keputusan daripada syarikat usaha sama	25	24,836	146,164	-	-
Keuntungan sebelum zakat dan cukai		336,442	1,955,223	115,944	559,117
Zakat	14	(34,162)	(35,142)	-	-
Cukai	15	(189,838)	(651,480)	(16,159)	(5,672)
Keuntungan bagi tahun kewangan	12	112,442	1,268,601	99,785	553,445
Keuntungan/(kerugian) boleh diagihkan kepada:					
Pemilik Syarikat		101,618	1,329,226	99,785	553,445
Kepentingan tidak mengawal		10,824	(60,625)	-	-
		112,442	1,268,601	99,785	553,445
Perolehan sesaham ("EPS") boleh diagihkan kepada Pemilik Syarikat					
EPS asas dan kecairan (sen)	17	2.8	36.4	-	-

PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan bagi tahun kewangan	112,442	1,268,601	99,785	553,445
(Kerugian)/pendapatan komprehensif lain:				
<u>Butiran yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian</u>				
(Kerugian)/keuntungan aktuari pelan manfaat ditentukan	(1,339)	2,770	(58)	40
Perubahan nilai saksama aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	(7,676)	(34,965)	-	-
<u>Butiran yang mungkin akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian</u>				
Perbezaan tukaran mata wang	24,118	16,928	-	-
Bahagian kerugian komprehensif lain syarikat usaha sama	(16,222)	(6,957)	-	-
Bahagian kerugian komprehensif lain syarikat sekutu	(1,353)	(945)	-	-
Realisasi rizab pertukaran asing atas pelupusan syarikat usaha sama operasi asing	29,706	-	-	-
Realisasi rizab pertukaran asing atas pembubaran subsidiari	970	(1,881)	-	-
Realisasi rizab pertukaran asing atas pelupusan subsidiari	6,362	-	-	-
Rizab lindung nilai aliran tunai	213	3,426	-	-
	43,794	10,571	-	-
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif lain bagi tahun kewangan, selepas cukai	34,779	(21,624)	(58)	40
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	147,221	1,246,977	99,727	553,485
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif boleh diagihkan kepada:				
Pemilik Syarikat	141,555	1,312,526	99,727	553,485
Kepentingan tidak mengawal	5,666	(65,549)	-	-
	147,221	1,246,977	99,727	553,485

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

PADA 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ASET					
<u>Aset bukan semasa</u>					
Hartanah, loji dan peralatan	19	7,908,289	7,727,964	5,576	5,776
Hak penggunaan aset	20	2,195,949	2,150,803	15,992	20,353
Hartanah pelaburan	21	66,074	73,779	9,537	10,419
Aset tidak ketara	22	889,593	939,983	13,708	9,847
Pelaburan dalam subsidiari	23	-	-	8,476,325	8,489,332
Kepentingan dalam syarikat sekutu	24	58,060	63,631	-	-
Kepentingan dalam syarikat usaha sama	25	593,623	567,412	-	-
Belum terima	26	159,511	123,557	-	-
Amaun belum terima daripada subsidiari	27	-	-	7,033	2,446
Aset cukai tertunda	48	237,429	231,316	274	5,995
Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian	28	5,340	6,588	-	-
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	29	160,973	162,670	-	-
Aset biologi	30	4,717	1,491	-	-
Cukai boleh diperoleh semula		52,960	-	-	-
		12,332,518	12,049,194	8,528,445	8,544,168
<u>Aset semasa</u>					
Inventori	31	1,626,911	2,361,423	-	-
Aset biologi	30	65,087	86,698	-	-
Belum terima	26	1,333,652	1,615,069	12,022	7,603
Amaun belum terima daripada syarikat induk utama	27	32,329	25,654	542	874
Amaun belum terima daripada syarikat berkaitan lain	27	62,037	260,895	1,537	1,407
Amaun belum terima daripada subsidiari	27	-	-	50,809	457,702
Amaun belum terima daripada syarikat usaha sama	27	134,877	146,887	-	-
Amaun belum terima daripada syarikat bersekutu	27	38	4,300	-	-
Aset kontrak	32	26,139	47,298	-	-
Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian	28	89,857	74,767	-	-
Pinjaman belum terima daripada subsidiari	33	-	-	490,308	207,011
Cukai boleh diperoleh semula		44,139	10,129	1,844	-
Aset kewangan derivatif	34	11,935	3,165	-	-
Deposit, tunai dan baki bank	35	1,523,234	1,397,106	111,176	68,667
		4,950,235	6,033,391	668,238	743,264
Aset dipegang untuk jualan	36	-	28,041	-	-
		4,950,235	6,061,432	668,238	743,264
Jumlah aset		17,282,753	18,110,626	9,196,683	9,287,432

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

PADA 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat		
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000	
EKUITI DAN LIABILITI						
<u>Modal dan rizab</u>						
Modal saham	37	7,029,889	7,029,889	7,029,889	7,029,889	
Saham perbendaharaan	38	-	-	-	-	
Rizab tukaran asing	39	116,727	68,156	-	-	
Rizab penstrukturan semula	40	(3,089,497)	(3,089,497)	-	-	
Rizab lain	41	21,928	29,495	-	-	
Perolehan terkumpul		1,892,868	2,193,614	214,327	515,897	
Ekuiti boleh diagihkan kepada pemilik Syarikat		5,971,915	6,231,657	7,244,216	7,545,786	
Kepentingan tidak mengawai		1,610,065	1,653,028	-	-	
Jumlah ekuiti		7,581,980	7,884,685	7,244,216	7,545,786	
<u>Liabiliti bukan semasa</u>						
Pinjaman	42	1,163,357	844,066	796,450	397,374	
Liabiliti pajakan	43	351,888	293,738	16,264	20,714	
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	44	-	-	663,783	736,486	
Liabiliti perjanjian pajakan tanah ("LLA")	45	3,257,842	3,264,463	-	-	
Liabiliti kewangan derivatif	34	11	193	-	-	
Peruntukan aset persaraan	46	32,674	32,119	-	-	
Peruntukan pelan manfaat ditentukan	47	62,072	47,981	949	568	
Liabiliti cukai tertunda	48	591,523	577,718	-	-	
		5,459,367	5,060,278	1,477,446	1,155,142	
<u>Liabiliti semasa</u>						
Belum bayar	49	1,296,536	1,941,029	51,862	68,508	
Liabiliti kontrak	50	91,660	109,359	-	-	
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	51	-	333,316	-	333,316	
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	44	-	-	309,981	74,548	
Amaun belum bayar kepada syarikat induk utama	27	276,663	239,203	-	-	
Amaun belum bayar kepada syarikat berkaitan lain	27	5,950	24,350	97	79	
Amaun belum bayar kepada subsidiari	27	-	-	8,824	6,690	
Amaun belum bayar kepada syarikat usaha sama	27	506	42	-	-	
Amaun belum bayar kepada syarikat bersekutu	27	331	331	-	-	
Liabiliti kewangan derivatif	34	403	17,742	-	-	
Pinjaman	42	2,269,445	1,881,578	100,894	100,000	
Liabiliti pajakan	43	30,637	37,621	3,363	3,363	
Peruntukan aset persaraan	46	734	702	-	-	
Liabiliti cukai semasa		12,570	164,499	-	-	
Liabiliti LLA	45	255,971	415,891	-	-	
		4,241,406	5,165,663	475,021	586,504	
Jumlah liabiliti		9,700,773	10,225,941	1,952,467	1,741,646	
Jumlah ekuiti dan liabiliti		17,282,753	18,110,626	9,196,683	9,287,432	

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Nota	Modal saham (Nota 37) RM'000	Rizab tukaran asing (Nota 39) RM'000	Rizab penstrukturan semula (Nota 40) RM'000	Rizab lain (Nota 41) RM'000	Perolehan terkumpul RM'000	Boleh diagihkan kepada Pemilik Syarikat RM'000	Kepentingan tidak mengawal RM'000	Jumlah ekuiti RM'000
Kumpulan									
2023									
Pada 1 Januari 2023		7,029,889	68,156	(3,089,497)	29,495	2,193,614	6,231,657	1,653,028	7,884,685
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	-	-	101,618	101,618	10,824	112,442
(Kerugian)/pendapatan komprehensif lain bagi tahun kewangan, selepas cukai		-	-	-	-	(1,067)	(1,067)	(272)	(1,339)
Butiran yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian		-	-	-	(7,676)	-	(7,676)	-	(7,676)
- kerugian aktuari pelan manfaat ditentukan		-	-	-	-	-	-	-	-
- perubahan nilai saksama aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI")		-	-	-	-	-	-	-	-
Butiran yang mungkin akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian		-	29,108	-	-	-	29,108	(4,990)	24,118
- perbezaan tukaran mata wang		-	(16,222)	-	-	-	(16,222)	-	(16,222)
- bahagian kerugian komprehensif lain syarikat usaha sama		-	(1,353)	-	-	-	(1,353)	-	(1,353)
- bahagian kerugian komprehensif lain syarikat bersekutu		-	29,706	-	-	-	29,706	-	29,706
- realisasi rizab pertukaran asing atas pelupusan usaha sama operasi asing		-	970	-	-	-	970	-	970
- realisasi rizab pertukaran asing atas pelupusan subsubsidiari		-	6,362	-	-	-	6,362	-	6,362
- rizab lindung nilai aliran tunai		-	-	-	109	-	109	104	213
		-	48,571	-	109	-	48,680	(4,886)	43,794
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	48,571	-	(7,567)	100,551	141,555	5,666	147,221
Urus niaga dengan pemilik									
Pertambahan kepentingan dalam subsidiari		-	-	-	-	-	-	1,400	1,400
Pembubaran subsidiari		-	-	-	-	-	-	(1,061)	(1,061)
Pelupusan subsidiari		-	-	-	-	-	-	2,258	2,258
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 (akhir)	16	-	-	-	-	(401,297)	(401,297)	-	(401,297)
Pembayaran dividen kepada kepentingan tidak mengawal subsidiari		-	-	-	-	-	-	(51,226)	(51,226)
Jumlah urus niaga dengan pemilik		-	-	-	-	(401,297)	(401,297)	(48,629)	(449,926)
Pada 31 Disember 2023		7,029,889	116,727	(3,089,497)	21,928	1,892,868	5,971,915	1,610,065	7,581,980

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Nota	Modal saham (Nota 37) RM'000	Saham perbendaharaan (Nota 38) RM'000	Rizab tukaran penstrukturan asing (Nota 39) RM'000	Rizab semula (Nota 40) RM'000	Rizab lain (Nota 41) RM'000	Perolehan terkumpul RM'000	Boleh diagihkan kepada Pemilik Syarikat RM'000	Kepentingan tidak mengawal RM'000	Jumlah ekuiti RM'000										
Kumpulan																				
2022																				
Pada 1 Januari 2022		7,029,889	(518)	54,036	(3,089,497)	67,427	1,359,264	5,420,601	1,765,917	7,186,518										
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	1,329,226	1,329,226	(60,625)	1,268,601										
Pendapatan/(kerugian) komprehensif lain bagi tahun kewangan, selepas cukai		-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Butiran yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian		-	-	-	-	-	-	-	-	-										
- keuntungan aktuari pelan manfaat ditentukan		-	-	-	-	-	2,464	2,464	306	2,770										
- perubahan nilai saksama aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI")		-	-	-	-	(35,031)	-	(35,031)	66	(34,965)										
- realisasi rizab pendapatan komprehensif lain atas pelupusan FVOCI		-	-	-	-	(4,648)	4,648	-	-	-										
Butiran yang mungkin akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian		-	-	-	-	-	-	-	-	-										
- perbezaan tukaran mata wang		-	-	23,903	-	-	-	23,903	(6,975)	16,928										
- bahagian kerugian komprehensif lain syarikat usaha sama		-	-	(6,957)	-	-	-	(6,957)	-	(6,957)										
- bahagian kerugian komprehensif lain syarikat bersekutu		-	-	(945)	-	-	-	(945)	-	(945)										
- realisasi rizab tukaran asing atas pembubaran subsidiari		-	-	(1,881)	-	-	-	(1,881)	-	(1,881)										
- rizab lindung nilai aliran tunai		-	-	-	-	1,747	-	1,747	1,679	3,426										
		-	-	14,120	-	1,747	-	15,867	(5,296)	10,571										
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	14,120	-	(37,932)	1,336,338	1,312,526	(65,549)	1,246,977										
Urus niaga dengan pemilik																				
Saham perbendaharaan		-	518	-	-	-	-	518	-	518										
Pembubaran subsidiari		-	-	-	-	-	(64,210)	(64,210)	64,210	-										
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2021 (akhir)	16	-	-	-	-	-	(291,852)	(291,852)	-	(291,852)										
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 (interim)	16	-	-	-	-	-	(145,926)	(145,926)	-	(145,926)										
Pembayaran dividen kepada kepentingan tidak mengawal subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	(111,550)	(111,550)										
Jumlah urus niaga dengan pemilik		-	518	-	-	-	(501,988)	(501,470)	(47,340)	(548,810)										
Pada 31 Disember 2022		7,029,889	-	68,156	(3,089,497)	29,495	2,193,614	6,231,657	1,653,028	7,884,685										

PENYATA PERUBAHAN EKUITI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Syarikat	Nota	Tidak boleh agih	Boleh agih	Jumlah RM'000
		Modal saham (Nota 37) RM'000	Perolehan terkumpul RM'000	
2023				
Pada 1 Januari 2023		7,029,889	515,897	7,545,786
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	99,785	99,785
Pendapatan komprehensif lain:				
<u>Butiran yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian</u>				
- keuntungan aktuari pelan manfaat ditentukan		-	(58)	(58)
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	99,727	99,727
<u>Urus niaga dengan pemilik</u>				
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 (akhir)	16	-	(401,297)	(401,297)
Jumlah urus niaga dengan pemilik		-	(401,297)	(401,297)
Pada 31 Disember 2023		7,029,889	214,327	7,244,216

Syarikat	Nota	Tidak boleh agih	Boleh agih	Jumlah RM'000	
		Modal saham (Nota 37) RM'000	Saham perbendaharaan (Nota 38) RM'000	Perolehan terkumpul RM'000	
2022					
Pada 1 Januari 2022		7,029,889	(518)	400,190	7,429,561
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	553,445	553,445
Pendapatan komprehensif lain:					
<u>Butiran yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian</u>					
- keuntungan aktuari pelan manfaat ditentukan		-	-	40	40
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	553,485	553,485
<u>Urus niaga dengan pemilik</u>					
Saham perbendaharaan		-	518	-	518
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2021 (akhir)		-	-	(291,852)	(291,852)
Pembayaran dividen bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 (interim)		-	-	(145,926)	(145,926)
Jumlah urus niaga dengan pemilik		-	518	(437,778)	(437,260)
Pada 31 Disember 2022		7,029,889	-	515,897	7,545,786

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI				
Keuntungan bagi tahun kewangan	112,442	1,268,601	99,785	553,445
Pelarasan bagi:				
Cukai	189,838	651,480	16,159	5,672
Zakat	34,162	35,142	-	-
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	661,503	619,960	1,441	1,701
Kerugian rosot nilai hartanah, loji dan peralatan (bersih)	81,308	78,192	-	-
Hartanah, loji dan peralatan dihapus kira	9,674	41,510	-	-
Keuntungan daripada pelupusan hartanah, loji dan peralatan (bersih)	(5,142)	(2,156)	-	(96)
Susut nilai hak penggunaan aset	80,318	76,726	4,361	4,361
Pembalikan rosot nilai hak penggunaan aset	(491)	-	-	-
Susut nilai hartanah pelaburan	7,705	7,752	882	882
Pelunasan aset tidak ketara	12,549	13,709	2,883	4,782
Kerugian rosot nilai aset tidak ketara	44,683	-	-	-
Keuntungan daripada pelupusan aset dipegang untuk jualan	(8,381)	-	-	-
Pembalikan rosot nilai aset dipegang untuk jualan	-	(15,100)	-	-
Kerugian atas pengukuran semula aset dipegang untuk jualan	2,328	-	-	-
Pembalikan rosot nilai amaun belum terima daripada syarikat induk utama	(3,366)	(8,553)	-	-
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai amaun belum terima daripada syarikat berkaitan lain	(8,272)	12,751	1,287	-
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai amaun belum terima daripada subsidiari (bersih)	-	-	(4,088)	29,110
Nilai amaun belum terima daripada subsidiari, dihapus kira	-	-	28	-
Kerugian rosot nilai pelaburan dalam subsidiari	-	-	15,039	14,388
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai aset kontrak	(521)	139	-	-
Pembalikan rosot nilai amaun belum terima daripada syarikat usaha sama	(3,251)	-	-	-
Baki dibawa ke hadapan	1,207,086	2,780,153	137,777	614,245

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI (SAMBUNGAN)				
Baki dibawa ke hadapan	1,207,086	2,780,153	137,777	614,245
(Keuntungan)/kerugian atas pembubaran subsidiari	(786)	290	-	-
Kerugian atas pelupusan subsidiari	2,234	-	-	-
Realisasi kerugian/(keuntungan) pertukaran asing atas pembubaran subsidiari	970	(1,881)	-	-
Realisasi kerugian pertukaran asing atas pelupusan subsidiari	6,362	-	-	-
Kerugian pelupusan aset biologi	1,014	619	-	-
Aset biologi dihapus kira	79	25	-	-
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai belum terima (bersih)	(2,733)	13,443	-	-
Inventori dihapus kira	5,136	8,694	-	-
Bahagian keputusan daripada syarikat bersekutu	1,498	(2,658)	-	-
Bahagian keputusan daripada syarikat usaha sama	(24,836)	(146,164)	-	-
Kerugian/(keuntungan) pertukaran asing belum realisasi bersih	2,668	3,096	294	(5,088)
Dividen daripada subsidiari	-	-	(199,756)	(704,614)
Pendapatan dividen daripada aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	(3,258)	(7,046)	-	-
Kos kewangan	125,154	126,510	84,443	96,002
Pendapatan kewangan	(35,123)	(26,256)	(1,141)	(69)
Kerugian lain, bersih	108,738	364,756	-	-
Perubahan nilai saksama aset biologi (bersih)	25,885	27,381	-	-
Peruntukan pelan manfaat ditentukan	17,837	5,436	384	74
Penamatan kontrak pajakan (bersih)	299	326	-	-
Peruntukan persaraan aset	-	(10,116)	-	-
Diskaun dilepaskan bagi peruntukan persaraan aset	418	421	-	-
Peruntukan yuran pemulihan pengambilan pekerja	-	112,000	-	-
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja	1,438,642	3,249,029	22,001	550

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI (SAMBUNGAN)				
Perubahan modal kerja:				
Inventori	728,807	(455,633)	-	-
Belum terima	252,643	(296,942)	(4,419)	7,066
Antara syarikat	241,217	(139,376)	(28,269)	70,217
Belum bayar	(708,589)	387,641	(19,441)	10,635
Tunai dijana daripada operasi	1,952,720	2,744,719	(30,128)	88,468
Pendapatan kewangan	35,123	26,256	1,141	69
Pembayaran cukai	(397,987)	(510,031)	(12,282)	(7,599)
Pembayaran zakat	(34,162)	(35,142)	-	-
Pembayaran balik cukai	164	6,352	-	2,833
Pembayaran manfaat persaraan	(5,235)	(5,646)	(61)	(98)
Tunai bersih dijana daripada aktiviti operasi	1,550,623	2,226,508	(41,330)	83,673
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN				
Pembelian hartanah, loji dan peralatan	(969,822)	(757,875)	(1,241)	(285)
Pembaharuan hak penggunaan aset	(25,193)	-	-	-
Pembelian aset tidak ketara	(10,349)	(6,424)	(6,744)	(3,202)
Pembelian aset biologi	(2,993)	(502)	-	-
Tambahan aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	(1,997)	(2,706)	-	-
Tambahan aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian	(483,674)	(238,527)	-	-
Aliran tunai masuk bersih daripada pelupusan subsidiari	103,636	-	-	-
Aliran tunai bersih (keluar)/masuk daripada pembubaran subsidiari	(526)	4,012	-	-
Baki dibawa ke hadapan	(1,390,918)	(1,002,022)	(7,985)	(3,487)

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN (SAMBUNGAN)				
Baki dibawa ke hadapan	(1,390,918)	(1,002,022)	(7,985)	(3,487)
Tambahan pelaburan dalam subsidiari	-	-	(2,032)	(2,696)
Tambahan pinjaman kepada subsidiari	-	-	(1,238,897)	(864,573)
Pembayaran balik pinjaman daripada subsidiari	-	-	955,600	874,392
Pembayaran balik pendahuluan daripada subsidiari	-	-	-	172,626
Pendahuluan kepada subsidiari	-	-	-	(30,748)
Pembayaran aset persaraan	(317)	(26)	-	-
Penerimaan daripada pelupusan hartanah, loji dan peralatan	11,800	5,029	-	96
Penerimaan daripada pelupusan aset dipegang untuk jualan	25,063	11,300	-	-
Tambahan kepentingan dalam subsidiari oleh kepentingan tidak mengawal	1,400	-	-	-
Penerimaan daripada penjualan aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian	467,223	220,309	-	-
Penerimaan daripada penjualan aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	-	4,648	-	-
Penerimaan daripada penjualan aset biologi	649	279	-	-
Dividen diterima daripada subsidiari	-	-	635,459	334,911
Dividen diterima daripada syarikat usaha sama	12,325	26,428	-	-
Dividen diterima daripada syarikat bersekutu	2,719	3,156	-	-
Dividen diterima daripada aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	3,258	7,046	-	-
Tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti pelaburan	(866,798)	(723,853)	342,145	480,521

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN					
Pembayaran balik pinjaman kepada syarikat induk utama		(331,665)	(300,000)	(331,665)	(300,000)
Penggunaan pinjaman daripada subsidiari		-	-	150,000	-
Penggunaan pinjaman		10,676,667	9,359,030	500,571	-
Pembayaran balik pinjaman		(9,969,836)	(9,998,370)	(100,000)	-
Pembayaran liabiliti pajakan		(57,624)	(64,690)	(5,528)	(5,531)
Pembayaran balik liabiliti LLA		(300,247)	(477,306)	-	-
Pembayaran dividen kepada pemegang saham		(401,297)	(437,778)	(401,297)	(437,778)
Pembayaran dividen kepada kepentingan tidak mengawal		(51,226)	(111,550)	-	-
Pembayaran kos kewangan		(144,345)	(139,328)	(70,387)	(90,893)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pembiayaan		(579,573)	(2,169,992)	(258,306)	(834,202)
PENINGKATAN/(PENURUNAN) BERSIH TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI					
		104,252	(667,337)	42,509	(270,008)
Kesan perubahan kadar tukaran mata wang asing		21,876	32,777	-	-
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN KEWANGAN					
		1,397,106	2,031,666	68,667	338,675
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN KEWANGAN					
	35	1,523,234	1,397,106	111,176	68,667

Aliran tunai dan perubahan bukan tunai liabiliti yang timbul daripada aktiviti pembiayaan adalah seperti yang berikut: (sambungan)

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Perubahan bukan tunai									
	Kos					Pergerakan				
	Pada 1 Januari RM'000	Penggunaan pinjaman RM'000	Pembayaran balik' RM'000	Kewangan/ tambahan faedah RM'000	Faedah permodalan RM'000	Tambahan/ penamatan pajakan (bersih) RM'000	permodalan kos urus niaga RM'000	Pergerakan asing/ pertukaran nilai saksama RM'000	Pada 31 Disember RM'000	Pada 31 Disember RM'000
Kumpulan										
2022										
<u>Liabiliti</u>										
Pembiayaan dagangan jangka pendek Islam	1,946,431	8,286,136	(9,051,548)	12,514	28,507	-	-	-	-	1,222,040
Pembiayaan dagangan jangka pendek	241,173	1,013,880	(871,991)	13,997	825	-	1,487	-	-	399,371
Pinjaman bertempoh Islamik	679,442	9,031	(160,324)	28,727	-	-	-	-	-	556,876
Sewa beli	-	49,983	(488)	488	-	-	-	-	-	49,983
Sukuk	496,451	-	(24,805)	25,728	-	-	-	-	-	497,374
Jumlah pinjaman	3,363,497	9,359,030	(10,109,156)	81,454	29,332	-	1,487	-	-	2,725,644
Liabiliti pajakan	322,099	-	(64,690)	16,514	-	56,338	1,098	-	-	331,359
Liabiliti LLA	3,804,790	-	(477,306)	-	-	-	-	352,870	-	3,680,354
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	634,665	-	(329,891)	28,542	-	-	-	-	-	333,316
	8,125,051	9,359,030	(10,981,043)	126,510	29,332	56,338	2,585	352,870	-	7,070,673

Termasuk dalam pembayaran balik ialah pembayaran perbelanjaan kewangan berjumlah RM144,345,000 (2022: RM139,328,000).

Perubahan aliran tunai dan bukan tunai yang timbul daripada liabiliti LLA dihuraikan dalam Nota 45 kepada penyata kewangan.

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Aliran tunai dan perubahan bukan tunai liabiliti yang timbul daripada aktiviti pembiayaan adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Syarikat	Pada 1 Januari RM'000	Penggunaan pinjaman RM'000	Pembayaran balik [#] RM'000	Perubahan bukan tunai		Pada 31 Disember RM'000
				Kos kewangan/ tambahan faedah RM'000	Faedah/kos urus niaga permodalan RM'000	
2023						
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	811,034	150,000	(30,907)	43,637	-	973,764
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	333,316	-	(346,303)	12,987	-	-
Liabiliti pajakan	24,077	-	(5,528)	1,078	-	19,627
Sewa beli	-	571	-	-	-	571
Sukuk	497,374	500,000	(124,842)	26,741	(2,500)	896,773
	1,665,801	650,571	(507,580)	84,443	(2,500)	1,890,735
2022						
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	806,789	-	(36,197)	40,442	-	811,034
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	634,665	-	(329,891)	28,542	-	333,316
Liabiliti pajakan	28,318	-	(5,531)	1,290	-	24,077
Sukuk	496,451	-	(24,805)	25,728	-	497,374
	1,966,223	-	(396,424)	96,002	-	1,665,801

Termasuk dalam pembayaran balik ialah pembayaran perbelanjaan kewangan berjumlah RM70,387,000 (2022: RM90,893,000).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

1 MAKLUMAT UMUM

Syarikat diperbadankan di Malaysia dan disenaraikan di Pasaran Utama Bursa Malaysia Securities Berhad.

Pejabat berdaftar dan tempat utama perniagaan Syarikat terletak di Aras 21, Wisma FGV, Jalan Raja Laut, 50350 Kuala Lumpur.

Syarikat pada asasnya merupakan syarikat pemegangan pelaburan dengan pelaburan utamanya dalam perladangan kelapa sawit dan aktiviti-aktiviti hiliran yang berkaitan, penapisan gula, dagangan, logistik, pemasaran, pemprosesan getah, aktiviti-aktiviti penyelidikan dan pembangunan serta aktiviti perniagaan tani yang berkaitan. Aktiviti-aktiviti utama subsidiari dinyatakan dalam Nota 23 kepada penyata kewangan. Tidak ada perubahan ketara yang berlaku dalam sifat aktiviti-aktiviti Kumpulan dan Syarikat semasa tahun kewangan.

2 ASAS PENYEDIAAN

Penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat telah disediakan mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia ("MFRS"), Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa ("IFRS") dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat telah disediakan mengikut konvensyen kos sejarah kecuali dinyatakan sebaliknya mengikut penyata dasar individu dalam Nota 3 kepada penyata kewangan.

Penyata kewangan yang disediakan menurut MFRS memerlukan penggunaan anggaran dan andaian perakaunan kritikal tertentu yang mempengaruhi amaun aset dan liabiliti yang dilaporkan serta aset dan liabiliti luar jangka yang didedahkan pada tarikh penyata kewangan, serta amaun hasil dan perbelanjaan yang dilaporkan dalam tempoh berkenaan.

Pengarah juga perlu menggunakan pertimbangan mereka dalam proses penerapan dasar perakaunan Kumpulan dan Syarikat. Walaupun anggaran dan pertimbangan ini ditentukan berdasarkan pengetahuan terbaik Pengarah tentang peristiwa dan tindakan semasa, keputusan sebenar mungkin berbeza. Bidang yang melibatkan darjah pertimbangan atau kerumitan yang lebih tinggi, atau bidang yang memerlukan andaian dan anggaran penting kepada penyata kewangan dinyatakan dalam Nota 5.

(i) Kumpulan menerapkan pernyataan berikut buat kali pertama bagi tahun kewangan bermula pada 1 Januari 2023:

- MFRS 17 'Kontrak Insurans'
- Pindaan MFRS 101 dan Penyata Amalan MFRS 2 'Pendedahan Dasar Perakaunan'
- Pindaan MFRS 108 'Takrifan Anggaran Perakaunan'
- Pindaan MFRS 112 'Cukai Tertunda yang berkaitan dengan Aset dan Liabiliti yang timbul daripada Urus Niaga Tunggal'
- Pindaan MFRS 112 'Pembaharuan Cukai Antarabangsa - Peraturan Model Dua Tonggak'
- Pindaan MFRS 17 'Penerapan awal MFRS 17 dan MFRS 9 - Maklumat perbandingan'

Pernyataan yang disenaraikan di atas tidak memberikan impak ketara terhadap amaun diiktiraf dalam tempoh sebelumnya dan pada tahun semasa, dan dijangka tidak mempengaruhi tempoh pada masa hadapan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

2 ASAS PENYEDIAAN (SAMBUNGAN)

- (ii) Pernyataan perakaunan yang masih belum berkuat kuasa dan belum dibuat penerapan awal oleh Kumpulan dan Syarikat:

Pernyataan perakaunan yang sedang dinilai oleh Kumpulan:

Berkuat kuasa bagi tempoh tahunan bermula pada atau selepas 1 Januari 2024

- Pindaan MFRS 101 'Pengelasan liabiliti sebagai semasa atau bukan semasa' ('pindaan 2020') dan 'Liabiliti bukan Semasa dengan Perjanjian' ('pindaan 2022')
- Pindaan MFRS 16 'Liabiliti Pajak dalam Jualan dan Pajak Balik'
- Pindaan MFRS 107 dan MFRS 7 'Pengaturan Kewangan Pembekal'

Berkuat kuasa bagi tempoh tahunan bermula pada atau selepas 1 Januari 2025

- Pindaan MFRS 121 tentang 'Kekurangan Kebolehtukaran'

Pernyataan perakaunan yang masih belum berkuat kuasa dijangka tidak memberikan sebarang impak ketara terhadap penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat.

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING

Dasar perakaunan utama yang diterapkan dalam penyediaan penyata kewangan adalah seperti yang dinyatakan di bawah. Dasar ini digunakan secara konsisten pada semua tahun yang dinyatakan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

- (a) Asas penyatuan dan pelaburan dalam subsidiari

Penyata kewangan disatukan termasuk penyata kewangan Syarikat dan semua subsidiari disediakan hingga akhir tahun kewangan. Subsidiari merupakan semua entiti (termasuk entiti berstruktur) yang mana Kumpulan mempunyai kawalan ke atasnya. Kumpulan mengawal sesuatu entiti apabila Kumpulan terdedah kepada, atau berhak terhadap, pulangan berubah daripada pelibatangannya dengan entiti tersebut dan mempunyai keupayaan untuk mempengaruhi pulangan menerusi kuasanya atas entiti tersebut. Subsidiari disatukan sepenuhnya dari tarikh kawalan dipindahkan kepada Kumpulan. Subsidiari tidak disatukan dari tarikh kawalan itu tamat.

Perakaunan pemerolehan

Kaedah perakaunan pemerolehan digunakan untuk mengambil kira pemerolehan subsidiari oleh Kumpulan apabila set aktiviti dan aset yang diperoleh menepati takrifan perniagaan. Kumpulan menentukan pemerolehan perniagaan apabila set aktiviti dan aset yang diperoleh termasuk input dan proses substantif yang bersama-sama menyumbang dengan ketara kepada keupayaan untuk mencipta pengeluaran. Pertimbangan yang dipindahkan dalam pemerolehan subsidiari ialah nilai saksama aset yang dipindahkan, liabiliti yang ditanggung oleh bekas pemilik syarikat yang diambil alih dan kepentingan ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan. Pertimbangan yang dipindahkan merangkumi nilai saksama sebarang aset atau liabiliti yang timbul daripada pengaturan pertimbangan luar jangka. Kos berkaitan dengan pemerolehan dianggap sebagai perbelanjaan apabila ditanggung. Aset boleh kenal pasti yang diperoleh serta liabiliti dan liabiliti luar jangka yang ditanggung dalam gabungan perniagaan diukur pada mulanya pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan, tanpa mengambil kira takat kepentingan tidak mengawal. Kumpulan mengiktiraf sebarang kepentingan tidak mengawal bukan semasa dalam syarikat penerima pelaburan mengikut asas pemerolehan demi pemerolehan, sama ada pada nilai saksama atau pada kadar bahagian kepentingan tidak mengawal bagi amaun diiktiraf atas aset bersih dikenal pasti dalam syarikat penerima pelaburan. Pada akhir tempoh pelaporan, kepentingan tidak mengawal merangkumi perkiraan amaun pada tarikh penggabungan dan bahagian perubahan ekuiti subsidiari sejak tarikh penggabungan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

- (a) Asas penyatuan dan pelaburan dalam subsidiari (sambungan)

Perakaunan pemerolehan (sambungan)

Jika penggabungan perniagaan dicapai secara berperingkat, nilai bawaan kepentingan ekuiti dalam syarikat penerima pelaburan yang dipegang sebelumnya oleh pengambil alih pada tarikh pemerolehan diukur semula pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan melalui keuntungan atau kerugian.

Sebarang pertimbangan luar jangka yang dipindahkan oleh Kumpulan diiktiraf pada nilai saksama dari tarikh pemerolehan. Perubahan nilai saksama pertimbangan luar jangka kemudiannya dianggap sebagai aset atau liabiliti, diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian menurut MFRS 9. Pertimbangan luar jangka yang dikelaskan sebagai ekuiti tidak diukur semula, dan penyelesaian kemudiannya akan diambil kira dalam ekuiti.

Lebih pertimbangan dipindahkan, amaun sebarang kepentingan tidak mengawal dalam syarikat penerima pelaburan dan nilai saksama pada tarikh pemerolehan bagi sebarang kepentingan ekuiti sebelumnya dalam syarikat penerima pelaburan atas nilai saksama aset bersih dikenal pasti, diiktiraf sebagai muhibah. Jika jumlah pertimbangan dipindahkan, kepentingan tidak mengawal diiktiraf dan kepentingan dimiliki sebelumnya yang diukur adalah kurang daripada nilai saksama aset bersih subsidiari yang diperoleh dalam kes pembelian murah, perbezaan tersebut diiktiraf secara langsung dalam keuntungan atau kerugian (Nota 3(d)).

Perakaunan pendahulu

Pemerolehan subsidiari dan perniagaan bawah kawalan bersama yang memenuhi syarat penggabungan diambil kira menggunakan asas perakaunan pendahulu. Pemerolehan Felda Global Ventures North America Sdn. Bhd. ("FGVNA") dan perladangan yang dimiliki oleh Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan ("FELDA") pada tahun-tahun kewangan sebelumnya, yang memenuhi syarat penggabungan telah diambil kira menggunakan asas tersebut.

Berdasarkan asas perakaunan pendahulu, keputusan subsidiari dan perniagaan bawah kawalan bersama dinyatakan seolah-olah gabungan perniagaan telah dikuatkuasakan sepanjang tahun semasa dan tahun-tahun sebelumnya. Aset dan liabiliti yang digabungkan diambil kira berdasarkan nilai bawaan dari perspektif pemegang saham kawalan bersama pada tarikh pindahan. Apabila disatukan, kos gabungan perniagaan dibatalkan dengan nilai saham yang diterima. Sebarang perbezaan kredit atau debit yang terhasil dikelaskan sebagai rizab penstrukturan semula. Sebarang saham premium, rizab penebusan modal dan rizab lain yang terhasil daripada modal saham entiti-entiti digabungkan, setakat tahap ia tidak dipermodalkan oleh perbezaan debit, dikelaskan dan dinyatakan sebagai pergerakan rizab modal lain.

Urus niaga antara syarikat, baki dan keuntungan belum realisasi dalam urus niaga antara syarikat kumpulan dihapus kira, dan kerugian belum realisasi juga dihapus kira, kecuali jika kos tidak boleh diperoleh semula. Jika perlu, penyata kewangan subsidiari akan dilaraskan untuk memastikan ketekalannya dengan dasar yang diterapkan oleh Kumpulan.

Kepentingan tidak mengawal ialah ekuiti dalam subsidiari yang tidak dianggap hak, secara langsung atau tidak langsung, kepada syarikat induk. Berasaskan pemerolehan demi pemerolehan, Kumpulan mengukur sebarang kepentingan tidak mengawal dalam syarikat penerima pelaburan ikut kadar bahagian kepentingan tidak mengawal atas aset bersih syarikat penerima pelaburan yang dikenal pasti. Pada akhir tempoh pelaporan, kepentingan tidak mengawal merangkumi amaun yang dikira pada tarikh penggabungan dan bahagian perubahan ekuiti subsidiari sejak tarikh penggabungan.

Keuntungan dan kerugian daripada pelupusan subsidiari ialah perbezaan antara penerimaan bersih pelupusan dengan bahagian aset bersih Kumpulan pada tarikh pelupusan termasuk amaun kumulatif daripada sebarang perubahan pertukaran atau rizab lain yang berkaitan dengan subsidiari dan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(a) Asas penyatuan dan pelaburan dalam subsidiari (sambungan)**Perakaunan pendahulu (sambungan)

Semua perolehan dan kerugian subsidiari diagihkan kepada syarikat induk dan kepentingan tidak mengawal, walaupun pembahagian kerugian kepentingan tidak mengawal menyebabkan baki debit dalam kepentingan tidak mengawal.

Dalam penyata kewangan Syarikat, pelaburan dalam subsidiari dinyatakan pada kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul.

Jika terdapat petunjuk rosot nilai, nilai bawaan pelaburan akan ditaksirkan dan diturun nilai serta merta kepada amaun boleh diperoleh semula (Nota 3(h)).

(b) Perubahan kepentingan pemilikan dalam subsidiari tanpa perubahan kawalan

Urus niaga dengan kepentingan tidak mengawal yang tidak menyebabkan kehilangan kawalan diambil kira sebagai urus niaga dengan pemilik ekuiti Kumpulan. Perubahan kepentingan pemilikan menyebabkan pelarasan antara nilai bawaan kepentingan mengawal dengan tidak mengawal untuk mencerminkan kepentingan relatif mereka dalam subsidiari. Sebarang perbezaan antara amaun pelarasan kepentingan tidak mengawal dengan sebarang pertimbangan yang dibayar atau diterima diiktiraf dalam ekuiti boleh diagihkan kepada pemilik Kumpulan. Defisit dalam kepentingan tidak mengawal akan dikelaskan semula kepada perolehan terkumpul apabila kehilangan kawalan dalam subsidiari.

(c) Pelupusan subsidiari

Apabila Kumpulan tidak lagi disatukan kerana kehilangan kawalan, sebarang kepentingan terkumpul dalam entiti diukur semula kepada nilai saksama dengan perubahan amaun dibawa diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Nilai saksama ini menjadi nilai bawaan permulaan untuk tujuan perakaunan seterusnya kepentingan terkumpul sebagai syarikat bersekutu, syarikat usaha sama atau aset kewangan. Selain itu, sebarang amaun yang sebelumnya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain berkaitan dengan entiti diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan aset atau liabiliti berkaitan secara langsung. Hal ini mungkin bermaksud bahawa amaun sebelumnya yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian.

Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan subsidiari termasuk nilai bawaan muhibah berkaitan dengan subsidiari yang dijual.

(d) Muhibah

Muhibah mewakili lebih kos pemerolehan subsidiari, syarikat bersekutu dan syarikat usaha sama atas bahagian nilai saksama Kumpulan dalam aset bersih dikenal pasti termasuk liabiliti luar jangka pada tarikh pemerolehan. Muhibah pemerolehan berkaitan dengan subsidiari dimasukkan dalam penyata kedudukan kewangan disatukan sebagai aset tidak ketara, atau jika timbul berkaitan dengan syarikat bersekutu atau syarikat usaha sama, dimasukkan dalam pelaburan syarikat bersekutu atau syarikat usaha sama. Muhibah negatif mewakili jumlah pertimbangan yang dipindahkan, kepentingan tidak mengawal yang diiktiraf dan kepentingan yang dimiliki sebelumnya diukur kurang daripada nilai saksama aset bersih subsidiari yang diperoleh dalam kes pembelian murah, perbezaannya diiktiraf secara langsung dalam keuntungan atau kerugian.

Untuk tujuan menguji rosot nilai, muhibah yang diperoleh daripada penggabungan perniagaan diperuntukkan kepada setiap unit penjanaan tunai ("CGU"), atau kumpulan CGU, yang dijangka akan mendapat manfaat daripada sinergi penggabungan tersebut. Setiap unit atau kumpulan unit agihan muhibah tersebut mewakili tahap paling rendah dalam entiti yang memerlukan pemantauan muhibah tersebut untuk tujuan pengurusan dalaman.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(d) Muhibah (sambungan)

Rosot nilai muhibah disemak pada setiap tahun atau dengan lebih kerap jika peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan potensi rosot nilai. Nilai bawaan muhibah akan dibandingkan dengan amaun boleh diperoleh semula, mana-mana yang lebih tinggi antara nilai sedang digunakan dengan nilai saksama tolak kos jualan. Sebarang rosot nilai diiktiraf serta-merta sebagai perbelanjaan dan tidak dibalikkan kemudiannya. Lihat Nota 3(o) dasar perakaunan penting ke atas rosot nilai aset bukan kewangan.

(e) Syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu ialah semua entiti di mana tidak mengawal atau mengawal bersama Kumpulan mempunyai pengaruh penting tetapi secara umumnya dengan pemegangan saham antara 20% hingga 50% hak mengundi. Pelaburan dalam syarikat bersekutu diambil kira menggunakan kaedah ekuiti perakaunan. Mengikut kaedah ekuiti, pelaburan dalam syarikat bersekutu pada mulanya diiktiraf pada kos, dan disesuaikan selepas itu untuk mengiktiraf bahagian keuntungan atau kerugian Kumpulan dalam keuntungan atau kerugian syarikat bersekutu selepas pemerolehan, dan bahagian pergerakan Kumpulan dalam pendapatan komprehensif lain syarikat bersekutu. Dividen yang diterima atau belum terima daripada syarikat bersekutu diiktiraf sebagai penurunan nilai bawaan pelaburan.

Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat bersekutu bersamaan atau melebihi kepentingannya dalam syarikat bersekutu tersebut, termasuk sebarang kepentingan jangka panjang yang, secara amnya, membentuk sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam syarikat bersekutu, Kumpulan tidak mengiktiraf kerugian selanjutnya, kecuali kewajipan perundangan atau konstruktif telah ditanggung atau dibuat pembayaran bagi pihak syarikat bersekutu tersebut. Pelaburan Kumpulan dalam syarikat bersekutu termasuk muhibah dikenal pasti semasa pemerolehan.

Pada setiap tarikh pelaporan, Kumpulan membuat penentuan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa pelaburan dalam syarikat bersekutu mengalami rosot nilai. Rosot nilai diiktiraf atas nilai bawaan sekutu yang melebihi amaun boleh pulih.

Keuntungan dan kerugian yang disebabkan oleh urusan niaga huluan dan hiliran antara Kumpulan dengan syarikat bersekutu diiktiraf dalam penyata kewangan Kumpulan hanya setakat kepentingan pelabur yang tidak berkaitan dalam syarikat bersekutu tersebut. Kerugian belum realisasi akan dihapus kira kecuali urusan niaga tersebut mempunyai bukti rosot nilai aset yang dipindahkan. Dasar perakaunan syarikat bersekutu diubah jika perlu untuk memastikan ketekalannya dengan dasar yang diterapkan oleh Kumpulan.

Sekiranya kepentingan pemilikan dalam syarikat bersekutu dikurangkan tetapi pengaruh penting dikekalkan, hanya sebahagian daripada amaun diiktiraf sebelumnya dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian sekiranya sesuai.

Pencairan keuntungan dan kerugian yang terhasil melalui pelaburan dalam syarikat bersekutu diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian.

Dalam penyata kewangan Syarikat, pelaburan dalam syarikat bersekutu dinyatakan ikut kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul.

Jika terdapat petunjuk rosot nilai, nilai bawaan pelaburan syarikat bersekutu akan ditaksirkan dan diturun nilai serta merta kepada amaun boleh diperoleh semula (Nota 3(h)).

Semasa pelupusan syarikat bersekutu, perbezaan antara penerimaan bersih pelupusan dan nilai bawaan akan dicaj/dikredit dalam keuntungan atau kerugian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(f) Pengaturan usaha sama**

Pengaturan usaha sama melibatkan perjanjian dengan kontrak dipersetujui untuk pengawalan bersama oleh Kumpulan dengan satu atau lebih daripada satu pihak lain, dan memerlukan persetujuan sebulat suara oleh pihak kawalan bersama dalam pembuatan keputusan tentang aktiviti berkaitan dengan pengaturan usaha sama. Pengelasan pengaturan usaha sama sebagai operasi bersama atau usaha sama bergantung pada hak dan kewajipan pihak yang terlibat dalam pengaturan usaha sama. Usaha sama ialah pengaturan bersama apabila pemilik usaha sama berhak terhadap aset bersih pengaturan tersebut. Operasi bersama ialah pengaturan apabila pengendali bersama berhak terhadap aset dan kewajipan terhadap liabiliti berkaitan dengan pengaturan.

Syarikat usaha sama

Kepentingan Kumpulan dalam syarikat usaha sama diambil kira menggunakan kaedah ekuiti, pada mulanya diiktiraf pada kos dalam penyata kedudukan kewangan disatukan. Mengikut kaedah ekuiti, pelaburan dalam syarikat usaha sama pada mulanya diiktiraf pada kos, dan seterusnya dilaraskan untuk mengiktiraf bahagian keuntungan atau kerugian Kumpulan selepas pemerolehan dalam keuntungan atau kerugian syarikat usaha sama, dan pergerakan bahagian pendapatan komprehensif lain Kumpulan dalam pendapatan komprehensif lain syarikat usaha sama. Dividen yang diterima atau belum terima daripada syarikat usaha sama diiktiraf sebagai penurunan nilai bawaan pelaburan. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat usaha sama bersamaan atau melebihi kepentingannya dalam syarikat usaha sama, termasuk kepentingan jangka panjang yang, secara umumnya, membentuk sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam syarikat usaha sama tersebut, Kumpulan tidak mengiktiraf kerugian selanjutnya, kecuali Kumpulan mempunyai tanggungan kewajipan atau telah membuat pembayaran bagi pihak syarikat usaha sama tersebut.

Keuntungan belum realisasi daripada urusan niaga antara Kumpulan dengan syarikat usaha sama dihapus kira setakat kepentingan Kumpulan dalam syarikat usaha sama tersebut. Kerugian belum realisasi juga akan dihapus kira kecuali urusan niaga tersebut mempunyai bukti rosot nilai aset yang dipindahkan.

Operasi bersama

Berkaitan dengan kepentingan Kumpulan dalam operasi bersama, Kumpulan mengiktiraf aset (termasuk bahagian dalam sebarang aset dipegang bersama), liabiliti (termasuk bahagian dalam sebarang liabiliti yang ditanggung bersama), hasil daripada penjualan bahagian dalam keluaran yang timbul daripada operasi bersama (termasuk bahagian dalam hasil daripada penjualan keluaran operasi bersama) dan perbelanjaan (termasuk bahagian dalam sebarang perbelanjaan yang ditanggung bersama).

Jika perlu, pelarasan sewajarnya akan dibuat dalam penyata kewangan pengaturan usaha sama untuk memastikan ketekalan dengan dasar perakaunan Kumpulan.

Dalam penyata kewangan Syarikat, pelaburan dalam pengaturan usaha sama dinyatakan pada kos tolak rosot nilai terkumpul.

Jika terdapat petunjuk rosot nilai, nilai bawaan pelaburan akan ditaksirkan dan diturun nilai serta merta kepada amaun boleh diperolehi semula (Nota 3(h)).

Semasa pelupusan pengaturan usaha sama, perbezaan antara penerimaan bersih pelupusan dengan nilai bawaan akan dicaj/dikredit dalam keuntungan atau kerugian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(g) Perolehan sesaham

Kumpulan membentangkan data perolehan sesaham asas dan dicairkan ("EPS") untuk saham biasanya. EPS asas dikira berdasarkan keuntungan disatukan selepas cukai boleh diagihkan kepada pemegang saham ekuiti Syarikat dan dibahagikan dengan bilangan berwajaran saham biasa dalam terbitan. EPS dicairkan dikira berdasarkan keuntungan disatukan selepas cukai boleh diagihkan kepada pemegang saham ekuiti Syarikat dan dibahagikan dengan bilangan berwajaran saham biasa dalam terbitan, dengan mengandaikan pertukaran sebarang RCPS dan RCCPS tertunggak kepada saham biasa.

(h) Aset kewangan

Pengelasan

Kumpulan mengelaskan aset kewangannya dalam kategori yang berikut:

- (i) yang akan diukur kemudiannya pada nilai saksama (sama ada melalui keuntungan atau kerugian, atau pendapatan komprehensif lain); dan
- (ii) yang akan diukur pada kos terlunas.

Pengelasan itu bergantung pada model perniagaan entiti dalam pengurusan aset kewangan dan terma berkontrak aliran tunai.

Bagi aset yang diukur pada nilai saksama, keuntungan dan kerugian sama ada akan direkodkan dalam keuntungan atau kerugian, atau pendapatan komprehensif lain. Bagi pelaburan dalam instrumen ekuiti yang tidak dipegang untuk dagangan, Kumpulan telah membuat pemilihan tidak boleh batal pada masa pengiktirafan awal untuk mengambil kira pelaburan ekuiti pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI").

Kumpulan mengelaskan pelaburan hutang apabila dan hanya apabila model perniagaan bagi pengurusan aset tersebut berubah.

Pengiktirafan dan penyahiktirafan

Pembelian dan penjualan aset kewangan cara biasa diiktiraf pada tarikh dagangan, iaitu tarikh komitmen dibuat oleh Kumpulan untuk membeli atau menjual aset tersebut. Aset kewangan tidak lagi diiktiraf apabila hak menerima aliran tunai daripada aset kewangan telah luput atau telah dipindahkan dan Kumpulan telah memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikan.

Pengukuran

Semasa pengiktirafan awal, Kumpulan mengukur aset kewangan pada nilai saksama ditambah, dalam hal aset kewangan bukan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian ("FVTPL"), kos urus niaga yang secara langsung disebabkan oleh pemerolehan aset kewangan. Kos urus niaga aset kewangan yang dibawa pada FVTPL dilunaskan dalam keuntungan atau kerugian.

Aset kewangan dengan derivatif tersirat dipertimbangkan secara keseluruhannya dalam penentuan sama ada aliran tunai itu ialah pembayaran pokok atau faedah sepenuhnya.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(h) Aset kewangan (sambungan)**Pengukuran (sambungan)**(i) Instrumen hutang**

Pengukuran instrumen hutang kemudiannya bergantung pada model perniagaan kumpulan dalam pengurusan aset dan ciri aliran tunai aset tersebut. Terdapat tiga kategori pengukuran dalam pengelasan instrumen hutang kumpulan:

a) Kos terlunas

Aset dipegang untuk kutipan aliran tunai berkontrak diukur ikut kos terlunas jika aliran tunai tersebut mewakili pembayaran prinsipal dan faedah sepenuhnya. Pendapatan faedah daripada aset kewangan sedemikian termasuk dalam pendapatan kewangan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada penyahiktirafan akan diiktiraf secara langsung dalam keuntungan atau kerugian, berserta keuntungan dan kerugian tukaran asing. Kerugian rosot nilai dinyatakan sebagai butiran baris berasingan dalam keuntungan atau kerugian.

b) FVOCI

Aset dipegang untuk kutipan aliran tunai berkontrak dan untuk menjual aset kewangan, diukur pada FVOCI jika aliran tunai aset mewakili pembayaran prinsipal dan faedah sepenuhnya. Pergerakan nilai bawaan akan diambil kira dalam pendapatan komprehensif lain, kecuali pengiktirafan keuntungan atau kerugian rosot nilai, pendapatan faedah serta keuntungan dan kerugian tukaran asing yang diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Apabila aset kewangan tidak lagi diiktiraf, keuntungan atau kerugian kumulatif sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula daripada ekuiti kepada keuntungan atau kerugian. Pendapatan faedah dari aset kewangan sedemikian termasuk dalam pendapatan kewangan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Keuntungan dan kerugian tukaran asing diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dan perbelanjaan rosot nilai dinyatakan sebagai butiran baris berasingan dalam keuntungan atau kerugian.

c) FVTPL

Aset yang tidak memenuhi kriteria bagi kos terlunas atau FVOCI diukur pada FVTPL. Keuntungan atau kerugian daripada pelaburan hutang yang kemudiannya diukur pada FVTPL diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh butiran itu timbul.

(ii) Instrumen ekuiti

Kumpulan kemudiannya mengukur semua pelaburan ekuiti pada nilai saksama. Sekiranya pengurusan kumpulan telah memilih untuk membentangkan keuntungan dan kerugian nilai saksama daripada pelaburan ekuiti dalam pendapatan komprehensif lain, kemudiannya tidak ada dikelaskan semula keuntungan dan kerugian nilai saksama dalam keuntungan atau kerugian berikutan penyahiktirafan pelaburan itu. Dividen daripada pelaburan sedemikian tetap diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian sebagai pendapatan lain apabila hak kumpulan untuk menerima pembayaran dapat ditentukan.

Perubahan nilai saksama aset kewangan pada FVTPL diiktiraf dalam keuntungan/(kerugian) lain dalam keuntungan atau kerugian sebagaimana perlu. Kerugian rosot nilai (dan pembalikan kerugian rosot nilai) daripada pelaburan ekuiti diukur pada FVOCI tidak dilaporkan secara berasingan daripada perubahan lain nilai saksama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(h) Aset kewangan (sambungan)

Rosot nilai

(i) Rosot nilai instrumen hutang dan kontrak jaminan kewangan

Kumpulan secara pandang ke depan menilai kerugian kredit dijangka ("ECL") yang dikaitkan dengan instrumen hutang yang dibawa pada kos terlunas dan pada FVOCI. Perkaedahan rosot nilai yang diterapkan bergantung sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara.

Instrumen kewangan Kumpulan yang tertakluk pada model ECL adalah seperti yang berikut:

- Belum terima
- Pinjaman dan amaun belum terima antara syarikat
- Aset kontrak

Walaupun tunai dan kesetaraan tunai juga tertakluk pada keperluan rosot nilai menurut MFRS 9, kerugian rosot nilai yang dikenal pasti dianggap tidak penting.

ECL mewakili anggaran berwajaran kebarangkalian perbezaan antara nilai semasa aliran tunai mengikut kontrak dan nilai semasa jangkaan aliran tunai akan diterima oleh Kumpulan dan Syarikat, sepanjang baki hayat instrumen kewangan. Untuk kontrak jaminan kewangan, ECL ialah perbezaan antara jangkaan pembayaran untuk membayar balik pemegang instrumen hutang terjamin tolak sebarang jangkaan amaun akan diterima oleh Syarikat daripada pemegang, penghutang atau sebarang pihak lain.

Pengukuran ECL mencerminkan:

- amaun tidak bias dan berwajaran kebarangkalian yang ditentukan dengan menilai pelbagai kemungkinan natijah;
- nilai masa wang; dan
- maklumat yang berpatutan dan boleh disokong yang tersedia tanpa kos atau usaha yang tidak wajar pada tarikh pelaporan tentang peristiwa lampau, keadaan semasa dan ramalan keadaan ekonomi masa hadapan.

a) Pendekatan umum 3 peringkat untuk belum terima lain, deposit, pinjaman belum terima antara syarikat dan amaun bukan dagangan belum terima antara syarikat

Pada setiap tarikh laporan, Kumpulan mengukur ECL menerusi elaun kerugian pada amaun yang bersamaan dengan 12 bulan ECL jika risiko kredit atas instrumen kewangan atau sekumpulan instrumen kewangan tidak meningkat dengan ketara sejak pengiktirafan awal. Untuk semua instrumen kewangan lain, elaun kerugian pada amaun yang sama dengan ECL kekal diperlukan.

Butiran pengukuran ECL dinyatakan dalam Nota yang berkaitan dengan aset kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(h) Aset kewangan (sambungan)

Rosot nilai (sambungan)

(i) Rosot nilai instrumen hutang dan kontrak jaminan kewangan (sambungan)

b) Pendekatan ringkas untuk dagangan belum terima, pajakan belum terima, amaun dagangan belum terima antara syarikat dan aset kontrak

Kumpulan menggunakan pendekatan ringkas MFRS 9 untuk mengukur ECL yang menggunakan ECL kekal untuk penghutang dagangan belum terima dan aset kontrak.

Butiran pengukuran ECL dinyatakan dalam Nota yang berkaitan dengan aset kewangan.

Asas penilaian risiko kredit dan penarafan risiko kredit instrumen hutang dinyatakan dalam Nota 4(a) kepada penyata kewangan.

(ii) Peningkatan risiko kredit yang ketara

Kumpulan mempertimbangkan kebarangkalian mungkir semasa pengiktirafan awal aset dan sama ada terdapat peningkatan ketara risiko kredit secara berterusan sepanjang setiap tempoh pelaporan. Untuk menilai sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara, Kumpulan membandingkan risiko mungkir yang berlaku atas aset pada tarikh pelaporan dengan risiko mungkir pada tarikh pengiktirafan awal. Kumpulan mempertimbangkan maklumat pandang ke hadapan yang munasabah dan boleh disokong.

Petunjuk berikut diambil kira:

- penarafan kredit dalaman;
- penarafan kredit luaran (setakat yang tersedia);
- perubahan negatif yang sebenar atau jangkaan dalam keadaan perniagaan, kewangan atau ekonomi yang dijangka menyebabkan perubahan ketara atas keupayaan penghutang untuk memenuhi kewajipannya;
- perubahan sebenar atau jangkaan yang ketara dalam keputusan operasi penghutang;
- peningkatan ketara risiko kredit atas instrumen kewangan lain penghutang yang sama;
- perubahan ketara nilai cagaran yang menyokong kewajipan atau kualiti jaminan pihak ketiga atau peningkatan kredit;
- perubahan ketara jangkaan prestasi dan tingkah laku penghutang, termasuk perubahan status pembayaran penghutang dalam kumpulan dan perubahan keputusan operasi penghutang.

Maklumat makroekonomi (seperti kadar faedah pasaran atau kadar pertumbuhan) dimasukkan sebagai sebahagian daripada model penarafan dalaman sebagaimana perlu.

Tanpa menghiraukan analisis di atas, peningkatan ketara risiko kredit diandaikan jika pembayaran berkontrak penghutang melampaui tempoh 30 hari.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(h) Aset kewangan (sambungan)

Rosot nilai (sambungan)

(iii) Takrifan aset kewangan mungkir dan kredit terjejas

Kumpulan mentakrifkan instrumen kewangan sebagai mungkir, yang mengikut takrifan kredit terjejas sepenuhnya, apabila penghutang memenuhi kriteria ketidakmungkinan bayar, yang menunjukkan penghutang mengalami kesulitan kewangan yang ketara. Kumpulan mempertimbangkan perkara yang berikut:

- penghutang melanggar waad kewangan
- konsesi telah dibuat oleh pemberi pinjaman berkaitan dengan kesulitan kewangan penghutang
- barangkali penghutang akan bankrap atau membuat penstrukturan semula kewangan lain
- penghutang tidak mampu bayar

Instrumen kewangan dengan kredit terjejas dinilai secara individu.

(iv) Pengumpulan instrumen untuk pengukuran ECL

a) Penilaian kolektif

Untuk mengukur ECL, perdagangan belum terima dan aset kontrak yang timbul daripada Kumpulan dikumpulkan berdasarkan hari-hari lampau dan ciri-ciri risiko kredit bersama seperti yang berikut:

- (i) Wilayah geografi pelanggan
- (ii) Pembahagian pelanggan
- (iii) Syarikat berkaitan dan pelanggan luaran
- (iv) Risiko kredit dikongsi yang lain

Aset kontrak berkaitan dengan amaun belum terima daripada pelanggan atas kontrak dan kerja belum bil dalam pelaksanaan dan mempunyai ciri risiko yang sama dengan perdagangan belum terima bagi jenis kontrak yang sama. Oleh itu, Kumpulan membuat kesimpulan bahawa jangkaan kadar kerugian perdagangan belum terima ialah penghampiran munasabah untuk kadar kerugian aset kontrak.

b) Penilaian individu

Perdagangan belum terima dan aset kontrak dalam keadaan mungkir atau kredit terjejas dinilai secara individu.

Lain-lain belum terima, pinjaman dan amaun belum terima antara syarikat dan kontrak jaminan kewangan dinilai secara individu bagi pengukuran ECL, apabila maklumat risiko kredit diperoleh dan dipantau secara berasingan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(h) Aset kewangan (sambungan)

Rosot nilai (sambungan)

(v) Hapus kira

a) Perdagangan belum terima dan aset kontrak

Perdagangan belum terima dan aset kontrak dihapus kira apabila tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah. Petunjuk bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah termasuk, antara lain, kegagalan penghutang untuk terlibat dalam pelan pembayaran balik dengan Kumpulan.

Kerugian rosot nilai perdagangan belum terima dan aset kontrak dinyatakan sebagai kerugian rosot nilai bersih dalam keuntungan atau kerugian. Pemulihan semula amaun yang sebelum ini dihapus kira dikredit pada butiran baris yang sama.

b) Instrumen hutang lain

Kumpulan menghapus kira aset kewangan, secara keseluruhan atau sebahagiannya, apabila semua usaha pemulihan praktikal dibuat, dan telah membuat kesimpulan bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah. Penilaian tanpa jangkaan pemulihan yang munasabah adalah berdasarkan ke atas ketidaksediaan sumber pendapatan atau aset penghutang untuk menjana aliran tunai masa hadapan secukupnya untuk membayar balik amaun tersebut. Kumpulan boleh menghapus kira aset kewangan yang masih tertakluk pada aktiviti penguatkuasaan. Pemulihan semula amaun yang sebelum ini dihapus kira akan menyebabkan keuntungan rosot nilai.

(vi) Subsidiari, syarikat usaha sama dan syarikat bersekutu

Kerugian rosot nilai diiktiraf bagi amaun apabila amaun dibawa subsidiari, syarikat usaha sama atau syarikat bersekutu melebihi amaun boleh pulih. Amaun boleh pulih lebih tinggi daripada nilai saksama aset tolak kos pelupusan dan nilai sedang digunakan. Sebarang peningkatan dalam amaun boleh pulih diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian.

(i) Liabiliti kewangan

Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila, dan hanya apabila, Kumpulan menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen kewangan.

Liabiliti kewangan diiktiraf pada awalnya pada nilai saksama, bersih, dan dalam kes liabiliti kewangan selain daripada derivatif, berpunca daripada kos urus niaga.

Selepas pengiktirafan awal, semua liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas menggunakan kaedah kewangan efektif kecuali liabiliti LLA dan derivatif dalam kedudukan kerugian yang diukur pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.

Bagi liabiliti kewangan selain liabiliti LLA dan derivatif, keuntungan dan kerugian diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian apabila liabiliti tidak lagi diiktiraf dan melalui proses pelunasan.

Keuntungan dan kerugian yang timbul daripada perubahan nilai saksama liabiliti LLA dan derivatif diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dalam keuntungan/kerugian lain, bersih. Keuntungan atau kerugian bersih dalam derivatif termasuk perbezaan tukaran asing.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(i) Liabiliti kewangan (sambungan)

Pinjaman dikelaskan sebagai liabiliti semasa kecuali Kumpulan sudah mempunyai hak tanpa syarat untuk menunda penyelesaian liabiliti itu sekurang-kurangnya 12 bulan selepas tarikh penyata kedudukan kewangan.

Kos pinjaman yang berpunca daripada perolehan, pembinaan atau penghasilan aset yang layak, iaitu aset yang memerlukan tempoh masa penyediaan yang cukup lama untuk tujuan penggunaan atau penjualan, ditambah kepada kos aset tersebut, hingga sampai masa aset tersebut tersedia untuk penggunaan atau penjualan seperti yang terhasrat.

Perbezaan tukaran asing dipermodalkan setakat kos pinjaman yang berkaitan dipermodalkan.

Semua kos pinjaman yang lain diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh masa tanggungannya.

Yuran yang dibayar untuk kelulusan kemudahan pinjaman diiktiraf sebagai kos urus niaga pinjaman setakat kebarangkalian sebahagian atau semua kemudahan tersebut akan digunakan. Dalam hal ini, yuran ditunda hingga berlakunya pengeluaran. Sehingga ke tahap tidak ada bukti bahawa kebarangkalian sebahagian atau semua kemudahan akan digunakan, yuran tersebut dipermodalkan sebagai prabayar bagi perkhidmatan mudah tunai dan dilunaskan sepanjang tempoh kemudahan tersebut yang berkaitan.

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila kewajipan bawah liabiliti itu dilunaskan. Apabila liabiliti kewangan sedia ada digantikan oleh yang lain daripada pemberi pinjaman yang sama atas perbezaan terma yang ketara, atau terma liabiliti sedia ada diubah dengan ketara, tukaran atau ubahan sedemikian dianggap sebagai penyahiktirafan liabiliti asal dan pengiktirafan liabiliti baharu, dan perbezaan amaun dibawa masing-masing diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian.

Apabila asas penentuan aliran tunai kontrak masa hadapan pinjaman diubah suai sepenuhnya susulan pembaharuan Kadar Tawaran Antara Bank ("IBOR"), Kumpulan menggunakan kelonggaran yang diperuntukkan dalam pindaan Fasa 2 pembaharuan IBOR tanpa pengiktirafan pengubahsuaian keuntungan atau kerugian.

Jika sebahagian atau semua perubahan asas untuk menentukan aliran tunai kontrak pinjaman tidak memenuhi kriteria pindaan Fasa 2, Kumpulan terlebih dahulu menggunakan praktikal sesuai terhadap perubahan yang diperlukan oleh pembaharuan IBOR, termasuk mengemas kini kadar faedah efektif pinjaman tersebut. Sebarang perubahan tambahan diambil kira sebagai pengubahsuaian pinjaman mengikut keperluan MFRS 9 (iaitu, taksiran untuk pengubahsuaian atau penyahiktirafan, dengan hasil keuntungan atau kerugian pengubahsuaian diiktiraf serta-merta dalam keuntungan atau kerugian apabila pinjaman tidak dinyahiktiraf).

Pinjaman bertempoh Islamik Kumpulan berdasarkan Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur ("KLIBOR") 1 bulan dan 3 bulan. Kumpulan akan memantau pengumuman pengawal selia dengan teliti tentang kadar ukur rujuk alternatif atau pemberhentian penerbitan KLIBOR bagi tempoh yang berkaitan; dan melibatkan rakan niaga untuk membincangkan perubahan perlu kepada kontrak berkaitan, termasuk swap kadar keuntungan Islamik yang telah dimeterai oleh Kumpulan. Tidak ada kemas kini pada 31 Disember 2023.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(j) Hartanah, loji dan peralatan**

Hartanah, loji dan peralatan pada mulanya dinyatakan pada kos. Semua hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos ditolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai. Kos hartanah, loji dan peralatan pada mulanya diiktiraf termasuk harga pembelian dan sebarang kos yang disebabkan secara langsung untuk membawa aset itu ke lokasi dan keadaan yang diperlukan untuk membolehkannya beroperasi mengikut cara yang dihasratkan oleh pengurusan. Kos juga termasuk kos pinjaman yang disebabkan secara langsung oleh perolehan, pembinaan atau penghasilan aset yang layak. Rujuk Nota 3(i) dasar perakaunan penting tentang kos pinjaman. Setakat wujudnya kewajipan perundangan atau konstruktif terhadap pihak ketiga, kos perolehan merangkumi anggaran kos penanggalan, penyingkiran dan pemulihan tapak.

Kos kemudiannya dimasukkan dalam amaun dibawa aset atau diiktiraf sebagai aset berasingan, mengikut kesesuaian, hanya apabila wujud kebarangkalian bahawa manfaat ekonomi masa hadapan berkaitan dengan butiran tersebut akan mengalir kepada Kumpulan dan kos tersebut boleh diukur dengan pasti. Amaun dibawa alat ganti tidak lagi diiktiraf. Semua pembaikan dan penyelenggaraan dicaj kepada keuntungan atau kerugian dalam tempoh kewangan apabila ditanggung.

Alat ganti, peralatan siap sedia dan peralatan servis yang utama dikelaskan sebagai hartanah, loji dan peralatan dan bukan inventori apabila jangkaan penggunaan melebihi satu tempoh.

Tumbuhan penghasil ialah tumbuhan hidup yang digunakan dalam pengeluaran atau penawaran hasil pertanian, dijangkakan dapat mengeluarkan hasil melebihi satu tempoh dan mempunyai kebolehjadian dijual sebagai hasil pertanian, kecuali untuk penjualan skrap sampingan. Tumbuhan penghasil Kumpulan ialah pokok kelapa sawit, pokok getah dan pokok mangga. Tumbuhan penghasil tidak matang diukur pada kos terkumpul penanaman tumbuhan penghasil, sama dengan perakaunan butiran binaan sendiri hartanah, kilang dan peralatan. Tumbuhan penghasil dikelaskan sebagai tidak matang hingga pokoknya tersedia untuk dituai. Pada ketika itu, tumbuhan penghasil diukur pada kos terlunas dan disusut nilai sepanjang hayat bergunanya.

Anjing dibiak dan dilatih untuk tujuan keselamatan. Semua kos langsung bagi anjing dikumpulkan sehingga anjing itu matang. Selepas itu, kos yang telah dipermodalkan akan dilunaskan mengikut asas garis lurus sepanjang hayat produktif berguna. Anggaran tempoh kematangan anjing ialah 2 tahun, lengkap dengan latihan yang diperlukan dan menerapkan tempoh 8 tahun untuk pelunasan.

Tanah pegangan bebas tidak disusut nilai kerana hayatnya tidak terhingga. Alat ganti atau peralatan servis diiktiraf sebagai hartanah, loji dan peralatan akan disusut nilai sepanjang tempoh yang tidak melepasi hayat berguna aset tersebut yang berkaitan. Semua hartanah, loji dan peralatan akan disusut nilai berasaskan kaedah garis lurus untuk menghapus kira kos setiap aset pada nilai sisa masing-masing sepanjang anggaran hayat berguna seperti yang berikut:

<u>Hartanah, loji dan peralatan</u>	<u>Anggaran hayat berguna (tahun)</u>
Bangunan, struktur dan pengubahsuaian	3 hingga 60
Loji dan jentera	3 hingga 30
Kenderaan bermotor	3 hingga 30
Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain	2 hingga 33
Tumbuhan penghasil dan ternakan	
- Kelapa sawit	22, atau tempoh pajakan jika lebih pendek
- Getah	20, atau tempoh pajakan jika lebih pendek
- Lain-lain	25, atau tempoh pajakan jika lebih pendek
- Ternakan	5 hingga 8

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(j) Hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

Nilai sisa dan hayat berguna aset tersebut disemak semula, dan dilaraskan jika sesuai, pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan. Kesan sebarang semakan nilai sisa dan hayat berguna dimasukkan dalam keuntungan atau kerugian bagi tahun kewangan apabila perubahan berlaku.

Susut nilai hartanah, loji dan peralatan berhenti pada awal penyahiktirafan atau dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan. Susut nilai aset dalam pembinaan bermula apabila aset tersedia untuk digunakan.

Keuntungan dan kerugian daripada pelupusan ditentukan dengan membandingkan penerimaan dengan amaun dibawa dan dimasukkan dalam “pendapatan operasi lain” dalam keuntungan atau kerugian.

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan menaksir sama ada wujud sebarang petunjuk rosot nilai. Jika petunjuk itu wujud, analisis dibuat untuk menilai sama ada amaun dibawa aset dapat diperolehi semula sepenuhnya. Amaun dibawa aset diturunkan nilai serta merta kepada amaun boleh pulih jika amaun dibawa aset itu lebih besar berbanding dengan anggaran amaun boleh pulih. Lihat Nota 3(o) dasar perakaunan penting tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

(k) Hartanah pelaburan

Hartanah pelaburan dipegang untuk pulangan sewaan jangka panjang atau untuk peningkatan modal atau kedua-duanya, dan tidak digunakan oleh Kumpulan. Hartanah pelaburan pada mulanya diukur pada kos, termasuk kos urus niaga yang berkaitan dan kos pinjaman jika hartanah pelaburan itu menepati takrifan aset yang layak.

Selepas pengiktirafan awal, hartanah pelaburan dinyatakan pada kos ditolak sebarang susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai. Tanah pegangan bebas tidak disusut nilai kerana hayatnya tidak terhingga. Semua hartanah pelaburan disusut nilai berasaskan kaedah garis lurus untuk menghapus kira kos setiap aset pada nilai sisa masing-masing sepanjang anggaran hayat berguna seperti yang berikut:

<u>Hartanah pelaburan</u>	<u>Anggaran hayat berguna (tahun)</u>
Tanah pegangan pajak	50 hingga 99
Bangunan	20 hingga 50

Perbelanjaan kemudiannya dipermodalkan kepada amaun dibawa aset apabila wujud kemungkinan manfaat ekonomi masa hadapan berkaitan dengan perbelanjaannya akan mengalir kepada Kumpulan dan kos tersebut boleh diukur dengan pasti. Semua kos pembaikan dan penyelenggaraan yang lain diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila ditanggung. Apabila bahagian hartanah pelaburan digantikan, amaun dibawa untuk bahagian yang digantikan tidak lagi diiktiraf.

Hartanah pelaburan tidak diiktiraf sama ada apabila dilupuskan atau apabila dikeluarkan secara kekal daripada kegunaan dan tidak ada manfaat ekonomi masa hadapan dijangka daripada pelupusannya. Keuntungan dan kerugian daripada pelupusan ditentukan dengan membandingkan penerimaan pelupusan bersih dengan amaun dibawa dan dimasukkan dalam “pendapatan operasi lain” dalam keuntungan atau kerugian.

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan menaksir sama ada wujud sebarang petunjuk rosot nilai. Jika keadaan tersebut wujud, amaun dibawa aset diturunkan nilai serta merta kepada amaun boleh pulih jika amaun dibawa aset lebih besar berbanding dengan anggaran amaun boleh pulih. Lihat Nota 3(o) dasar perakaunan penting tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(l) Aset tidak ketara**

Aset tidak ketara yang diperoleh secara berasingan diukur pada kos pada mulanya pengiktirafan. Kos aset tidak ketara yang diperoleh daripada gabungan perniagaan ialah nilai saksama pada tarikh perolehan. Berikutan pengiktirafan awal, aset tidak ketara dibawa pada kos tolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian rosot nilai terkumpul.

Hayat berguna aset tidak ketara dinilai sama ada terhingga atau tidak terhingga. Aset tidak ketara dengan hayat terhingga dilunaskan mengikut kaedah garis lurus sepanjang anggaran hayat berguna ekonomi dan ditaksir untuk rosot nilai apabila terdapat petunjuk yang aset tidak ketara itu mungkin mengalami rosot nilai. Jika keadaan tersebut wujud, amaun dibawa aset diturunkan nilai serta merta kepada amaun boleh pulih jika amaun dibawa aset berkenaan lebih besar berbanding dengan anggaran amaun boleh pulih. Lihat Nota 3(o) dasar perakaunan penting tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

Tempoh pelunasan dan kaedah pelunasan bagi aset tidak ketara dengan hayat berguna terhingga disemak semula sekurang-kurangnya pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan.

Aset tidak ketara dengan hayat berguna tidak terhingga dan aset tidak ketara dalam pembangunan tidak dilunaskan tetapi diuji untuk rosot nilai pada setiap tahun atau lebih kerap jika terdapat peristiwa atau perubahan keadaan yang menunjukkan kemungkinan bahawa amaun dibawanya merosot sama ada secara individu atau pada peringkat unit penajaan tunai. Hayat berguna aset tidak ketara dengan hayat tidak terhingga juga disemak semula setiap tahun untuk memastikan sama ada penaksiran hayat berguna boleh dikekalkan.

Aset tidak ketara dilunaskan mengikut kaedah garis lurus sepanjang anggaran hayat berguna seperti yang berikut:

<u>Aset tidak ketara</u>	<u>Anggaran hayat berguna (tahun)</u>
Jenama	20 hingga 26
Perisian	3 hingga 5
Hak penggunaan tanah	35
Lain-lain	18

Pelunasan aset tidak ketara dalam pembangunan bermula apabila aset itu sedia untuk digunakan.

Sifat aset tidak ketara adalah seperti yang berikut:

- (i) Jenama berkaitan dengan jenama gula 'Prai' dan jenama pengguna 'Saji', 'Seri Pelangi', 'SunFlower', 'SunBear', dan 'Yangambi' yang diperoleh sebagai sebahagian daripada perolehan perniagaan berkaitan.
- (ii) Perisian berkaitan dengan teknologi maklumat ("IT") yang digunakan dalam Kumpulan.
- (iii) Hak penggunaan tanah berkaitan dengan ladang kelapa sawit di Indonesia.
- (iv) Aset tidak ketara dalam pembangunan berkaitan dengan sistem IT yang sedang dibangunkan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(m) Aset biologi

Kelapa Sawit

Kumpulan menentukan nilai saksama buah tandan segar ("BTS") dalam setiap penyata kedudukan kewangan seperti yang dikehendaki menurut MFRS 141 "Pertanian". BTS ialah hasil pokok sawit dan dituai secara berterusan sepanjang tahun kewangan untuk digunakan dalam pengeluaran minyak sawit mentah ("MSM"). Setiap BTS mengambil masa kira-kira 22 minggu dari pendebungaan untuk mencapai kandungan minyak maksimum untuk penuaian. Nilai setiap BTS pada setiap peringkat kitaran penghasilan BTS akan berubah berdasarkan kandungan minyak terkumpul dalam setiap buah.

Dalam penentuan nilai saksama BTS, pengurusan mempertimbangkan kandungan minyak semua BTS yang belum matang dari minggu selepas pendebungaan hingga minggu sebelum penuaian. Memandangkan kandungan minyak terakru secara eksponen dalam tempoh 15 hari sebelum penuaian, BTS dalam tempoh tersebut dikecualikan daripada penilaian kerana nilai saksama dianggap boleh diabaikan.

Model penilaian yang diterapkan oleh Kumpulan ialah model aliran tunai terdiskaun yang merangkumi semua aliran tunai, aliran keluar tunai dan imput caj aset sertaan apabila tidak ada aliran tunai sebenar yang dikaitkan dengan penggunaan aset yang diperlukan untuk aktiviti pertanian diambil kira. Nilai semasa bersih aliran tunai kemudiannya ditentukan dengan merujuk nilai pasaran minyak sawit mentah pada tarikh hasil tuaian, disesuaikan untuk tambang, kadar pengekstrakan, penghasilan, pengangkutan, caj aset sertaan dan kos lain untuk dijual pada masa penuaian.

Lembu Tenusu

Nilai saksama lembu tenusu dikira berdasarkan pendekatan pendapatan (pengiraan Tahap 3) untuk anak lembu, ditentukan melalui model aliran tunai terdiskaun yang merujuk andaian hasil susu mentah, harga susu mentah, kadar kematian, kos makanan, kos ladang, caj aset sertaan dan kos lain yang dijangka akan ditanggung sepanjang baki tempoh hingga perubahannya menjadi lembu betina muda. Bagi lembu betina dan lembu tenusu matang, nilai saksama dikira berdasarkan pendekatan pasaran (pengiraan Tahap 2), ditentukan menerusi urus niaga pasaran terkini, dan dilaraskan sewajarnya untuk mencerminkan usia, berat dan skor keadaan badan.

Tanaman kontan

Tanaman kontan terdiri daripada nanas, pisang dan jagung. Tanaman kontan diukur pada nilai saksama ditolak kos jualan. Sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada perubahan nilai saksama ditolak kos jualan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Nilai saksama ditentukan berdasarkan nilai semasa kaedah jangkaan keluaran dan anggaran harga pasaran aset biologi.

Tanaman kontan dikelaskan sebagai aset semasa dan bukan semasa berdasarkan tarikh penuaian hasilnya. Hasil Pertanian Kumpulan yang sedang tumbuh atau belum dituai diukur pada nilai saksamanya. Kumpulan menganggarkan nilai saksama hasil pertanian yang belum dituai menggunakan anggaran bilangan hasil untuk dituai dan anggaran harga jualan masa hadapan ditolak kos pertumbuhan semasa dan anggaran kos pertumbuhan masa hadapan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(n) Inventori**

Inventori yang meliputi keluaran berasaskan komoditi dan derivatif yang berkaitan dinyatakan pada yang lebih rendah antara kos dan nilai bersih boleh realisasi. Kos ditentukan menerusi asas purata berwajaran dan asas masuk dahulu keluar dahulu.

Kos bahan mentah meliputi kos pembelian langsung. Kos barangan siap dan kerja dalam pelaksanaan meliputi kos bahan mentah, buruh langsung, kos langsung lain dan peredaran overhead perkilangan yang sesuai berdasarkan keupayaan operasi biasa. Kos pinjaman tidak diambil kira.

Nilai bersih boleh realisasi ialah anggaran harga penjualan dalam urusan biasa perniagaan, ditolak kos penyiapan dan perbelanjaan penjualan.

(o) Rosot nilai aset bukan kewangan

Aset dengan hayat berguna tidak terhad, sebagai contoh muhibah atau aset tidak ketara yang belum sedia digunakan, tidak tertakluk pada pelunasan dan diuji setiap tahun untuk rosot nilai, atau apabila berlaku peristiwa atau keadaan yang menunjukkan rosot nilai mungkin wujud. Hartanah, loji dan peralatan serta aset bukan kewangan tidak semasa, termasuk aset tidak ketara dengan hayat berguna terhad, disemak semula untuk rosot nilai apabila peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan nilai bawaan mungkin tidak boleh pulih. Kerugian rosot nilai diiktiraf atas nilai bawaan aset yang melebihi amaun boleh pulih.

Kerugian rosot nilai dicaj kepada keuntungan atau kerugian. Amaun boleh pulih ialah yang lebih tinggi antara nilai saksama aset ditolak kos jualan dan nilai sedang digunakan. Untuk tujuan penilaian rosot nilai, aset dikumpulkan pada tahap terendah dengan aliran tunai yang berasingan dikenal pasti (unit penjanaan tunai). Aset rosot nilai, kecuali muhibah, disemak semula untuk kemungkinan pembalikan rosot nilai pada setiap tarikh laporan.

(p) Zakat

Kumpulan mengiktiraf kewajipan terhadap pembayaran zakat perniagaan. Zakat bagi tempoh semasa diiktiraf jika dan apabila Kumpulan mempunyai kewajipan zakat semasa berikutan taksiran zakat. Amaun perbelanjaan zakat hendaklah ditaksirkan apabila syarikat dalam Kumpulan telah beroperasi sekurang-kurangnya 12 bulan, iaitu, tempoh masa yang dikenal pasti sebagai "haul (tempoh layak)".

Perbelanjaan zakat dikira berdasarkan keputusan kewangan tahunan Kumpulan. Amaun pembayaran zakat diiktiraf sebagai perbelanjaan yang ditanggung pada tahun kewangan.

(q) Cukai pendapatan semasa dan tertunda

Perbelanjaan cukai bagi tahun kewangan meliputi cukai semasa dan tertunda. Cukai diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian, kecuali setakat mana ia berkaitan dengan butiran yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain atau secara langsung dalam ekuiti. Dalam hal ini, cukai ini juga diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain atau secara langsung dalam ekuiti.

Cukai semasa dan cukai tertunda diukur menggunakan kadar cukai yang telah digubal atau sebahagian besarnya telah digubal pada tarikh penyata kewangan di negara tempat subsidiari, syarikat usaha sama dan syarikat bersekutu Kumpulan beroperasi menjana pendapatan boleh cukai.

Cukai tertunda diperuntukkan sebagai perbezaan sementara yang timbul antara asas cukai aset dan liabiliti dengan nilai bawaan dalam penyata kewangan. Aset cukai tertunda diiktiraf setakat terdapat kebarangkalian keuntungan boleh cukai masa hadapan tersedia dan perbezaan sementara boleh dikurangkan dan kerugian cukai belum guna dapat digunakan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(q) Cukai pendapatan semasa dan tertunda (sambungan)

Cukai tertunda tidak diambil kira jika timbul daripada pengiktirafan awal aset atau liabiliti dalam urus niaga selain gabungan perniagaan yang tidak memberikan kesan sama ada kepada perakaunan mahupun keuntungan atau kerugian boleh cukai pada masa urus niaga.

Cukai pendapatan tertunda diperuntukkan atas perbezaan sementara yang timbul daripada pelaburan dalam subsidiari, usaha sama dan syarikat bersekutu, kecuali bagi liabiliti cukai pendapatan tertunda apabila faktor masa pembalikan perbezaan sementara dikawal oleh Kumpulan dan kebarangkalian bahawa perbezaan sementara tidak dibalikkan pada masa hadapan terduga.

Cukai tertunda dan aset dan liabiliti cukai pendapatan diofset apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan dari segi undang-undang untuk mengofset aset cukai semasa dengan liabiliti cukai semasa dan apabila aset dan liabiliti cukai tertunda berkait dengan levi yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian yang sama ke atas sama ada entiti boleh cukai atau entiti boleh cukai berbeza yang mempunyai hasrat untuk menjelaskan baki pada asas bersih.

Manfaat cukai timbul daripada elaun pelaburan semula dan elaun cukai pelaburan diiktiraf apabila kredit cukai digunakan.

(r) Mata wang asing

Mata wang fungsian dan pembentangan

Perkara yang termasuk dalam penyata kewangan setiap entiti Kumpulan diukur menggunakan mata wang persekitaran ekonomi utama di negara entiti beroperasi ("mata wang fungsian"). Penyata kewangan dibentangkan dalam Ringgit Malaysia (RM), yang merupakan mata wang fungsian dan pembentangan Syarikat dan mata wang pembentangan Kumpulan.

Urus niaga dan baki

Urus niaga mata wang asing diterjemahkan kepada mata wang fungsian menggunakan kadar tukaran pada tarikh urus niaga. Keuntungan dan kerugian tukaran asing yang timbul daripada penyelesaian urus niaga sedemikian dan daripada terjemahan aset dan liabiliti monetari dalam dominasi mata wang asing pada kadar tukaran akhir tahun pada amnya diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Pertukaran asing ditunda dalam ekuiti jika berkaitan dengan lindung nilai aliran tunai layak dan lindung nilai pelaburan bersih layak atau berpunca daripada sebahagian pelaburan bersih dalam operasi luar negara.

Keuntungan dan kerugian tukaran asing berkaitan dengan pinjaman yang dinyatakan dalam penyata keuntungan atau kerugian, dalam kos kewangan.

Item bukan monetari yang diukur pada nilai saksama dalam mata wang asing diterjemahkan menggunakan kadar tukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan. Perbezaan tukaran atas aset dan liabiliti yang dibawa pada nilai saksama dilaporkan sebagai sebahagian keuntungan atau kerugian nilai saksama. Sebagai contoh, perbezaan tukaran atas aset dan liabiliti kewangan bukan monetari seperti ekuiti yang dipegang pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian sebagai sebahagian keuntungan atau kerugian nilai saksama dan perbezaan tukaran atas aset bukan monetari, seperti ekuiti dikelaskan sebagai nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain akan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(r) Mata wang asing (sambungan)**Syarikat Kumpulan

Keputusan dan kedudukan kewangan semua entiti Kumpulan (tiada antaranya memiliki mata wang ekonomi hiperinflasi) yang mempunyai mata wang fungsian yang berbeza daripada mata wang pembentangan diterjemahkan kepada mata wang pembentangan seperti yang di bawah:

- (i) aset dan liabiliti bagi setiap penyata kedudukan kewangan ditukarkan pada kadar penutup pada tarikh penyata kedudukan kewangan itu;
- (ii) pendapatan dan perbelanjaan bagi setiap penyata pendapatan komprehensif ditukarkan pada purata kadar (melainkan jika purata ini bukan anggaran munasabah kesan terkumpul pada kadar semasa pada tarikh urus niaga, dan oleh itu pendapatan dan perbelanjaan ditukarkan pada tarikh-tarikh urus niaga); dan
- (iii) semua perbezaan tukaran yang terhasil diiktiraf dalam rizab tukaran asing sebagai komponen ekuiti berasingan.

Muhibah dan pelarasan nilai saksama yang timbul daripada pengambilalihan entiti asing dianggap sebagai aset dan liabiliti entiti asing dan ditukarkan pada kadar penutup. Perbezaan tukaran yang terhasil diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain.

Semasa penyatuan, perbezaan tukaran timbul daripada terjemahan pelaburan bersih dalam entiti asing dan pendahuluan jangka panjang dibawa kepada rizab tukaran asing dalam ekuiti. Apabila operasi luar negara dijual, perbezaan tukaran sedemikian diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian sebagai sebahagian keuntungan atau kerugian ke atas pelupusan.

(s) Geran kerajaan

Geran daripada kerajaan diiktiraf pada nilai saksama jika terdapat jaminan munasabah bahawa geran tersebut akan diterima dan Kumpulan akan mematuhi syarat yang dikenakan.

Geran kerajaan berkaitan dengan pendapatan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian sepanjang tempoh untuk dipadankan dengan kos berkaitan bagi tujuan pampasan geran tersebut.

Manfaat pinjaman pada kadar faedah bawah pasaran yang diterima daripada kerajaan, jika ada, dianggap sebagai geran kerajaan, diukur sebagai perbezaan antara penerimaan dan nilai saksama pinjaman berdasarkan kadar faedah pasaran semasa.

Geran kerajaan berkaitan dengan pembelian aset dinyatakan sebagai penurunan nilai bawaan aset yang berkenaan. Geran kerajaan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian sepanjang tempoh hayat hartanah, loji dan peralatan yang berkaitan sebagai penurunan perbelanjaan susut nilai.

(t) Pengiktirafan hasil**(i) Hasil daripada kontrak dengan pelanggan**

Hasil Kumpulan yang mewakili pendapatan yang timbul dalam aktiviti biasa Kumpulan dan Syarikat diiktiraf dengan merujuk setiap obligasi pelaksanaan khidmat yang dijanjikan dalam kontrak dengan pelanggan apabila atau ketika Kumpulan dan Syarikat memindahkan kawalan barangan dan perkhidmatan yang dijanjikan dalam kontrak dan pelanggan memperoleh kawalan barangan atau perkhidmatan tersebut. Bergantung pada intipati kontrak masing-masing dengan pelanggan, kawalan barangan atau perkhidmatan yang dijanjikan boleh dipindahkan dalam tempoh masa atau pada sesuatu masa.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(t) Pengiktirafan hasil (sambungan)

(i) Hasil daripada kontrak dengan pelanggan (sambungan)

Kontrak dengan pelanggan wujud apabila kontrak itu mempunyai bahan komersial, Kumpulan, Syarikat dan pelanggan mereka telah meluluskan kontrak dan berhasrat untuk melaksanakan obligasi masing-masing, hak Kumpulan, hak Syarikat dan hak pelanggan berkenaan dengan barangan atau perkhidmatan yang akan dipindahkan dan terma pembayaran boleh dikenal pasti, dan kebarangkalian bahawa Kumpulan dan Syarikat berhak mengumpulkan pertimbangan yang berhak atas pertukaran barangan atau perkhidmatan tersebut.

Hasil daripada kontrak dengan pelanggan diukur pada harga urus niaganya, iaitu hak atas jangkaan amaun pertimbangan oleh Kumpulan sebagai tukaran untuk memindahkan barangan atau perkhidmatan yang dijanjikan kepada pelanggan, tidak termasuk amaun yang dikutip bagi pihak ketiga seperti cukai jualan dan perkhidmatan atau cukai barangan dan perkhidmatan. Sekiranya amaun pertimbangan berubah disebabkan oleh diskaun, rebat, penalti atau perkara lain yang serupa, Kumpulan dan Syarikat menganggarkan hak atas jangkaan amaun pertimbangan mengikut kaedah nilai dijangka atau hasil yang paling mungkin tetapi anggaran dikekang hingga amaun yang kebarangkalian besar tidak ada pembalikan ketara pada masa hadapan. Harga urus niaga diperuntukkan kepada setiap obligasi pelaksanaan khidmat mengikut asas harga jualan sendiri relatif setiap barangan atau perkhidmatan yang dijanjikan dalam kontrak.

Hasil Kumpulan dikategorikan kepada tiga sektor:

(a) Sektor perladangan merangkumi huluan sawit, hiliran sawit, penyelidikan, pembangunan dan perkhidmatan tani

Dalam operasi huluan sawit, Kumpulan menjual hasil pertanian seperti minyak sawit mentah ("MSM"), buah tandan segar ("BTS"), isirung sawit ("PK") dan produk getah. Dalam operasi hiliran sawit, Kumpulan menjual minyak bertapis diluntur dinyahbau (RBD), produk sawit olein (PO), minyak isirung sawit mentah (CPKO), produk yang dibungkus, asid lemak dan gliserin, biodiesel dan penjaan biojisim (penjualan elektrik). Dalam penyelidikan, pembangunan dan operasi khidmat tani, Kumpulan menjual baja, anak benih, racun tikus, khidmat agronomi dan lain-lain.

Hasil daripada penjualan produk dan barangan pertanian daripada operasi ini diiktiraf selepas diskaun dan cukai pada ketika waktu kawalan barangan dipindahkan kepada pelanggan. Bergantung pada terma kontrak dengan pelanggan, mengawal pindahan sama ada semasa penyerahan atau penghantaran barangan ke lokasi tertentu yang dipersetujui dengan pelanggan, risiko keusangan dan kerugian telah dipindahkan kepada pelanggan, dan sama ada pelanggan telah menerima barangan tersebut mengikut kontrak penjualan, peruntukan penerimaan telah luput, atau Kumpulan mempunyai bukti objektif bahawa semua kriteria penerimaan telah dipenuhi.

Hasil daripada penyediaan perkhidmatan diiktiraf dalam tempoh perakaunan apabila perkhidmatan diberikan. Bagi kontrak harga tetap, hasil diiktiraf berdasarkan khidmat sebenar yang disediakan sehingga akhir tempoh pelaporan sebagai sebahagian daripada jumlah khidmat yang akan diberikan kerana pelanggan menerima dan menggunakan manfaat secara serentak. Hal ini dikira berdasarkan jam buruh sebenar yang digunakan berbanding jangkaan jumlah jam buruh. Sekiranya kontrak termasuk yuran ikut jam, hasil diiktiraf dalam amaun yang Kumpulan berhak untuk mengeluarkan invoices. Pelanggan pada umumnya diberi invoice secara bulanan dan pertimbangan perlu dibayar apabila invoice diterima.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(t) Pengiktirafan hasil (sambungan)

(i) Hasil daripada kontrak dengan pelanggan (sambungan)

Hasil Kumpulan dikategorikan kepada tiga sektor: (sambungan)

(a) Sektor perladangan merangkumi huluan sawit, hiliran sawit, penyelidikan, pembangunan dan perkhidmatan tani (sambungan)

Sesetengah kontrak merangkumi pelbagai atau longgokan pengagihan, seperti penyerahan barangan di kapal atau kapal tangki yang sering digabungkan dengan perkhidmatan pengangkutan. Dalam kebanyakan kes, penyerahan barangan itu adalah ringkas, tidak termasuk khidmat bersepadu, boleh dibuat oleh pihak lain dan pelanggan dapat memperoleh manfaat daripada penjualan barangan dan khidmat penghantaran dengan sendirinya atau dengan menggunakan sumber lain. Oleh itu, ia dikira sebagai obligasi pelaksanaan khidmat yang berasingan. Tidak ada unsur pembiayaan yang hadir kerana penjualan dibuat dengan terma kredit sehingga 90 hari. Harga urus niaga akan diperuntukkan kepada setiap obligasi pelaksanaan khidmat berdasarkan harga jual beli sendiri. Jika urus niaga ini tidak dapat dilihat secara langsung, anggaran dibuat berdasarkan jangkaan kos tambah margin. Sekiranya kontrak termasuk penyerahan barangan, hasil bagi barangan diiktiraf pada sesuatu masa apabila barangan dihantar, hak milik sah dipindahkan dan pelanggan telah menerima barangan tersebut.

(b) Sektor gula

Dalam sektor gula, Kumpulan menjual gula halus dan gula perang.

Hasil daripada penjualan barangan daripada operasi gula diiktiraf bersih diskaun dan cukai pada sesuatu masa di mana kawalan barangan dipindahkan kepada pelanggan. Bergantung pada terma kontrak dengan pelanggan, pindahan kawalan sama ada semasa penyerahan atau penghantaran barangan ke lokasi tertentu yang dipersetujui dengan pelanggan, risiko keusangan dan kerugian telah dipindahkan kepada pelanggan, dan sama ada pelanggan telah menerima barangan tersebut mengikut kontrak penjualan, peruntukan penerimaan telah luput, atau Kumpulan mempunyai bukti objektif bahawa semua kriteria penerimaan telah dipenuhi.

(c) Sektor logistik dan sokongan

Dalam Sektor logistik dan sokongan, Kumpulan menyediakan khidmat pemukalan, angkutan barangan, pengangkutan yang meliputi perkhidmatan Pengendalian Pengangkutan Antarabangsa ("IFF")/Pengendali Pengangkutan Multimodal ("MTO"), penghantaran, kurier dan perkhidmatan operasi jeti, penyimpanan, perjalanan dan pelancongan, perkakasan komputer dan penyelesaian perisian, perundingan pengurusan projek, tol dan perkhidmatan pek tol.

Hasil daripada penjualan barangan operasi ini diiktiraf selepas diskaun dan cukai pada sesuatu masa kawalan barangan dipindahkan kepada pelanggan. Bergantung pada terma kontrak dengan pelanggan, pindahan kawalan sama ada semasa penyerahan atau penghantaran barangan ke lokasi tertentu yang dipersetujui dengan pelanggan, risiko keusangan dan kerugian telah dipindahkan kepada pelanggan, dan sama ada pelanggan telah menerima barangan tersebut mengikut kontrak penjualan, peruntukan penerimaan telah luput, atau Kumpulan mempunyai bukti objektif bahawa semua kriteria penerimaan telah dipenuhi.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(t) Pengiktirafan hasil (sambungan)

(i) Hasil daripada kontrak dengan pelanggan (sambungan)

Hasil Kumpulan dikategorikan kepada tiga sektor: (sambungan)

(c) Sektor logistik dan sokongan (sambungan)

Hasil daripada penyediaan khidmat diiktiraf dalam tempoh perakaunan apabila perkhidmatan diberikan. Untuk kontrak harga tetap, hasil diiktiraf berdasarkan perkhidmatan sebenar yang disediakan sehingga akhir tempoh pelaporan sebagai sebahagian daripada jumlah khidmat yang akan diberikan kerana pelanggan menerima dan menggunakan manfaat secara serentak. Hal ini dikira berdasarkan jam buruh sebenar yang digunakan berbanding jangkaan jumlah jam buruh. Sekiranya kontrak termasuk yuran ikut jam, hasil diiktiraf dalam amaun yang Kumpulan berhak untuk mengeluarkan invoice.

Anggaran hasil, kos atau takat kemajuan ke arah penyiapan disemak semula jika keadaan berubah. Sebarang tambahan atau penurunan yang terhasil dalam anggaran hasil atau kos dinyatakan dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh apabila keadaan yang menyebabkan semakan itu diketahui oleh pengurusan.

Pelanggan pada umumnya diberi invoice secara bulanan dan pertimbangan perlu dibayar apabila invoice diterima.

Sesetengah kontrak termasuk pelbagai penyerahan, seperti penjualan perkakasan, perisian, penyelenggaraan, pembinaan, latihan dan perkhidmatan pemasangan yang berkaitan. Jika perkhidmatan ini memerlukan penyepaduan yang ketara dan sangat saling berkaitan antara satu sama lain, tidak ada obligasi pelaksanaan khidmat berasingan yang jelas, justeru tidak ada peruntukan harga urus niaga diperlukan. Namun demikian, jika setiap perkhidmatan ini mudah, tidak termasuk perkhidmatan bersepadu dan boleh dilaksanakan oleh pihak lain, perkhidmatan ini kemudiannya diambil kira sebagai obligasi pelaksanaan yang berasingan. Apabila kontrak termasuk pelbagai obligasi pelaksanaan khidmat, harga urus niaga akan diperuntukkan kepada setiap obligasi pelaksanaan khidmat berdasarkan harga penjualan sendiri. Jika urus niaga ini tidak dapat dilihat secara langsung, anggaran ditentukan berdasarkan jangkaan kos tambah margin. Jika kontrak termasuk pemasangan perkakasan atau perisian, hasil untuk perkakasan atau perisian diiktiraf pada sesuatu masa apabila perkakasan atau perisian dihantar, hak milik sah dipindahkan dan pelanggan telah menerima barangan tersebut.

Penjualan dengan hak pulangan

Apabila pelanggan berhak untuk memulangkan barangan dalam tempoh tertentu, Kumpulan wajib membayar balik harga pembelian. Hasil dilaraskan untuk jangkaan nilai pulangan dan kos jualan dilaraskan untuk nilai barangan sepadan yang dijangka akan dikembalikan.

Liabiliti bayaran balik untuk jangkaan pembayaran balik kepada pelanggan diiktiraf sebagai pelarasan hasil dan sepadan dalam dagangan dan lain-lain belum bayar. Pada masa yang sama, Kumpulan berhak untuk mendapatkan semula barangan daripada pelanggan sekiranya pelanggan menggunakan hak pulangan dan mengiktiraf aset pulangan dan pelarasan yang sepadan dengan kos jualan. Aset pembayaran balik diukur dengan merujuk amaun dibawa oleh produk itu.

Pengalaman terkumpul digunakan untuk menganggar pulangan sedemikian pada masa penjualan pada peringkat portfolio menggunakan kaedah nilai dijangka. Kerana bilangan barangan yang dikembalikan sudah tetap selama beberapa tahun, pengurusan menaksir kebarangkalian besar pembalikan ketara hasil terkumpul diiktiraf tidak akan berlaku. Keesahan andaian dan anggaran amaun pulangan dinilai semula pada setiap tarikh pelaporan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(t) Pengiktirafan hasil (sambungan)

(i) Hasil daripada kontrak dengan pelanggan (sambungan)

Jangkaan rebat/insentif

Barangan tertentu boleh dijual dengan rebat/insentif isi padu merangkumi insentif pengagihan, rebat insurans, rebat pengagihan dan insentif jualan khas. Hasil daripada penjualan sedemikian diiktiraf berdasarkan harga yang dinyatakan dalam kontrak, selepas jumlah anggaran rebat/insentif.

Pengalaman terkumpul digunakan untuk menganggarkan dan menyediakan rebat/insentif, menggunakan kaedah nilai dijangka, dan hasil hanya diiktiraf setakat kebarangkalian besar pembalikan ketara tidak akan berlaku. Liabiliti pulangan untuk jangkaan rebat/insentif kepada pelanggan berkaitan dengan penjualan yang dibuat hingga akhir tempoh pelaporan diiktiraf sebagai pelarasan hasil dan sepadannya dalam dagangan dan lain-lain belum bayar.

Tuntutan kualiti

Obligasi Kumpulan untuk menyediakan tuntutan kualiti terhadap barangan luar spesifikasi menurut terma kontrak piawai Kumpulan diiktiraf sebagai peruntukan.

Belum terima, aset kontrak dan liabiliti kontrak

Belum terima diiktiraf apabila barangan dihantar atau perkhidmatan diberikan kerana ini merupakan titik pada sesuatu masa bahawa pertimbangan itu tidak bersyarat kerana hanya tempoh masa diperlukan sebelum pembayaran perlu dibuat.

Aset kontrak ialah hak dipertimbang sebagai tukaran untuk barangan atau perkhidmatan Kumpulan yang dipindahkan kepada pelanggan. Aset kontrak diiktiraf apabila perkhidmatan yang diberikan oleh Kumpulan melebihi amaun yang telah dibilkan.

Liabiliti kontrak ialah obligasi Kumpulan untuk memindahkan barangan atau perkhidmatan kepada pelanggan. Liabiliti kontrak diiktiraf apabila Kumpulan menerima pertimbangan jualan terlebih dahulu atau bil atau pembayaran oleh pelanggan melebihi khidmat yang diberikan oleh Kumpulan.

Kos kontrak

Kumpulan telah memilih kaedah praktikal untuk mengiktiraf kos tambahan ditanggung untuk memperoleh kontrak dengan tempoh kurang daripada satu tahun sebagai perbelanjaan apabila ditanggung.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(t) Pengiktirafan hasil (sambungan)

(ii) Hasil daripada sumber lain

Kriteria pengiktirafan hasil khusus untuk hasil dan pendapatan lain yang diperoleh oleh Kumpulan dan Syarikat adalah seperti yang berikut:

a) Pendapatan sewaan

Pendapatan sewaan diiktiraf mengikut kaedah asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

b) Pendapatan kewangan

Pendapatan kewangan diiktiraf menggunakan kaedah faedah efektif.

Pendapatan kewangan dikira dengan menerapkan kadar faedah efektif kepada amaun dibawa kasar aset kewangan kecuali aset kewangan yang kemudiannya rosot kredit. Bagi aset kewangan rosot kredit, kadar faedah efektif digunakan kepada amaun dibawa bersih aset kewangan (selepas potongan elaun kerugian).

c) Pendapatan dividen

Pendapatan dividen daripada pelaburan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian apabila hak menerima pembayaran wujud. Hal ini berlaku walaupun pembayarannya daripada keuntungan pra-pengambilalihan.

Dividen yang jelas mewakili pemulihan sebahagian daripada kos pelaburan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain jika berkaitan dengan pelaburan dalam instrumen ekuiti yang diukur pada FVOCI.

d) Pampasan belum terima

Pampasan dianggap berdasarkan kawasan yang diambil balik oleh FELDA, diiktiraf apabila milikan tanah kosong diambil alih.

(u) Pengagihan dividen

Dividen-dividen saham biasa diiktiraf sebagai liabiliti apabila dicadangkan atau diisytiharkan sebelum tarikh penyata kedudukan kewangan. Cadangan atau perisytiharan dividen selepas tarikh penyata kedudukan kewangan, tetapi sebelum terbitan penyata kewangan dibenarkan, tidak diiktiraf sebagai liabiliti pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(v) Deposit, tunai dan baki bank

Deposit, tunai dan baki bank termasuk tunai dalam tangan, deposit disimpan dengan bank, pelaburan kecairan tinggi lain jangka pendek dengan kematangan asal tiga bulan atau kurang, dan overdraf bank. Overdraf bank dinyatakan sebagai pinjaman dalam liabiliti semasa dalam penyata kedudukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(w) Pajakan

Kumpulan sebagai penerima pajak

Pajakan diiktiraf sebagai hak penggunaan aset ("ROU") dan liabiliti sepadan pada tarikh aset dipajak tersedia untuk digunakan oleh Kumpulan dan Syarikat.

(a) Aset ROU

Aset ROU diukur ikut kos merangkumi butiran yang berikut:

- amaun pengukuran awal liabiliti pajakan,
- sebarang pembayaran pajakan dibuat pada atau sebelum tarikh permulaan tolak sebarang insentif pajakan diterima,
- sebarang kos langsung awal, dan
- kos penyahtauliah atau pemulihan.

Aset ROU disusut nilai sepanjang hayat berguna atau tempoh pajakan hak penggunaan aset mengikut asas garis lurus, manamana yang lebih singkat, seperti yang berikut:

<u>Aset ROU</u>	<u>Anggaran hayat berguna (tahun)</u>
Tanah pegangan pajak	50 hingga 933
Bangunan, struktur dan pengubahsuaian	3 hingga 60
Loji dan jentera	3 hingga 30
Kenderaan bermotor	3 hingga 30
Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain	2 hingga 3

Aset ROU dilaraskan untuk sebarang pengukuran semula liabiliti pajakan.

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan menilai sama ada terdapat sebarang petunjuk rosot nilai. Jika terdapat petunjuk sedemikian, analisis dibuat untuk menilai sama ada amaun dibawa aset boleh dipulihkan sepenuhnya. Amaun dibawa aset diturun nilai serta-merta kepada amaun boleh pulih jika amaun dibawa aset itu lebih besar daripada anggaran amaun boleh pulihnya. Lihat Nota 3(o) dasar perakaunan material tentang rosot nilai aset bukan kewangan.

(b) Liabiliti pajakan

Liabiliti pajakan pada mulanya diukur ikut nilai semasa pembayaran pajakan yang tidak dibayar pada tarikh tersebut. Pembayaran pajakan termasuk perkara yang berikut:

- Pembayaran tetap (termasuk pembayaran tetap pada amnya), tolak sebarang insentif pajakan belum terima;
- Pembayaran pajakan berubah berdasarkan indeks atau kadar, pada mulanya diukur menggunakan indeks atau kadar pada tarikh mula berkuat kuasa, jika ada;
- Jangkaan jumlah yang perlu dibayar oleh Kumpulan bawah jaminan nilai sisa;
- Harga pelaksanaan pembelian dan opsyen lanjutan jika kumpulan secara munasabah pasti akan melaksanakan opsyen itu, jika ada; dan
- Pembayaran penalti atas penamatan pajakan, jika tempoh pajakan mencerminkan Kumpulan melaksanakan opsyen itu, jika ada.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(w) Pajakan (sambungan)

Kumpulan sebagai penerima pajak (sambungan)

(b) Liabiliti pajakan (sambungan)

Pembayaran pajakan terdiskaun menggunakan kadar faedah tersirat dalam pajakan. Jika kadar itu tidak dapat ditentukan dengan mudah, yang biasanya berlaku untuk pajakan dalam Kumpulan, pinjaman tambahan penerima pajak digunakan. Kadar ini perlu bayar oleh penerima pajak individu untuk meminjam dana yang diperlukan untuk memperoleh aset yang sama nilainya dengan ROU dalam persekitaran ekonomi yang serupa dengan terma, jaminan dan syarat yang serupa.

Pembayaran pajakan diperuntukkan antara kos liabiliti dan kos kewangan. Kos kewangan dicaj kepada keuntungan atau kerugian sepanjang tempoh pajakan untuk menghasilkan kadar faedah berkala yang malar atas baki liabiliti yang tinggal bagi setiap tempoh.

Pembayaran pajakan berubah yang bergantung pada penjualan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh apabila keadaan yang mencetuskan pembayaran tersebut berlaku.

Kumpulan membentangkan liabiliti pajakan sebagai butiran baris berasingan dalam penyata kedudukan kewangan. Perbelanjaan faedah atas liabiliti pajakan dinyatakan dalam kos kewangan dalam penyata keuntungan atau kerugian.

(c) Tempoh pajakan

Dalam penentuan tempoh pajakan, Kumpulan mempertimbangkan semua fakta dan keadaan yang mewujudkan insentif ekonomi untuk melaksanakan opsyen lanjutan, atau tidak melaksanakan opsyen penamatan. Opsyen lanjutan (atau tempoh selepas opsyen penamatan) hanya dimasukkan dalam tempoh pajakan jika pajakan secara munasabah pasti akan dilanjutkan (atau tidak ditamatkan).

Kumpulan menilai semula tempoh pajakan apabila berlakunya peristiwa penting atau perubahan keadaan yang berada dalam kawalan Kumpulan dan mempengaruhi sama ada Kumpulan secara munasabah pasti akan melaksanakan opsyen yang sebelum ini tidak dimasukkan dalam penentuan tempoh pajakan, atau untuk tidak melaksanakan opsyen yang sebelum ini dimasukkan dalam penentuan tempoh pajakan. Semakan tempoh pajakan menghasilkan pengukuran semula liabiliti pajakan (rujuk (d) di bawah).

(d) Penilaian semula liabiliti pajakan

Kumpulan pada mulanya menganggar dan mengiktiraf jangkaan amaun yang perlu dibayar bawah jaminan nilai sisa sebagai sebahagian daripada liabiliti pajakan. Amaun itu disemak, dan dilaraskan jika sesuai, pada akhir setiap tempoh pelaporan.

Perubahan pembayaran pajakan (termasuk konsesi sewaan, kecuali konsesi sewaan yang berkaitan dengan COVID-19), selain yang timbul daripada perubahan jangkaan amaun yang perlu dibayar bawah jaminan nilai sisa atau dalam indeks atau kadar yang digunakan untuk menentukan pembayaran pajakan, diambil kira sebagai pengubahsuaian pajakan jika bukan sebahagian daripada terma dan syarat asal pajakan. Pengubahsuaian pajakan diambil kira sebagai sama ada pajakan baharu atau sebagai pengukuran semula liabiliti pajakan sedia ada, bergantung pada kriteria yang ditetapkan dalam MFRS 16.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(w) Pajakan (sambungan)**Kumpulan sebagai penerima pajak (sambungan)**(e) Pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah**

Pajakan jangka pendek ialah pajakan dengan tempoh pajakan 12 bulan atau kurang. Aset bernilai rendah merangkumi peralatan IT, perabot pejabat dan dispenser air, yang berharga kurang daripada RM20,000 setiap satu jika dibeli baharu. Pembayaran yang berkaitan dengan pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah diiktiraf berdasarkan garis lurus sebagai perbelanjaan dalam keuntungan atau kerugian.

Kumpulan dan Syarikat tidak memisahkan sebarang komponen bukan pajakan daripada komponen pajakan, dan sebaliknya mengambil kira setiap komponen pajakan dan sebarang komponen bukan pajakan yang berkaitan sebagai komponen pajakan tunggal.

Kumpulan sebagai pemberi pajak

Sebagai pemberi pajak, Kumpulan menentukan pada awal pajakan sama ada setiap pajakan ialah pajakan kewangan atau pajakan operasi. Untuk mengelaskan setiap pajakan, Kumpulan membuat penilaian keseluruhan sama ada pajakan itu memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran sampingan yang berkaitan dengan pemilikan aset pendasar kepada penerima pajak. Sebagai sebahagian daripada penilaian ini, Kumpulan mempertimbangkan petunjuk tertentu seperti sama ada pajakan adalah untuk sebahagian besar hayat ekonomi aset tersebut.

(a) Pajakan kewangan

Kumpulan mengelaskan pajakan sebagai pajakan kewangan jika pajakan itu memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran sampingan yang berkaitan dengan pemilikan aset pendasar kepada penerima pajak.

Kumpulan menyahiktiraf aset pendasar dan mengiktiraf belum terima ikut amaun yang sama dengan pelaburan bersih dalam pajakan kewangan. Pelaburan bersih dalam pajakan kewangan diukur ikut amaun yang sama dengan jumlah nilai semasa pembayaran pajakan daripada penerima pajak dan nilai sisa aset pendasar yang tidak terjamin. Kos langsung awal juga dimasukkan dalam pengukuran awal pelaburan bersih. Pelaburan bersih tertakluk pada rosot nilai MFRS 9 (rujuk Nota 8 tentang rosot nilai aset kewangan). Selain itu, Kumpulan kerap menyemak anggaran nilai sisa yang tidak terjamin.

Pendapatan pajakan diiktiraf sepanjang tempoh pajakan menggunakan kaedah pelaburan bersih untuk menggambarkan kadar pulangan berkala yang tetap. Kumpulan menyemak peruntukan pendapatan pajakan jika terdapat penurunan anggaran nilai sisa yang tidak terjamin.

(b) Pajakan operasi

Kumpulan mengelaskan pajakan sebagai pajakan operasi jika pajakan tidak memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran sampingan yang berkaitan dengan pemilikan aset pendasar kepada penerima pajak.

Kumpulan mengiktiraf pembayaran pajakan yang diterima bawah pajakan operasi sebagai pendapatan pajakan mengikut asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

(c) Pengelasan sub-pajakan

Apabila Kumpulan ialah pemberi pajak perantaraan, pengelasan pajakan untuk sub-pajakan dinilai dengan merujuk aset ROU yang timbul daripada pajakan utama, tanpa merujuk aset pendasar. Jika pajakan utama ialah pajakan jangka pendek dengan pengecualian seperti yang di atas, maka Kumpulan mengelaskan sub-pajakan sebagai pajakan operasi.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(w) Pajakan (sambungan)

Kumpulan sebagai pemberi pajak (sambungan)

(d) Pengasingan komponen pajakan dan bukan pajakan

Jika pengaturan mengandungi komponen pajakan dan bukan pajakan, Kumpulan memperuntukkan pertimbangan dalam kontrak kepada komponen pajakan dan bukan pajakan berdasarkan harga jualan sendiri mengikut prinsip dalam MFRS 15.

(x) Manfaat kakitangan

(i) Manfaat kakitangan jangka pendek

Upah, gaji, bonus dan caruman keselamatan sosial diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun apabila perkhidmatan berkaitan diberikan oleh kakitangan. Pampasan ketidakhadiran terkumpul jangka pendek seperti cuti tahunan berbayar diiktiraf apabila perkhidmatan diberikan oleh kakitangan yang meningkatkan kelayakan mereka untuk pampasan ketidakhadiran masa hadapan. Pampasan ketidakhadiran jangka pendek tidak terkumpul seperti cuti sakit diiktiraf apabila ketidakhadiran berlaku.

(ii) Pelan caruman ditentukan

Pelan caruman ditentukan ialah pelan manfaat pasca pekerjaan yang mana Kumpulan membayar caruman tetap kepada entiti atau dana yang berasingan dan tidak akan mempunyai obligasi undang-undang atau konstruktif untuk membayar caruman selanjutnya jika sebarang dana tidak memegang aset secukupnya untuk membayar semua manfaat kakitangan yang berkaitan dengan perkhidmatan kakitangan pada tahun kewangan semasa dan dahulu. Caruman sedemikian diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam keuntungan atau kerugian apabila ditanggung.

(iii) Pelan manfaat ditentukan

Pelan manfaat ditentukan ialah pelan persaraan yang menentukan amaun manfaat persaraan perlu dibayar, biasanya sebagai fungsi satu atau lebih faktor seperti usia, tahun berkhidmat atau pampasan.

Syarikat tertentu dalam Kumpulan mengendalikan pelan persaraan manfaat tetap tanpa dana. Bawah pelan itu, manfaat persaraan boleh ditentukan dengan merujuk pendapatan, jawatan dan tahun perkhidmatan kakitangan dan perlu dibayar apabila mencapai usia persaraan biasa.

Liabiliti-liabiliti berkaitan dengan pelan manfaat ditentukan ialah nilai semasa obligasi manfaat ditentukan pada tarikh penyata kedudukan kewangan ditolak pelarasan bagi keuntungan/kerugian aktuari dan kos perkhidmatan lepas yang tidak diiktiraf. Kumpulan menetapkan nilai semasa obligasi manfaat tetap dengan kekerapan yang mencukupi supaya amaun diiktiraf dalam penyata kewangan tidak jauh beda daripada amaun yang akan ditentukan pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Obligasi manfaat ditentukan, dikira menggunakan kaedah kredit unit diunjurkan, ditentukan oleh aktuari bebas, dengan mempertimbangkan anggaran aliran keluar tunai masa hadapan menggunakan hasil pasaran pada tarikh penyata kedudukan kewangan bagi sekuriti kerajaan dalam denominasi manfaat akan dibayar dan mempunyai tempoh kematangan yang menghampiri tempoh kewajipan pencen yang berkaitan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(x) Manfaat kakitangan (sambungan)****(iii) Pelan manfaat ditentukan (sambungan)**

Keuntungan dan kerugian aktuari yang timbul daripada pelarasan pengalaman dan perubahan andaian aktuari dicaj atau dikreditkan kepada ekuiti dalam pendapatan komprehensif lain dalam tempoh berkenaan.

Kos perkhidmatan semasa, kos perkhidmatan dan kos kewangan lampau diiktiraf serta-merta dalam keuntungan atau kerugian.

(iv) Manfaat penamatan

Kumpulan membayar manfaat penamatan dalam hal penamatan pekerjaan termasuk dalam rangka kerja penstrukturan semula. Manfaat penamatan diiktiraf sebagai liabiliti dan perbelanjaan apabila Kumpulan mempunyai pelan rasmi yang terperinci bagi penamatan tersebut dan tidak mempunyai kemungkinan realistik untuk penarikan balik.

(y) Liabiliti luar jangka

Kumpulan tidak mengiktiraf liabiliti luar jangka tetapi mendedahkan kewujudannya dalam penyata kewangan. Liabiliti luar jangka ialah potensi obligasi yang timbul daripada kejadian peristiwa lampau yang akan disahkan sama ada berlaku atau tidak berlaku satu atau lebih ketidakpastian peristiwa masa hadapan yang bukan dalam kawalan Kumpulan atau obligasi semasa yang tidak diiktiraf kerana tidak ada kebarangkalian aliran keluar sumber diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut. Liabiliti luar jangka juga timbul dalam keadaan yang jarang berlaku apabila terdapat liabiliti yang tidak boleh diiktiraf kerana tidak boleh diukur dengan pasti. Namun demikian, liabiliti luar jangka tidak termasuk kontrak jaminan kewangan.

(z) Instrumen ekuiti

Saham biasa dan saham khas dikelaskan sebagai ekuiti. Saham lain dikelaskan sebagai ekuiti dan/atau liabiliti mengikut unsur ekonomi instrumen tertentu.

Kos urus niaga dalam urus niaga ekuiti diambil kira sebagai potongan daripada ekuiti, bersih cukai. Kos urus niaga ekuiti merangkumi hanya tambahan kos luaran disebabkan oleh urus niaga ekuiti yang sebaliknya mungkin boleh dielakkan.

Apabila modal saham diiktiraf sebagai ekuiti dibeli semula, amaun pertimbangan yang dibayar, termasuk kos penentuan langsung, bersih dari sebarang kesan cukai, diiktiraf sebagai potongan daripada ekuiti. Saham yang dibeli semula yang tidak dibatalkan kemudiannya dikelaskan sebagai saham perbendaharaan dalam penyata perubahan ekuiti.

Apabila saham perbendaharaan dijual atau diterbitkan semula kemudiannya, perbezaan antara pertimbangan jualan bersih kos penentuan langsung dengan amaun dibawa saham perbendaharaan diiktiraf dalam ekuiti.

Apabila saham perbendaharaan terletak hak kepada kakitangan atau kakitangan subsidiari sebagai sebahagian daripada pelan pampasan berasaskan saham penyelesaian ekuiti, penyahiktirafan saham perbendaharaan dilaraskan terhadap rizab berkaitan dengan pelan dalam ekuiti.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(aa) Pelaporan segmen

Maklumat segmen dinyatakan dalam bentuk konsisten dengan pelaporan dalaman yang disediakan untuk ketua pegawai operasi pembuat keputusan. Ketua pegawai operasi pembuat keputusan bertanggungjawab memperuntukkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi, telah dikenal pasti sebagai Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan.

(ab) Instrumen kewangan derivatif dan aktiviti lindung nilai

Derivatif pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh kontrak derivatif dimasuki dan kemudiannya diukur semula pada nilai saksama.

Kaedah pengiktirafan keuntungan atau kerugian yang terhasil bergantung sama ada derivatif itu ditetapkan sebagai instrumen dilindungi nilai, dan sifat butiran yang dilindungi nilai. Kumpulan menetapkan derivatif tertentu sebagai lindung nilai risiko tertentu yang berkaitan dengan aset atau liabiliti diiktiraf atau ramalan urus niaga kebarangkalian tinggi (lindung nilai aliran tunai).

Pada permulaan urus niaga, Kumpulan mendokumenkan hubungan antara instrumen perlindungan nilai dengan item dilindungi nilai, serta objektif dan strategi pengurusan risiko untuk melaksanakan pelbagai urus niaga lindung nilai. Keberkesanan lindung nilai ditentukan pada permulaan hubungan perlindungan nilai, dan menerusi penilaian keberkesanan prospektif berkala untuk memastikan hubungan ekonomi wujud antara item yang dilindungi nilai dengan instrumen perlindungan nilai.

Nilai saksama pelbagai instrumen derivatif yang digunakan untuk tujuan lindung nilai dinyatakan dalam Nota 34 kepada penyata kewangan. Nilai saksama penuh derivatif lindung nilai dikelaskan sebagai aset atau liabiliti bukan semasa apabila baki item dilindungi nilai melebihi 12 bulan, dan sebagai aset atau liabiliti semasa apabila baki matang item dilindungi nilai itu kurang dari 12 bulan.

Lindung nilai aliran tunai

Bahagian perubahan efektif nilai saksama derivatif yang ditetapkan dan layak sebagai lindung nilai aliran tunai diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain. Keuntungan atau kerugian berkaitan dengan bahagian yang tidak efektif diiktiraf serta-merta dalam keuntungan atau kerugian dalam 'pendapatan /(kos) kewangan' dan 'kerugian tukaran asing'.

Amaun yang terkumpul dalam ekuiti dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian dalam tempoh apabila item dilindungi nilai mempengaruhi keuntungan atau kerugian (contohnya, apabila ramalan penjualan item dilindungi nilai berlaku). Keuntungan atau kerugian berkaitan dengan bahagian efektif lindung nilai swap kadar faedah pembiayaan kadar berubah diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dan dinyatakan secara berasingan selepas keuntungan operasi bersih.

Apabila instrumen lindung nilai luput atau dijual, atau apabila lindung nilai tidak lagi memenuhi kriteria untuk perakaunan lindung nilai, sebarang keuntungan atau kerugian terkumpul yang wujud dalam ekuiti pada masa itu kekal dalam ekuiti dan diiktiraf apabila ramalan urus niaga pada akhirnya diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Apabila ramalan urus niaga tidak lagi dijangka berlaku, keuntungan atau kerugian terkumpul yang dilaporkan dalam ekuiti dipindahkan kepada keuntungan atau kerugian serta merta dalam 'pendapatan /(kos) kewangan' dan 'kerugian tukaran asing'.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(ab) Instrumen kewangan derivatif dan aktiviti lindung nilai (sambungan)

Lindung nilai aliran tunai (sambungan)

Kumpulan akan menerapkan kelonggaran Fasa 1 berikut yang diperuntukkan oleh Pindaan MFRS 9 dan MFRS 7 'Pembaharuan Ukur Rujuk Kadar Faedah' hingga ketidakpastian yang timbul daripada pembaharuan IBOR tidak lagi wujud:

- Apabila mempertimbangkan keperluan 'kebarangkalian tinggi', Kumpulan mengandaikan kadar faedah IBOR yang menjadi asas kepada pinjaman dilindung nilai Kumpulan tidak berubah disebabkan oleh pembaharuan IBOR.
- Dalam menilai sama ada lindung nilai tersebut dijangka sangat efektif atas dasar pandang ke hadapan, Kumpulan beranggapan bahawa kadar faedah IBOR yang menjadi asas kepada aliran tunai pinjaman dilindung nilai dan swap kadar faedah yang melindung nilainya tidak diubah oleh pembaharuan IBOR.
- Kumpulan tidak mengitar semula rizab lindung nilai aliran tunai untuk lindung nilai ditetapkan yang tertakluk pada pembaharuan IBOR.

Kumpulan telah menerapkan kelonggaran berikut yang diperuntukkan oleh Pindaan MFRS 9 dan MFRS 7 'Pembaharuan Ukur Rujuk Kadar Faedah - Fasa 2':

- Penentuan lindung nilai: Apabila pindaan Fasa 1 tidak lagi dikuatkuasakan, Kumpulan akan meminda penentuan lindung nilainya untuk mencerminkan perubahan yang diperlukan oleh pembaharuan IBOR, tetapi hanya untuk membuat satu atau lebih daripada perubahan yang berikut:
  - a) menetapkan kadar ukur rujuk alternatif (penentuan secara kontrak atau bukan kontrak) sebagai risiko dilindung nilai;
  - b) meminda pemerihalan item yang dilindungi nilai, termasuk pemerihalan mengenai bahagian ditetapkan untuk aliran tunai atau nilai saksama yang dilindungi nilai; atau
  - c) meminda pemerihalan instrumen lindung nilai.

Kumpulan meminda dokumentasi lindung nilainya untuk mencerminkan perubahan penetapan ini menjelang akhir tempoh pelaporan apabila perubahan dibuat. Pindaan dokumentasi lindung nilai ini tidak memerlukan Kumpulan untuk menghentikan hubungan lindung nilainya.

- Amaun terkumpul dalam rizab lindung nilai aliran tunai: Apabila Kumpulan meminda penetapan lindung nilai seperti yang dinyatakan di atas, amaun terkumpul tertunggak dalam rizab lindung nilai aliran tunai dianggap berdasarkan kadar ukur rujuk alternatif. Untuk hubungan lindung nilai yang dihentikan, apabila ukur rujuk kadar faedah yang menjadi sandaran aliran tunai masa hadapan yang dilindungi nilai telah berubah seperti yang dikehendaki oleh pembaharuan IBOR, amaun terkumpul dalam rizab lindung nilai aliran tunai juga dianggap berdasarkan kadar ukur rujuk alternatif untuk tujuan penilaian sama ada aliran tunai masa hadapan yang dilindungi nilai masih dijangka berlaku.

(ac) Peruntukan

Peruntukan diiktiraf apabila:

- Kumpulan mempunyai kewajipan perundangan atau konstruktif semasa susulan daripada peristiwa lampau;
- terdapat kebarangkalian aliran keluar sumber diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan tersebut; dan
- anggaran amaun itu boleh dibuat dengan pasti.

Apabila ada kebarangkalian kos itu akan melebihi jumlah hasil kontrak, peruntukan bagi bebanan kontrak akan diiktiraf.

Apabila Kumpulan menjangkakan peruntukan akan dibayar semula (sebagai contoh, bawah kontrak insurans), pembayaran balik diiktiraf sebagai aset berasingan tetapi hanya apabila pembayaran balik tersebut hampir-hampir pasti. Peruntukan tidak diiktiraf atas kerugian operasi masa hadapan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN))

(ac) Peruntukan (sambungan)

Apabila terdapat sebilangan kewajipan yang serupa, kebolehjadian aliran keluar diperlukan dalam penyelesaian ditentukan dengan mempertimbangkan kelas kewajipan itu secara keseluruhannya. Peruntukan diiktiraf walaupun kebolehjadian aliran keluar berkaitan dengan salah satu butiran yang termasuk dalam kelas kewajipan yang sama adalah kecil.

Peruntukan diukur pada nilai semasa jangkaan perbelanjaan yang diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan menggunakan kadar sebelum cukai yang mencerminkan penilaian pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko khusus kewajipan tersebut. Peningkatan peruntukan disebabkan oleh peredaran masa diiktiraf sebagai kos kewangan.

(ad) Aset bukan semasa dan kumpulan pelupusan dipegang untuk jualan

Aset bukan semasa dan kumpulan pelupusan (sekumpulan aset yang akan dilupuskan dalam urus niaga tunggal dan liabiliti yang berkaitan langsung dengan aset tersebut) dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan jika nilai bawaannya akan diperoleh semula menerusi urus niaga penjualan dan bukannya menerusi penggunaan berterusan. Keadaan ini dianggap dipenuhi hanya apabila kebarangkalian penjualan itu tinggi dan aset (atau kumpulan pelupusan) tersedia untuk jualan dalam keadaan serta-merta. Pihak pengurusan mestilah komited terhadap penjualan, yang dijangka dalam tempoh setahun dari tarikh pengelasan sebagai dipegang untuk jualan.

Sebaik sahaja sebelum dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, aset tersebut (atau komponen kumpulan pelupusan) diukur semula mengikut dasar perakaunan Kumpulan. Kemudian, aset tersebut (atau kumpulan pelupusan) diiktiraf pada nilai bawaan dan nilai saksama tolak kos penjualan, mana-mana yang lebih rendah. Aset yang dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, atau termasuk dalam kumpulan pelupusan yang dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, tidak disusut nilai. Kerugian rosot nilai pengelasan awal sebagai dipegang untuk jualan dan keuntungan atau kerugian kemudiannya daripada pengukuran semula dimasukkan dalam untung atau rugi. Keuntungan tidak diiktiraf melebihi sebarang kerugian rosot nilai kumulatif.

Operasi ditamatkan ialah komponen perniagaan Kumpulan yang mewakili jenis perniagaan utama atau operasi kawasan geografi utama yang berasingan atau subsidiari yang diperoleh dengan hasrat hanya untuk penjualan semula. Pengelasan sebagai operasi ditamatkan dibuat apabila berlaku pelupusan atau apabila operasi memenuhi kriteria untuk dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, yang mana lebih awal. Kumpulan pelupusan yang akan ditinggalkan juga mungkin layak.

Keputusan operasi layak sebagai operasi ditamatkan dinyatakan secara berasingan sebagai amaun tunggal dalam keuntungan atau kerugian. Keputusan operasi layak sebagai operasi ditamatkan pada tarikh kunci kira-kira bagi tempoh terkini yang dinyatakan, yang telah dinyatakan sebelumnya sebagai keputusan daripada operasi berterusan, dinyatakan semula sebagai keputusan daripada operasi ditamatkan untuk semua tempoh yang dinyatakan.

Sekiranya syarat untuk pengelasan aset bukan semasa dan kumpulan pelupusan sebagai dipegang untuk jualan tidak lagi dipenuhi, pengelasan sebagai dipegang untuk jualan akan terhenti. Sehubungan dengan itu, keputusan operasi, yang sebelum ini dinyatakan dalam operasi dihentikan, dikelaskan semula dan dimasukkan dalam keputusan operasi berterusan untuk semua tempoh yang dinyatakan. Aset bukan semasa yang terhenti dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan diukur semula mengikut nilai yang lebih rendah antara nilai bawaan sebelum dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, dilaraskan untuk sebarang susut nilai, pelunasan atau penilaian semula yang akan diiktiraf sekiranya aset atau kumpulan pelupusan tidak dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan, dengan amaun boleh pulih pada tarikh keputusan penjualan kemudiannya.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

3 DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)**(ae) Kontrak pembinaan**

Kumpulan menyediakan pelbagai perkhidmatan kontrak pembinaan, termasuk pembinaan peralatan teknologi maklumat dan rangkaian serta perkhidmatan hartanah dan kejuruteraan.

Hasil daripada kontrak pembinaan diiktiraf jika dan apabila kawalan aset dipindahkan kepada pelanggan dan terdapat kebarangkalian Kumpulan akan berhak untuk mengutip pertimbangan sebagai pertukaran aset yang akan dipindahkan kepada pelanggan. Kawalan aset dipindahkan dalam tempoh masa apabila pelaksanaan perkhidmatan Kumpulan mencipta atau meningkatkan aset yang dikawal oleh pelanggan tatkala aset dicipta atau dipertingkatkan. Hasil diiktiraf sepanjang tempoh kontrak dengan merujuk kemajuan ke arah penyelesaian sepenuhnya terhadap obligasi pelaksanaan tersebut. Kumpulan mengiktiraf hasil dalam tempoh masa dengan menggunakan kaedah input, yang berdasarkan tahap perkadaran tanggungan kos pembinaan hingga kini dengan anggaran amaun kos kontrak pembinaan. Tanggungan kos pada tahun yang berkaitan dengan aktiviti pada masa hadapan atas kontrak dikecualikan daripada kos kontrak dalam penentuan peringkat penyediaan. Tanggungan kos dinyatakan sebagai boleh pulih, prabayar atau aset lain, bergantung pada sifatnya.

Apabila hasil kontrak pembinaan tidak boleh dianggarkan dengan pasti, hasil kontrak hanya diiktiraf setakat tanggungan kos kontrak yang barangkali boleh pulih.

Tidak kira sama ada natijah kontrak pembinaan boleh dianggarkan dengan pasti jika kebarangkalian jumlah kos kontrak akan melebihi jumlah hasil kontrak, jangkaan kerugian diiktiraf sebagai perbelanjaan dengan serta-merta.

Kontrak pembinaan dengan pelanggan mungkin termasuk berbilang janji kepada pelanggan dan oleh itu diambil kira sebagai obligasi pelaksanaan yang berasingan. Dalam kes ini, harga urus niaga akan diperuntukkan kepada setiap obligasi pelaksanaan berdasarkan harga penjualan sendiri. Jika urus niaga ini tidak dapat dicerap secara langsung, anggaran ditentukan berdasarkan jangkaan kos tambah margin.

Hasil daripada kontrak pembinaan diukur pada harga urus niaga tetap yang dipersetujui bersih daripada jangkaan pembayaran ganti rugi jumlah tertentu (LAD), berdasarkan kaedah nilai dijangka.

Perkhidmatan pengurusan projek

Hasil daripada yuran pengurusan projek diiktiraf apabila perkhidmatan dilaksanakan.

(af) Pengukuran nilai saksama

Pengukuran nilai saksama menentukan nilai saksama aset atau liabiliti, kecuali pembayaran berasaskan saham dan urus niaga pajakan, ditentukan sebagai harga yang akan diterima untuk penjualan aset atau pembayaran pindahan liabiliti dalam urus niaga terurus antara peserta pasaran pada tarikh pengukuran. Pengukuran ini beranggapan bahawa urus niaga untuk penjualan aset atau pindahan liabiliti mengambil tempat sama ada di pasaran utama atau jika tiada pasaran utama, dalam pasaran yang paling berfaedah.

Bagi aset bukan kewangan, pengukuran nilai saksama mengambil kira kemampuan peserta pasaran untuk menjana manfaat ekonomi dengan menggunakan aset dalam kegunaan tertinggi dan terbaik atau dengan menjualnya kepada peserta pasaran lain yang mungkin akan menggunakan aset tersebut untuk kegunaannya yang tertinggi dan terbaik.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan

Kumpulan terdedah kepada risiko pasaran (termasuk risiko mata wang asing, risiko harga ekuiti, risiko harga komoditi dan risiko kadar kewangan), risiko kredit dan risiko kecairan yang timbul daripada aktiviti perniagaan. Secara keseluruhannya, strategi pengurusan risiko kewangan Kumpulan bermatlamat untuk mengurangkan kesan buruk ketidakpastian pasaran kewangan terhadap prestasi kewangan Kumpulan. Kumpulan menggunakan instrumen kewangan derivatif yang tertentu untuk melindungi risiko pendedahan komersial sedemikian. Instrumen kewangan derivatif tersebut secara amnya tidak dipegang untuk tujuan dagangan atau tujuan spekulatif.

Lembaga Pengarah bertanggungjawab sepenuhnya dalam penyeliaan pengurusan risiko kewangan termasuk pengenalanpastian risiko, operasi atau strategik, dan pelan tindakan selanjutnya untuk menguruskan risiko tersebut. Pengurusan bertanggungjawab untuk mengenal pasti, memantau dan menguruskan pendedahan risiko Kumpulan.

Risiko pasaran

(i) Risiko mata wang asing

Kumpulan beroperasi pada peringkat antarabangsa dan terdedah kepada risiko tukaran mata wang asing yang timbul daripada pelbagai pendedahan mata wang, terutamanya berkaitan dengan Dolar Amerika Syarikat ("ASD") untuk Kumpulan. Risiko tukaran asing timbul daripada urus niaga komersial masa hadapan, aset dan liabiliti yang diiktiraf tetapi tidak termasuk kepentingan dalam usaha sama dan syarikat bersekutu asing. Kumpulan secara amnya menguruskan pendedahan mata wangnya melalui kontrak hadapan mata wang asing.

Syarikat tidak terdedah secara material kepada risiko tukaran asing kerana sebahagian besar bakinya dipegang dalam Ringgit Malaysia.

Kumpulan

Pengukuhan/kelemahan 10% ASD berbanding dengan Ringgit Malaysia ("RM") pada tarikh penyata kedudukan kewangan akan memberikan kesan yang lebih rendah/tinggi kepada keuntungan selepas cukai Kumpulan lebih kurang RM17,690,000 (2022: RM966,000).

Sebahagian besar daripada pendedahan di atas terhasil daripada keuntungan/kerugian tukaran asing atas deposit, tunai dan baki bank serta perdagangan belum terima dan belum bayar dalam denominasi mata wang asing, dan kerugian/keuntungan daripada tukaran asing atas pinjaman dalam denominasi mata wang asing. Analisis ini menganggap semua pemboleh ubah lain tetap sama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko pasaran (sambungan)

(ii) Risiko harga

Risiko harga ialah risiko turun naik nilai saksama atau aliran tunai masa hadapan instrumen kewangan Kumpulan disebabkan oleh perubahan harga pasaran (selain kadar kewangan atau pertukaran).

Risiko harga ekuiti

Kumpulan terdedah kepada risiko harga ekuiti yang timbul daripada pelaburannya dalam instrumen ekuiti disebut harga dan tidak disebut harga. Pelaburan ekuiti disebut harga disenaraikan di Bursa Malaysia dan bursa saham asing dan dikelaskan sebagai aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain atau aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian berdasarkan tujuan pemerolehan pelaburan ekuiti disebut harga itu. Pelaburan tidak disebut harga dinilai menggunakan kaedah perbandingan Nisbah Harga Perolehan ("PE")/Nisbah Harga Nilai Buku ("PB") dan dikelaskan sebagai aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain. Analisis kepekaan atas risiko harga ekuiti adalah seperti yang berikut:

Aset kewangan	Faktor kepekaan	2023		2022	
		Kesan kepada keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan kepada ekuiti RM'000	Kesan kepada keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan kepada ekuiti RM'000
Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain:					
- tidak disebut harga	Perbezaan berbilang PE dan berbilang PB sebanding sebanyak 5%	-	7,886	-	7,970
- disebut harga	Perbezaan harga saham 5%	-	163	-	163
Nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian					
- disebut harga	Perbezaan harga saham 5%	4,760	-	4,068	-
Jumlah kesan		4,760	8,049	4,068	8,133

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko pasaran (sambungan)

(ii) Risiko harga (sambungan)

Risiko harga komoditi

Kumpulan terdedah kepada risiko harga komoditi kerana harga minyak sawit mentah (“MSM”) dan derivatifnya tertakluk pada turun naik disebabkan oleh pelbagai faktor yang tidak dapat diramalkan seperti cuaca, perubahan permintaan dan pengeluaran global, harga minyak mentah serta pengeluaran global tanaman serupa dan tanaman saingan.

Oleh itu, hasil Kumpulan tertakluk pada turun naik harga dalam pasaran komoditi. Kumpulan menggunakan kontrak derivatif untuk mengurangkan sebahagian daripada risiko tersebut.

Pada 31 Disember 2023, analisis kepekaan dilaksanakan berdasarkan pendedahan Kumpulan kepada harga komoditi pada tarikh penyelesaian liabiliti LLA Kumpulan dan portfolio derivatif komoditi.

Peningkatan 10% indeks harga komoditi tertentu atau peningkatan RM200/MT harga MSM yang diandaikan dalam pengiraan liabiliti LLA, dengan semua pemboleh ubah lain tetap sama, akan meningkatkan atau mengurangkan keuntungan selepas cukai Kumpulan, mengikut jenis komoditi dan liabiliti kewangan yang penting, sebanyak kira-kira:

	2023 RM'000	2022 RM'000
- Minyak sawit	(1,369)	(216)
- Liabiliti LLA	(272,217)	(290,064)
Penurunan bersih	(273,586)	(290,280)

Penurunan 10% indeks harga komoditi tertentu atau penurunan RM200/MT harga MSM yang diandaikan dalam pengiraan liabiliti LLA, dengan semua pemboleh ubah lain tetap sama, akan meningkatkan atau mengurangkan keuntungan selepas cukai Kumpulan, mengikut jenis komoditi dan liabiliti kewangan yang penting, sebanyak kira-kira:

	2023 RM'000	2022 RM'000
- Minyak sawit	1,369	216
- Liabiliti LLA	286,549	296,045
Peningkatan bersih	287,918	296,261

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko pasaran (sambungan)

(iii) Risiko kadar kewangan

Risiko kadar kewangan Kumpulan sebahagian besarnya terhasil daripada liabiliti LLA dan pinjaman yang dikeluarkan pada kadar berubah yang mendedahkan Kumpulan kepada risiko kadar kewangan aliran tunai.

Kumpulan sentiasa berinteraksi dengan pemberi pinjamannya dalam pengurusan risiko kadar kewangannya dan telah dinasihati bahawa KLIBOR semasa masih dirujuk untuk pinjamannya. Kumpulan juga telah diberitahu bahawa pada masa ini, pemberi pinjaman akan berpandukan pengumuman lanjut oleh Bank Negara Malaysia ("BNM") tentang garis masa untuk pindahan ikut kadar rujukan alternatif ("ARR") selepas pemberhentian kadar KLIBOR semasa. Apabila garis panduan itu dikeluarkan, pemberi pinjaman akan merundingkan pelan peralihan dengan Kumpulan.

Profil kadar kewangan aset kewangan berfaedah Kumpulan dan Syarikat, berdasarkan nilai bawaan pada akhir tempoh pelaporan adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Aset kewangan</u>				
<u>Pada kadar tetap</u>				
Deposit tetap	1,029,986	1,027,029	96,724	51,869
<u>Pada kadar terapung (terdedah kepada risiko kadar kewangan aliran tunai)</u>				
Pinjaman belum terima daripada subsidiari	-	-	490,308	207,011

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko pasaran (sambungan)

(iii) Risiko kadar kewangan

Profil kadar kewangan bagi liabiliti kewangan berfaedah Kumpulan dan Syarikat, berdasarkan nilai bawaan pada akhir tempoh pelaporan adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023	2022	2023	2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Liabiliti kewangan</u>				
<u>Pada kadar tetap</u>				
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk muktamad	-	333,316	-	333,316
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	-	-	973,764	811,034
Sukuk	796,773	497,374	796,773	497,374
Pembiayaan dagangan jangka pendek Islamik	1,430,285	1,222,040	-	-
Pembiayaan dagangan jangka pendek	567,148	399,371	-	-
Sewa beli	105,330	49,983	571	-
Pinjaman bertempoh Islamik	21,976	13,424	-	-
	2,921,512	2,515,508	1,771,108	1,641,724
<u>Pada kadar terapung (terdedah kepada risiko kadar kewangan aliran tunai)</u>				
Pinjaman bertempoh Islamik	411,290	543,452	-	-
Sukuk	100,000	-	100,000	-
<u>Pada nilai saksama (terdedah kepada risiko kadar kewangan aliran tunai)</u>				
Liabiliti LLA	3,513,813	3,680,354	-	-
	4,025,103	4,223,806	100,000	-
	6,946,615	6,739,314	1,871,108	1,641,724

Jika kadar diskaun liabiliti LLA bertambah/berkurang 50 mata asas dan kadar kewangan atas pinjaman berkurang/bertambah 100 mata asas dengan semua pemboleh ubah lain tetap sama, keuntungan selepas cukai Kumpulan akan meningkat RM100,828,000 (2022: RM140,773,000) dan berkurang RM112,997,000 (2022: RM157,240,000) masing-masing.

Aset kewangan dan liabiliti kewangan yang lain tidak dikenakan faedah, dan dengan demikian tidak terjejas oleh perubahan kadar kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kredit

Risiko kredit merujuk risiko mungkir oleh rakan niaga atas kewajipan kontraknya yang menyebabkan Kumpulan mengalami kerugian kewangan. Risiko kredit timbul daripada tunai dan kesetaraan tunai, aliran tunai berkontrak dalam pelaburan hutang yang dibawa ikut kos terlunas dan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI"), instrumen kewangan derivatif yang positif serta deposit dengan bank dan institusi kewangan, serta pendedahan kredit kepada belum terima tertunggak.

Kumpulan menerapkan dasar berurusan dengan pelanggan dengan sejarah kredit yang baik, dan memperoleh jaminan secukupnya jika perlu, termasuk pembayaran terdahulu, jaminan dalam bentuk cagaran, surat aku janji atau surat kredit yang boleh dipanggil jika rakan niaga itu mungkir bawah terma perjanjian. Langkah ini telah mengurangkan kebarangkalian mungkir oleh pelanggan.

Belum terima dan amaun belum terima daripada pendedahan urus niaga antara syarikat dipantau dengan teliti dan disusuli secara berterusan.

Deposit, tunai dan baki bank Kumpulan dan Syarikat sebahagian besarnya disimpan dengan institusi-institusi kewangan utama di Malaysia. Pengarah berpendapat bahawa kemungkinan kegagalan institusi-institusi kewangan ini, termasuk institusi kewangan tanpa penarafan, adalah tipis berdasarkan kekuatan kewangan mereka.

(i) Rosot nilai aset kewangan

Aset kewangan Kumpulan yang tertakluk pada model jangkaan kerugian kredit (ECL) termasuk perdagangan belum terima, aset kontrak, belum terima lain, amaun belum terima antara syarikat, pelaburan hutang yang dibawa ikut kos terlunas dan FVOCI. Walaupun tunai dan kesetaraan tunai juga tertakluk pada keperluan rosot nilai MFRS 9, kerugian rosot nilai sedemikian dijangka tidak material.

a) Perdagangan belum terima, amaun dagangan belum terima antara syarikat dan aset kontrak ditentukan menerusi pendekatan ringkas.

Kumpulan menggunakan pendekatan ringkas MFRS 9 untuk mengukur jangkaan kerugian kredit yang menggunakan elaun jangkaan kerugian kekal untuk semua perdagangan belum terima, amaun dagangan belum terima antara syarikat dan aset kontrak.

Untuk mengukur jangkaan kerugian kredit, perdagangan belum terima dan aset kontrak dikumpulkan berdasarkan ciri risiko kredit bersama dan bilangan hari lampau tempoh. Aset kontrak berkaitan dengan amaun belum terima daripada pelanggan atas kontrak dan kerja dalam pelaksanaan belum bil dan mempunyai ciri risiko yang sama dengan perdagangan belum terima untuk jenis kontrak yang sama. Oleh itu, Kumpulan membuat kesimpulan bahawa jangkaan kadar kerugian perdagangan belum terima merupakan penghampiran yang munasabah untuk kadar kerugian aset kontrak.

Kadar kerugian dijangka berdasarkan profil pembayaran penjualan sepanjang tempoh 24 bulan sebelum tarikh pelaporan dan pengalaman sejarah kerugian kredit sepadan pada tahun kewangan semasa. Kadar kerugian sejarah dilaraskan untuk mencerminkan maklumat semasa dan pandang ke hadapan tentang faktor makroekonomi yang mempengaruhi keupayaan pelanggan untuk menyelesaikan hutang.

Amaun dagangan belum terima antara syarikat dan perdagangan belum terima yang ada rosot nilai kredit dinilai untuk ECL secara individu.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kredit (sambungan)

(i) Rosot nilai aset kewangan (sambungan)

a) Perdagangan belum terima, amaun dagangan belum terima antara syarikat dan aset kontrak ditentukan menerusi pendekatan ringkas (sambungan)

Amaun dagangan belum terima antara syarikat dan perdagangan belum terima dikategorikan untuk tujuan ECL seperti yang berikut:

<u>Kategori</u>	<u>Takrifan kategori oleh Kumpulan</u>
Rosot nilai kredit	Amaun mungkir yang memenuhi kriteria ketidakmungkinan untuk membayar (Nota 3(h)(iii))
Rosot nilai bukan kredit	Amaun bukan rosot nilai kredit, termasuk amaun yang ditaksir berdasarkan penilaian kolektif

b) Belum terima lain, pinjaman belum terima antara syarikat dan amaun bukan dagangan belum terima antara syarikat ditentukan menerusi pendekatan umum 3 peringkat

Kumpulan menggunakan tiga kategori untuk belum terima lain yang mencerminkan risiko kredit mereka dan kaedah penentuan elaun kerugian bagi setiap kategori tersebut (pendekatan 3 peringkat). Aset kewangan ini dihapus kira apabila tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah. Petunjuk bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah termasuk, antara lain, kegagalan penghutang untuk membincangkan pelan pembayaran balik dengan kumpulan, dan kegagalan membuat pembayaran berkontrak melampaui tempoh 365 hari.

Ringkasan andaian yang menyokong model ECL Kumpulan adalah seperti yang berikut:

<u>Kategori</u>	<u>Takrifan kategori oleh Kumpulan</u>	<u>Asas pengiktirafan ECL</u>
Berbayar	Penghutang mempunyai risiko mungkir yang rendah dan amat berupaya untuk memenuhi aliran tunai berkontrak	ECL 12 bulan
Berprestasi rendah	Penghutang dengan peningkatan ketara risiko kredit atau andaian peningkatan ketara risiko kredit jika pembayaran balik amaun faedah dan/atau amaun pokok melampaui tempoh 30 hari	ECL kekal
Tidak berbayar	Tiada pembayaran balik amaun faedah dan/atau amaun pokok serta terdapat bukti yang menunjukkan aset tersebut mengalami penjejasan kredit	ECL kekal (kredit terjejas)
Dihapus kira	Terdapat bukti yang menunjukkan tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah berdasarkan ketiadaan sumber pendapatan atau aset penghutang untuk menjana aliran tunai masa hadapan secukupnya untuk membayar balik amaun tersebut	Aset dihapus kira

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kredit (sambungan)

(i) Rosot nilai aset kewangan (sambungan)

- b) Belum terima lain, pinjaman belum terima antara syarikat dan amaun bukan dagangan belum terima antara syarikat ditentukan menerusi pendekatan umum 3 peringkat (sambungan)

Berdasarkan perkara tersebut, elaun kerugian diukur sama ada atas ECL 12 bulan atau ECL kekal yang menggabungkan perkaedahan di bawah:

- PD ('kebarangkalian mungkir') – kebarangkalian penghutang tidak akan dapat membayar balik dalam tempoh berkontrak;
- LGD ('kerugian mungkir tertentu') – peratusan aliran tunai berkontrak yang tidak akan dikutip jika berlaku keingkaran; dan
- EAD ('pendedahan terhadap mungkir') – amaun tertunggak yang terdedah kepada risiko mungkir.

Elaun kerugian diukur pada amaun wajar kebarangkalian yang mencerminkan kemungkinan kerugian kredit berlaku dan kemungkinan tiada kerugian kredit berlaku. Tiada perubahan ketara kepada teknik anggaran atau andaian dibuat dalam tempoh pelaporan.

Kerugian rosot nilai aset kewangan dinyatakan sebagai kerugian rosot nilai bersih dalam keuntungan operasi. Pemulihan seterusnya terhadap amaun yang sebelum ini dihapus kira daripada aset kewangan dikreditkan pada butiran baris yang sama.

(ii) Pendedahan risiko kredit

Pendedahan risiko kredit maksimum aset kewangan bersamaan dengan amaun dibawa masing-masing selepas ECL. Butiran kesan ECL terhadap aset kewangan dinyatakan dalam Nota aset kewangan masing-masing sebagaimana perlu.

Risiko kecairan

Risiko kecairan ialah risiko bahawa Kumpulan akan menghadapi kesukaran untuk memenuhi kewajipan akibat kekurangan dana. Kumpulan mengekalkan tahap tunai dan kesetaraan tunai secukupnya untuk memenuhi keperluan modal kerja Kumpulan dengan memantau aliran tunainya secara teliti. Disebabkan oleh bentuk perniagaannya, Kumpulan menerapkan pengurusan risiko kecairan yang berhemat untuk mengekalkan dan memperoleh kemudahan-kemudahan kredit secukupnya daripada institusi kewangan.

Selain kewajipan Kumpulan, Kumpulan juga mengesahkan hasratnya untuk menyediakan sokongan kewangan yang berterusan kepada subsidiarinya, MSM Malaysia Holdings Berhad, entiti tersenarai awam berasingan yang disenaraikan di Pasaran Utama Bursa Malaysia Securities Berhad. Sokongan kewangan disediakan jika dan apabila perlu untuk membolehkan subsidiari tersebut memenuhi liabiliti apabila perlu dijelaskan. Sokongan kewangan yang diberikan kepada subsidiari tersebut meliputi tempoh dua belas bulan dari tarikh surat sokongan, 25 Mac 2024.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kecairan (sambungan)

Ramalan aliran tunai dibuat dalam entiti-entiti operasi Kumpulan dan kemudiannya diagregatkan oleh pengurusan. Pengurusan memantau ramalan boleh pinda bagi keperluan kecairan Kumpulan untuk memastikan kecukupan wang tunai untuk memenuhi keperluan operasi sementara mengekalkan ruang secukupnya atas kemudahan pinjaman terikat yang belum digunakan pada setiap masa supaya Kumpulan tidak melanggar had pinjaman atau kovenan (jika berkenaan) bagi mana-mana kemudahan pinjamannya. Peramalan sedemikian mengambil kira rancangan pembiayaan hutang Kumpulan, pematuhan kovenan, pematuhan terhadap sasaran nisbah kedudukan kewangan penyata dalaman. Pada 31 Disember 2023, Kumpulan mempunyai kemudahan pinjaman terikat belum guna berjumlah RM1,739 juta (2022: RM1,215 juta), yang tersedia tanpa syarat untuk Kumpulan.

Lebihan tunai dilaburkan dalam akaun semasa berfaedah, deposit masa, deposit pasaran wang dan sekuriti boleh pasar, serta pemilihan instrumen dengan tempoh matang yang sesuai atau dengan kecairan secukupnya untuk menyediakan ruang secukupnya seperti yang ditentukan oleh ramalan yang dinyatakan di atas.

Jadual di bawah menganalisis liabiliti kewangan bukan derivatif dan liabiliti kewangan derivatif yang diselesaikan bersih mengikut kumpulan kematangan yang berkaitan berdasarkan baki tempoh matang pada tarikh pelaporan hingga tarikh matang berkontrak. Liabiliti kewangan derivatif dimasukkan dalam analisis jika tempoh kematangan kontraknya penting untuk memahami penentuan masa aliran tunai. Jadual di bawah meringkaskan profil kematangan liabiliti kewangan Kumpulan dan Syarikat berdasarkan baki tempoh matang pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Pembentangan amaun dalam jadual di bawah ditentukan berdasarkan aliran tunai tidak terdiskaun berkontrak:

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kecairan (sambungan)

Kumpulan	Kurang dari 1 tahun RM'000	Antara 1 hingga 2 tahun RM'000	Antara 2 hingga 5 tahun RM'000	Lebih 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Pada 31 Disember 2023					
Liabiliti LLA	268,741	274,290	866,907	32,428,722	33,838,660
Amaun belum bayar kepada syarikat induk utama	276,663	-	-	-	276,663
Amaun belum bayar kepada syarikat berkaitan lain	5,950	-	-	-	5,950
Amaun belum bayar kepada syarikat usaha sama	506	-	-	-	506
Amaun belum bayar kepada syarikat bersekutu	331	-	-	-	331
Pinjaman	2,479,139	338,836	990,074	79,247	3,887,296
Liabiliti pajakan	41,780	68,995	107,209	296,257	514,241
Belum bayar	1,262,136	-	-	-	1,262,136
Jumlah liabiliti kewangan tidak terdiskaun	4,335,246	682,121	1,964,190	32,804,226	39,785,783

Kumpulan	Kurang dari 1 tahun RM'000	Antara 1 hingga 2 tahun RM'000	Antara 2 hingga 5 tahun RM'000	Lebih 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Pada 31 Disember 2022					
Pinjaman terhutang kepada syarikat induk utama	348,239	-	-	-	348,239
Liabiliti LLA	437,683	288,665	871,170	33,119,969	34,717,487
Amaun belum bayar kepada syarikat induk utama	239,203	-	-	-	239,203
Amaun belum bayar kepada syarikat berkaitan lain	24,350	-	-	-	24,350
Amaun belum bayar kepada syarikat usaha sama	42	-	-	-	42
Amaun belum bayar kepada syarikat bersekutu	331	-	-	-	331
Pinjaman	2,315,545	262,226	506,988	162,600	3,247,359
Liabiliti pajakan	67,821	45,154	90,803	200,972	404,750
Belum bayar	1,829,029	-	-	-	1,829,029
Jumlah liabiliti kewangan tidak terdiskaun	5,262,243	596,045	1,468,961	33,483,541	40,810,790

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Dasar pengurusan risiko kewangan (sambungan)

Risiko kecairan (sambungan)

Syarikat	Kurang dari 1 tahun RM'000	Antara 1 hingga 2 tahun RM'000	Antara 2 hingga 5 tahun RM'000	Lebih 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Pada 31 Disember 2023					
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	348,734	108,326	302,600	434,200	1,193,860
Amaun belum bayar kepada subsidiari	8,824	-	-	-	8,824
Amaun belum bayar kepada syarikat berkaitan lain	97	-	-	-	97
Pinjaman	153,078	144,845	716,785	79,247	1,093,955
Liabiliti pajakan	5,758	6,080	9,627	-	21,465
Belum bayar	51,862	-	-	-	51,862
Jumlah liabiliti kewangan tidak terdiskaun	568,353	259,251	1,029,012	513,447	2,370,063

Syarikat	Kurang dari 1 tahun RM'000	Antara 1 hingga 2 tahun RM'000	Antara 2 hingga 5 tahun RM'000	Lebih 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Pada 31 Disember 2022					
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	348,239	-	-	-	348,239
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	115,858	112,070	313,770	531,311	1,073,009
Amaun belum bayar kepada subsidiari	6,690	-	-	-	6,690
Amaun belum bayar kepada syarikat berkaitan lain	79	-	-	-	79
Pinjaman	124,842	71,548	247,638	162,600	606,628
Liabiliti pajakan	5,527	5,758	15,707	-	26,992
Belum bayar	68,508	-	-	-	68,508
Jumlah liabiliti kewangan tidak terdiskaun	669,743	189,376	577,115	693,911	2,130,145

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)**(b) Dasar pengurusan risiko modal**

Objektif utama Kumpulan dalam dasar pengurusan modal adalah untuk melindungi keupayaan Kumpulan mengekalkan nisbah modal yang kukuh untuk meneruskan usaha berterusan justeru menyediakan pulangan kepada pemegang saham serta manfaat untuk pihak berkepentingan yang lain dan mengekalkan struktur modal yang optimum untuk mengurangkan kos modal.

Kumpulan menguruskan struktur modal dan melaraskannya, berdasarkan perubahan keadaan ekonomi. Untuk mengekalkan atau melaraskan struktur modal, Kumpulan boleh menyelaraskan pembayaran dividen kepada pemegang saham, memulangkan modal kepada pemegang saham atau menerbitkan saham baharu. Tidak ada perubahan dibuat pada objektif, dasar atau proses pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022.

Kumpulan menganggap hutangnya dan jumlah ekuiti sebagai modal dan memantau modal menggunakan nisbah penggearan iaitu amaun hutang dibahagi dengan jumlah ekuiti. Jumlah hutang Kumpulan merangkumi pinjaman, pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama dan liabiliti LLA sementara pinjaman belum bayar kepada subsidiari merupakan tambahan dalam jumlah hutang Syarikat. Jumlah ekuiti termasuk modal saham, rizab, perolehan terkumpul dan kepentingan tidak mengawal.

Analisis nisbah penggearan Kumpulan dan Syarikat dinyatakan seperti yang di bawah:

KumpulanDengan Liabiliti LLA

	2023 RM'000	2022 RM'000
Pinjaman	3,432,802	2,725,644
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	-	333,316
Liabiliti LLA	3,513,813	3,680,354
Jumlah hutang	6,946,615	6,739,314
Jumlah ekuiti	7,581,980	7,884,685
Jumlah modal dengan liabiliti LLA	14,528,595	14,623,999
Nisbah penggearan	92%	85%

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Dasar pengurusan risiko modal (sambungan)

Kumpulan (sambungan)

Tanpa liabiliti LLA

	2023 RM'000	2022 RM'000
Pinjaman	3,432,802	2,725,644
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	-	333,316
Jumlah hutang	3,432,802	3,058,960
Jumlah ekuiti	7,581,980	7,884,685
Jumlah modal tanpa liabiliti LLA	11,014,782	10,943,645
Nisbah penggearing	45%	39%

Kumpulan dikehendaki mematuhi kovenan kewangan tertentu untuk kemudahan kebanyakan hutangnya, termasuk:

- (i) kedudukan ketara bersih disatukan;
- (ii) nisbah hutang dan pembiayaan bersih disatukan kepada ekuiti;
- (iii) nisbah hutang dan pembiayaan bersih disatukan kepada perolehan sebelum faedah, cukai, susut nilai dan pelunasan ("EBITDA"); dan
- (iv) nisbah perlindungan pembayaran kewangan disatukan.

MSM Malaysia Holdings Berhad ("MSMH"), subsidiari Syarikat tidak akan menyusun dua daripada kovenan kewangan untuk pinjaman berjangka Islamnya. MSMH menerima Surat Tambahan bertarikh 13 Disember 2023 daripada pemberi pinjaman yang memberikan pelepasan untuk dua daripada tiga kovenan kewangan dan oleh itu kedua-dua kovenan kewangan ini bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 tidak perlu dipenuhi. MSMH akan terus memantau pematuan kovenan kewangan dan akan melibatkan pemberi pinjam apabila diperlukan.

Syarikat

	2023 RM'000	2022 RM'000
Pinjaman belum bayar kepada syarikat induk utama	-	333,316
Pinjaman belum bayar kepada subsidiari	973,764	811,034
Pinjaman	897,344	497,374
Jumlah hutang	1,871,108	1,641,724
Jumlah ekuiti	7,244,216	7,545,786
Jumlah modal	9,115,324	9,187,510
Nisbah penggearing	26%	22%

Tidak ada kovenan kewangan yang dikenakan kepada Syarikat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Anggaran nilai saksama

Amaun yang diukur dalam penyata kedudukan kewangan pada nilai saksama dinyatakan mengikut hierarki pengukuran nilai saksama berikut:

- Sebut harga (tidak dilaraskan) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang sama (Tahap 1).
- Input selain sebut harga dimasukkan dalam Tahap 1 yang boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti, sama ada secara langsung (iaitu sebagai harga) atau secara tidak langsung (iaitu terbitan harga) (Tahap 2).
- Input aset atau liabiliti yang tidak berdasarkan data pasaran yang dapat diperhatikan (iaitu, input tidak boleh diperhatikan) (Tahap 3).

Jadual berikut membentangkan aset dan liabiliti kewangan Kumpulan yang diukur ikut nilai saksama pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022:

Kumpulan	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2023				
<u>Aset</u>				
Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian:				
(i) Derivatif				
- Kontrak hadapan mata wang asing	-	4,823	-	4,823
- Kontrak hadapan komoditi	7,112	-	-	7,112
(ii) Sekuriti dagangan	95,197	-	-	95,197
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	3,257	-	157,716	160,973
Jumlah aset	105,566	4,823	157,716	268,105
<u>Liabiliti</u>				
Liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian:				
(i) Liabiliti LLA	-	-	3,513,813	3,513,813
(ii) Derivatif				
- Kontrak hadapan mata wang asing	-	388	-	388
- Swap kadar keuntungan Islam	-	11	-	11
- Kontrak hadapan komoditi	15	-	-	15
Jumlah liabiliti	15	399	3,513,813	3,514,227

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Anggaran nilai saksama (sambungan)

Kumpulan	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2022				
<u>Aset</u>				
Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian:				
(i) Derivatif				
- Kontrak hadapan mata wang asing	-	2,006	-	2,006
- Kontrak hadapan komoditi	1,159	-	-	1,159
(ii) Sekuriti dagangan	81,355	-	-	81,355
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	3,263	-	159,407	162,670
Jumlah aset	85,777	2,006	159,407	247,190
<u>Liabiliti</u>				
Liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian:				
(i) Liabiliti LLA	-	-	3,680,354	3,680,354
(ii) Derivatif				
- Kontrak hadapan mata wang asing	-	16,889	-	16,889
- Swap kadar keuntungan Islamik	-	193	-	193
- Kontrak hadapan komoditi	853	-	-	853
Jumlah liabiliti	853	17,082	3,680,354	3,698,289

Syarikat tidak mempunyai aset dan liabiliti kewangan yang diukur pada nilai saksama pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022.

Tidak ada pindahan antara Tahap 1 dan Tahap 2 pada tahun kewangan.

(i) Instrumen kewangan Tahap 1

Nilai saksama instrumen kewangan yang didagangkan di pasaran aktif dikira berdasarkan sebut harga pasaran pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Sebut harga pasaran yang digunakan bagi aset-aset kewangan yang dipegang oleh Kumpulan berdasarkan harga bida semasa. Instrumen Tahap 1 sebahagian besarnya merangkumi pelaburan ekuiti yang tersenarai di Bursa Malaysia Securities Berhad atau bursa saham asing yang dikelaskan sebagai sekuriti dagangan atau aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain dan derivatif komoditi yang disebut di Bursa Derivatif Malaysia ("MDEX") untuk minyak sawit, kontrak hadapan komoditi gula, kontrak opsyen minyak mentah Brent dan bursa komoditi asing lain.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

4 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Anggaran nilai saksama (sambungan)

(ii) Instrumen kewangan Tahap 2

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak didagangkan di pasaran aktif ditentukan melalui teknik penilaian. Teknik penilaian ini memaksimumkan penggunaan data pasaran boleh diperhatikan jika ada dan bergantung sedikit mungkin pada anggaran tertentu entiti. Jika semua input penting yang diperlukan untuk menilai kesaksamaan instrumen kewangan boleh diperhatikan, instrumen tersebut diletakkan dalam Tahap 2. Instrumen yang diletakkan dalam Tahap 2 meliputi kontrak hadapan mata wang asing dan swap kadar keuntungan Islamik.

Jika satu atau lebih input penting tidak berasaskan data pasaran boleh diperhatikan, instrumen tersebut dimasukkan dalam Tahap 3.

(iii) Instrumen kewangan Tahap 3

Jadual di bawah membentangkan perubahan instrumen kewangan Tahap 3 berulang pada tahun kewangan:

	Kumpulan	
	2023	2022
	RM'000	RM'000
<u>Liabiliti LLA</u>		
Pada 1 Januari	3,680,354	3,804,790
Perubahan nilai saksama dicaj kepada keuntungan atau kerugian	133,706	352,870
Pembayaran balik pada tahun kewangan	(300,247)	(477,306)
Pada 31 Disember	3,513,813	3,680,354
<u>Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif</u>		
Pada 1 Januari	159,407	198,594
Tambahan	1,997	2,706
Pelupusan	-	(4,648)
Perubahan nilai saksama	(7,670)	(35,253)
Perbezaan tukaran mata wang	3,982	(1,992)
Pada 31 Disember	157,716	159,407

(d) Pengimbangan aset kewangan dan liabiliti kewangan

Tidak ada pengimbangan aset kewangan dan liabiliti kewangan pada tahun semasa untuk Kumpulan dan Syarikat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

5 ANGGARAN DAN PERTIMBANGAN PERAKAUNAN KRITIKAL

Anggaran dan pertimbangan sentiasa dinilai oleh Pengarah dan pengurusan dan ditentukan berdasarkan pengalaman sejarah dan faktor lain, termasuk jangkaan peristiwa masa hadapan yang dipercayai munasabah mengikut keadaan.

Pengurusan telah mempertimbangkan kesan perubahan iklim, khususnya dalam situasi kekurangan buruh dan keadaan cuaca El-Nino dan La-Nina serta kesannya terhadap ramalan hasil buah tandan segar dalam penyediaan penyata kewangan.

Anggaran dan andaian yang mempunyai risiko ketara boleh menyebabkan pelarasan material kepada amaun dibawa aset dan liabiliti pada tahun kewangan yang akan datang dibincangkan di bawah:

(i) Liabiliti LLA

Nilai saksama liabiliti LLA diukur menggunakan pengiraan aliran tunai terdiskaun menggunakan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 88 tahun. Unjuran aliran tunai diluluskan oleh Jawatankuasa Pengarah LLA berdasarkan belanjawan kewangan 2024 yang diluluskan oleh Pengarah serta unjuran bagi baki tempoh yang mencerminkan ramalan keputusan operasi. Berikutan penaksiran nilai saksama, Kumpulan telah mengiktiraf liabiliti LLA berjumlah RM3,513,813,000 (2022: RM3,680,354,000). Perubahan nilai saksama liabiliti LLA diukur berdasarkan andaian yang dibuat atas kadar diskaun, harga minyak sawit mentah, harga isirung sawit, purata hasil buah tandan segar serta kos ladang matang dan tidak matang. Pada 31 Disember 2023, Kumpulan menerapkan anggaran perubahan terkini dalam pengiraan nilai saksama. Andaian utama yang merangkumi perkembangan terkini berkaitan dengan hasil dan kos akibat isu kekurangan buruh dan risiko berkaitan dengan faktor alam sekitar (khususnya keadaan "El-Nino" dan "La-Nina"), sosial dan tadbir urus ("ESG") serta parameter lain seperti harga komoditi telah dipertimbangkan. Andaian utama dan analisis kepekaan adalah seperti yang dinyatakan dalam Nota 45 kepada penyata kewangan.

(ii) Muhibah berkaitan dengan operasi perniagaan gula dan operasi huluan sawit di Malaysia

Kumpulan menentukan sama ada terdapat rosot nilai muhibah sekurang-kurangnya setiap setahun. Penentuan ini memerlukan anggaran amaun boleh pulih unit penjanaan tunai ("CGU") bagi peruntukan muhibah. Penganggaran amaun boleh pulih memerlukan pengurusan untuk membuat anggaran jangkaan aliran tunai masa hadapan daripada CGU dan juga memilih kadar diskaun yang sesuai dalam pengiraan nilai semasa aliran tunai tersebut. Amaun boleh pulih CGU ditetapkan mengikut pengiraan tertinggi antara nilai saksama tolak kos jualan atau nilai sedang digunakan ("VIU"). Nilai saksama tolak kos jualan atau VIU ialah nilai semasa bersih bagi unjuran aliran tunai masa hadapan yang dikira berdasarkan CGU terdiskaun mengikut kadar diskaun yang sesuai. Unjuran aliran tunai ialah anggaran yang dibuat berdasarkan trend sejarah dan industri, pasaran umum dan keadaan ekonomi serta maklumat lain yang ada.

Berikutan penilaian ini, Kumpulan tidak mengiktiraf sebarang kerugian rosot nilai (2022: Tiada) muhibah untuk perniagaan gula dan operasi huluan sawit di Malaysia pada tahun kewangan. Andaian utama dan analisis kepekaan dinyatakan dalam Nota 22(a) penyata kewangan.

(iii) Rosot nilai aset bukan kewangan

Kumpulan menguji aset bukan kewangan untuk rosot nilai jika terdapat sebarang bukti objektif penurunan nilai. Pengurusan menilai bahawa aset bukan kewangan tertentu mungkin berpotensi untuk mengalami rosot nilai atau rosot nilai yang sedia ada mungkin dibalikkan. Penentuan amaun boleh pulih aset ini dibuat berdasarkan pengiraan yang tertinggi antara nilai saksama tolak kos jualan atau VIU. Nilai saksama tolak kos jualan atau VIU ialah nilai semasa bersih bagi unjuran aliran tunai masa hadapan yang dikira berdasarkan pendiskaunan CGU mengikut kadar diskaun yang sesuai. Unjuran aliran tunai ialah anggaran yang dibuat berdasarkan trend sejarah dan industri, pasaran umum dan keadaan ekonomi serta maklumat lain yang ada, termasuk perkembangan terkini berkenaan dengan harga komoditi, hasil dan kos akibat isu kekurangan buruh dan risiko yang berkaitan dengan faktor ESG.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

5 ANGgaran dan Pertimbangan Perakaunan Kritisal (Sambungan)**(iii) Rosot nilai aset bukan kewangan (sambungan)**

Berikutan penilaian ini, Kumpulan mengiktiraf rosot nilai bersih berjumlah RM119,463,000 (2022: RM63,092,000) ke atas beberapa hartanah, loji dan peralatan, hak penggunaan aset, aset tidak ketara (selain daripada muhibah), aset biologi dan aset dipegang untuk jualan. Andaian utama dan analisis kepekaan adalah seperti yang dinyatakan dalam Nota 19 kepada penyata kewangan.

Syarikat

Syarikat menaksir rosot nilai pelaburannya dalam FGV Integrated Farming Sdn. Bhd, ("FGVIF") sebuah subsidiari milik penuh, adalah disebabkan unjuran aliran tunai negatif. Amaun boleh pulih ditentukan berdasarkan nilai sedang digunakan bagi pelaburan, dikira berdasarkan nilai semasa bersih unjuran aliran tunai masa hadapan yang diperoleh daripada CGU yang didiskaun pada 7%.

Berdasarkan penaksiran nilai sedang digunakan, amaun boleh pulih adalah sifar, yang mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM15,000,000 atas amaun dibawa bagi pelaburan Syarikat dalam FGVIF.

(iv) Aset cukai tertunda

Aset cukai tertunda diiktiraf setakat mana kemungkinan keuntungan boleh cukai masa hadapan akan tersedia di mana perbezaan sementara boleh digunakan. Ini melibatkan pertimbangan berkaitan prestasi kewangan masa hadapan bagi entiti tertentu di mana aset cukai tertunda telah diiktiraf. Pada 31 Disember 2023, Kumpulan mempunyai aset cukai tertunda sebanyak RM388,322,000 (2022: RM324,223,000) berkenaan dengan kerugian cukai yang tidak digunakan dan perbezaan sementara yang boleh ditolak bagi subsidiari tertentu Kumpulan.

Dalam penilaian sama ada terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai masa hadapan akan tersedia pada tempoh masa hadapan, semua bukti yang ada telah dipertimbangkan, termasuk belanjawan yang diluluskan, rancangan perniagaan dan analisis sejarah hasil operasi. Ramalan ini konsisten dengan yang disediakan dan digunakan secara dalaman untuk perancangan perniagaan dan tujuan ujian rosot nilai.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

6 HASIL

Kumpulan dan Syarikat memperoleh jenis hasil yang berikut:

Kumpulan

	2023 RM'000	2022 RM'000
Hasil daripada kontrak dengan pelanggan	19,081,375	25,155,981
Hasil daripada sumber lain	277,811	405,562
	19,359,186	25,561,543

(a) Pengagregatan hasil daripada kontrak dengan pelanggan:

2023	Perladangan RM'000	Gula RM'000	Logistik dan Perniagaan Sokongan RM'000	Ibu Pejabat Korporat dan Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
<u>Barangan dan perkhidmatan utama:</u>					
Penjualan minyak sawit mentah ("MSM")	8,143,582	-	-	-	8,143,582
Penjualan minyak sawit diproses ("PPO")	1,743,861	-	-	-	1,743,861
Penjualan gula bertapis dan molases	-	3,040,806	-	-	3,040,806
Penjualan isirung sawit ("PK")	548,536	-	-	-	548,536
Penjualan baja, produk berbungkus dan lain-lain	2,258,784	-	-	-	2,258,784
Penjualan asid lemak	1,047,552	-	-	-	1,047,552
Penjualan produk getah	397,811	-	-	-	397,811
Penjualan minyak isirung sawit mentah ("CPKO")	912,939	-	-	-	912,939
Penjualan produk biodiesel	378,744	-	-	-	378,744
Penyediaan perkhidmatan	64,476	2,336	390,679	1,017	458,508
Penjualan buah tandan segar ("BTS")	36,788	-	-	-	36,788
Pendapatan tambang muatan	52,850	-	-	-	52,850
Lain-lain	5,909	-	17,221	37,484	60,614
	15,591,832	3,043,142	407,900	38,501	19,081,375
Penentuan masa pengiktirafan hasil					
- pada sesuatu masa	15,505,031	3,040,806	99,104	37,484	18,682,425
- dari masa ke masa	86,801	2,336	308,796	1,017	398,950
	15,591,832	3,043,142	407,900	38,501	19,081,375

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

6 HASIL (SAMBUNGAN)

Kumpulan (sambungan)

(a) Pengagregatan hasil daripada kontrak dengan pelanggan: (sambungan)

2022	Perladangan RM'000	Gula RM'000	Logistik dan Perniagaan Sokongan RM'000	Ibu Pejabat Korporat dan Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
<u>Barangan dan perkhidmatan utama:</u>					
Penjualan MSM	11,301,038	-	-	-	11,301,038
Penjualan PPO	2,475,512	-	-	-	2,475,512
Penjualan gula bertapis dan molases	-	2,562,839	-	-	2,562,839
Penjualan PK	795,867	-	-	-	795,867
Penjualan baja, produk berbungkus dan lain-lain	3,164,940	-	-	-	3,164,940
Penjualan asid lemak	1,494,465	-	-	-	1,494,465
Penjualan produk getah	711,935	-	-	-	711,935
Penjualan CPKO	1,616,850	-	-	-	1,616,850
Penjualan produk biodiesel	466,372	-	-	-	466,372
Penyediaan perkhidmatan	32,416	3,047	353,164	474	389,101
Penjualan BTS	59,885	-	-	-	59,885
Pendapatan tambang muatan	70,109	-	-	-	70,109
Lain-lain	4,439	-	12,674	29,955	47,068
	22,193,828	2,565,886	365,838	30,429	25,155,981
<u>Penentuan masa pengiktirafan hasil</u>					
- pada sesuatu masa	22,091,472	2,562,839	44,826	29,929	24,729,066
- dari masa ke masa	102,356	3,047	321,012	500	426,915
	22,193,828	2,565,886	365,838	30,429	25,155,981

(b) Hasil daripada sumber lain

	2023 RM'000	2022 RM'000
Subsidi dan Insentif Industri Bersama daripada Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup bagi penjualan produk berbungkus dan gula	202,932	379,360
Pendapatan sewaan	72,027	23,401
Pendapatan kewangan	2,852	2,801
	277,811	405,562

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

6 HASIL (SAMBUNGAN)

Syarikat

	2023 RM'000	2022 RM'000
Hasil daripada kontrak dengan pelanggan	138,592	129,837
Hasil daripada sumber lain	209,977	722,540
	348,569	852,377
<u>Hasil daripada kontrak dengan pelanggan</u>		
Yuran pengurusan:		
- Syarikat induk utama	1,017	501
- Subsidiari	137,575	129,336
	138,592	129,837
Penentuan masa pengiktirafan hasil		
- dari masa ke masa	138,592	129,837
<u>Hasil daripada sumber lain</u>		
Dividen daripada subsidiari:		
- sebut harga	-	2,315
- tidak sebut harga	199,756	702,299
Pendapatan kewangan daripada institusi kewangan	1,141	69
Lain-lain	9,080	17,857
	209,977	722,540

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

7 PENDAPATAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Pendapatan sewaan	6,682	7,198	402	295
Pampasan ke atas penebusgunaan tanah	2,141	11,910	-	-
Keuntungan ke atas pelupusan hartanah, loji dan peralatan, (bersih)	5,142	2,156	-	96
Keuntungan ke atas pelupusan aset dipegang untuk jualan	8,381	-	-	-
Realisasi rizab tukaran asing ke atas pembubaran subsidiari	-	1,881	-	-
Keuntungan ke atas pembubaran subsidiari	786	-	-	-
Pendapatan dividen daripada aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	3,258	7,046	-	-
Pendapatan daripada penjualan sekerap	12,705	11,421	-	-
Pendapatan daripada penjualan minyak keladak	8,097	9,915	-	-
Pendapatan daripada caj penalti	2,468	62	-	-
Pembayaran balik insurans	9,679	1,830	-	-
Pendapatan premium Rundingan Meja Bulat Minyak Sawit Lestari ("RSPO")	1,663	1,683	-	-
Keuntungan pertukaran mata wang asing	16,051	25,531	7,007	5,088
Pendapatan daripada pembekalan elektrik berkaitan dengan projek biojisim	15,993	16,475	-	-
Pembalikan rosot nilai ke atas aset dipegang untuk jualan	-	15,100	-	-
Pembalikan peruntukan persaraan aset	-	10,116	-	-
Pembalikan rosot nilai ke atas aset kontrak	521	-	-	-
Lain-lain pendapatan operasi	27,627	30,459	2,490	6,347
	121,194	152,783	9,899	11,826

8 (PEMBALIKAN ROSOT NILAI)/ROSOT NILAI ASET KEWANGAN (BERSIH)

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai belum terima (bersih)	(2,733)	13,443	-	-
Pembalikan rosot nilai ke atas amaun terhutang daripada syarikat induk utama (bersih)	(3,366)	(8,553)	-	-
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai ke atas amaun terhutang daripada syarikat lain yang berkaitan	(8,272)	12,751	1,287	-
Pembalikan rosot nilai ke atas amaun terhutang daripada syarikat usaha sama	(3,251)	-	-	-
(Pembalikan rosot nilai)/kerugian rosot nilai ke atas amaun terhutang daripada subsidiari (bersih)	-	-	(4,088)	29,110
	(17,622)	17,641	(2,801)	29,110

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

9 PERBELANJAAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Kerugian rosot nilai ke atas pelaburan dalam subsidiari	-	-	15,039	14,388
Kerugian rosot nilai ke atas muhibah	6,037	-	-	-
Realisasi rizab pertukaran asing atas pelupusan subsidiari	6,362	-	-	-
Realisasi rizab pertukaran asing atas pembubaran subsidiari	970	-	-	-
Kerugian ke atas pelupusan subsidiari	2,234	-	-	-
Kerugian ke atas pembubaran subsidiari	-	290	-	-
Kerugian rosot nilai ke atas aset kontrak	-	139	-	-
Kerugian ke atas pengukuran semula aset dipegang untuk jualan	2,328	-	-	-
Amaun terhutang daripada subsidiari dihapus kira	-	-	28	-
Perbelanjaan operasi lain	4,596	4,006	294	9
	22,527	4,435	15,361	14,397

10 KERUGIAN LAIN, BERSIH

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Perjanjian Pajakan Tanah ("LLA"):		
- Caj nilai saksama (Nota 45)	(133,706)	(352,870)
Perubahan nilai saksama aset biologi (bersih)	(25,885)	(27,381)
Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian		
- Kerugian nilai saksama (Nota 28)	(1,172)	(3,118)
- Keuntungan ke atas pelupusan	9,528	1,749
Kontrak hadapan mata wang asing:		
- Keuntungan/(kerugian) daripada penandaan kepada pasaran dan penyelesaian (bersih)	11,042	(19,626)
Kontrak hadapan minyak kelapa sawit:		
- Keuntungan daripada penandaan kepada pasaran dan penyelesaian (bersih)	4,076	3,023
Kontrak hadapan gula:		
- Kerugian daripada penandaan kepada pasaran dan penyelesaian (bersih)	-	(349)
Opsyen hadapan minyak mentah Brent		
- Keuntungan daripada penandaan kepada pasaran dan penyelesaian (bersih)	1,494	4,348
Keuntungan daripada pembubaran lebihan lindung nilai gula mentah	-	2,087
	(134,623)	(392,137)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

11 PENDAPATAN DAN KOS KEWANGAN

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Pendapatan kewangan:				
- pendapatan kewangan daripada institusi kewangan	35,123	26,256	-	-
Jumlah pendapatan kewangan	35,123	26,256	-	-
Kos kewangan:				
- pinjaman daripada syarikat induk utama	(12,987)	(28,542)	(12,987)	(28,542)
- pinjaman daripada subsidiari	-	-	(43,637)	(40,442)
- pembiayaan dagangan jangka pendek Islamik	(55,706)	(41,021)	-	-
- pembiayaan dagangan jangka pendek	(23,826)	(14,822)	-	-
- pinjaman bertempoh Islamik	(23,614)	(28,727)	-	-
- faedah ke atas liabiliti pajakan	(16,957)	(16,514)	(1,078)	(1,290)
- sewa beli	(1,471)	(488)	-	-
- sukuk	(26,741)	(25,728)	(26,741)	(25,728)
Tolak: amaun dipermodalkan dalam penambahan hartanah, loji dan peralatan	36,148	29,332	-	-
Jumlah kos kewangan	(125,154)	(126,510)	(84,443)	(96,002)
Kos kewangan bersih	(90,031)	(100,254)	(84,443)	(96,002)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

12 KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN

Keuntungan bagi tahun kewangan dinyatakan selepas dicaj/(dikredit):

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Perbelanjaan operasi ladang yang telah matang (pungutan, penyelenggaraan, penanaman dan caj umum)	514,302	663,584	-	-
Kos bahan mentah dan bahan kimia untuk pengeluaran dan pengilangan	12,290,349	16,420,972	-	-
Kos pembelian MSM	1,202,941	1,605,527	-	-
Kos petrol, diesel dan gas asli	401,755	391,054	-	-
Hartanah, loji dan peralatan (Nota 19):				
- Susut nilai	661,503	619,960	1,441	1,701
- Hapus kira	9,674	41,510	-	-
- (Keuntungan)/kerugian ke atas pelupusan (bersih)	(5,142)	(2,156)	-	(96)
- Rosot nilai*	81,308	78,192	-	-
Hak penggunaan aset (Nota 20):				
- Susut nilai	80,318	76,726	4,361	4,361
- Pembalikan rosot nilai*	(491)	-	-	-
Hartanah pelaburan (Nota 21):				
- Susut nilai	7,705	7,752	882	882
Aset tidak ketara (Nota 22):				
- Pelunasan	12,549	13,709	2,883	4,782
- Rosot nilai*	44,683	-	-	-
Aset biologi (Nota 30)				
- Hapus kira	79	25	-	-
- Kerugian ke atas pelupusan	1,014	619	-	-
Aset dipegang untuk jualan (Nota 36)				
- Pembalikan rosot nilai	-	(15,100)	-	-
- Kerugian ke atas pengukuran semula	2,328	-	-	-
- Keuntungan ke atas pelupusan	(8,381)	-	-	-
Inventori dihapus kira	5,136	8,694	-	-
Penamatan kontrak pajakan (bersih)	299	326	-	-
Pembayaran pajakan jangka pendek	17,849	12,607	27	24
Sewaan aset bernilai rendah	9,676	6,487	-	-
Sewaan peralatan lain (kontrak perkhidmatan)	29	48	-	-
Pembaikan dan penyelenggaraan loji penapisan dan kilang	252,597	234,665	-	-
Pembaikan dan penyelenggaraan kenderaan bermotor	30,810	30,801	-	-
Pengangkutan, pemunggahan dan pengendalian	289,295	338,005	-	-

* Rosot nilai bersih hartanah, loji dan peralatan, aset tidak ketara (selain muhibah) dan pembalikan rosot nilai bagi hak penggunaan aset dimasukkan dalam kos penjualan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

12 KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Keuntungan bagi tahun kewangan dinyatakan selepas dicaj/(dikredit): (sambungan)

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Imbuan juruaudit utama:				
- Yuran audit	4,358	4,251	659	642
- Perkhidmatan asurans lain	1,937	1,471	1,187	1,187
- Yuran bukan audit	908	2,680	1,283	2,420
Imbuan firma ahli juruaudit utama:				
- Yuran audit	964	1,055	-	-
Imbuan firma juruaudit lain:				
- Yuran audit	111	146	-	-
Kos pekerja*	2,025,815	1,985,493	79,553	98,605
Yuran profesional dan teknikal	41,152	30,488	18,125	18,851
Sumbangan kepada Yayasan Felda	5,000	5,000	673	457
Kerugian/(keuntungan) bersih pertukaran mata wang asing telah realisasi	10,583	22,088	(7,007)	9
Kerugian/(keuntungan) bersih pertukaran mata wang asing belum realisasi	2,668	3,096	294	(5,088)
Kos penyelidikan dan pembangunan bukan modal	12,926	7,178	-	-
Peruntukan yuran pemulihan pengambilan pekerja	-	112,000	-	-
Pengungkapan diskaun peruntukan persaraan aset	418	421	-	-

* Kos pekerja (tidak termasuk imbuan Pengarah) dianalisis seperti yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Upah, gaji dan bonus	1,474,657	1,521,153	56,644	73,264
Pelan caruman ditentukan	142,848	152,008	9,788	12,175
Pelan manfaat ditentukan	17,837	5,436	384	74
Manfaat perkerja lain	390,473	306,896	12,737	13,092
	2,025,815	1,985,493	79,553	98,605

Kos pekerja termasuk dalam kos penjualan berjumlah RM1,567,877,000 (2022: RM1,442,029,000) dan RM60,534,000 (2022: RM77,559,000) masing-masing untuk Kumpulan dan Syarikat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

13 IMBUHAN PENGARAH

	Belum terima daripada Syarikat RM'000	Belum terima daripada subsidiari RM'000	Kumpulan RM'000
2023			
Yuran:			
- Bukan Eksekutif Bebas	879	140	1,019
- Bukan Eksekutif Bukan Bebas	981	-	981
	1,860	140	2,000
Manfaat barangan:			
- Bukan Eksekutif Bukan Bebas	16	-	16
Manfaat lain:			
- Bukan Eksekutif Bebas	291	46	337
- Bukan Eksekutif Bukan Bebas	159	-	159
	450	46	496
Jumlah	2,326	186	2,512
2022			
Yuran:			
- Bukan Eksekutif Bebas	1,025	140	1,165
- Bukan Eksekutif Bukan Bebas	905	-	905
	1,930	140	2,070
Manfaat barangan:			
- Bukan Bebas Bukan Eksekutif	15	-	15
Manfaat lain:			
- Bukan Eksekutif Bebas	350	43	393
- Bukan Eksekutif Bukan Bebas	228	-	228
	578	43	621
Jumlah	2,523	183	2,706

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

14 ZAKAT

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Pergerakan liabiliti zakat:		
Pada awal tahun kewangan	-	-
Perbelanjaan zakat tahun kewangan semasa	34,162	35,142
Pembayaran zakat	(34,162)	(35,142)
Pada akhir tahun kewangan	-	-

15 CUKAI

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Cukai pendapatan Malaysia:				
- Bagi tahun kewangan semasa	150,596	567,875	7,308	8,290
- Bagi tahun kewangan sebelumnya	8,328	(16,302)	3,130	(3,150)
Cukai pendapatan asing:				
- Bagi tahun kewangan semasa	23,204	34,001	-	-
Cukai tertunda (Nota 48)	7,710	65,906	5,721	532
Perbelanjaan cukai	189,838	651,480	16,159	5,672

Pada tahun kewangan sebelumnya, termasuk dalam perbelanjaan cukai Kumpulan ialah "Cukai Makmur" berjumlah RM107,000,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

15 CUKAI (SAMBUNGAN)

Penyesuaian perbelanjaan cukai pendapatan yang dikenakan kepada keuntungan sebelum cukai selepas zakat pada kadar cukai pendapatan berkanun Malaysia kepada perbelanjaan cukai pendapatan pada kadar cukai pendapatan efektif Kumpulan dan Syarikat adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan sebelum cukai selepas zakat	302,280	1,920,081	115,944	559,117
Tambah/(tolak):				
Bahagian keputusan:				
- Syarikat bersekutu	1,498	(2,658)	-	-
- Syarikat usaha sama	(24,836)	(146,164)	-	-
	278,942	1,771,259	115,944	559,117
Kadar cukai korporat Malaysia 24% (2022: 24%)	66,946	425,102	27,827	134,188
Kesan cukai atas:				
- perbezaan kadar cukai negara lain	836	(264)	-	-
- perbelanjaan tidak boleh ditolak untuk tujuan cukai	74,961	86,701	30,692	39,785
- pendapatan tidak tertakluk pada cukai	(25,710)	(24,284)	(47,441)	(165,471)
- berkurang/(terlebih) peruntukan cukai pendapatan pada tahun kewangan sebelumnya	8,328	(16,302)	3,130	(3,150)
- perbezaan sementara tidak diiktiraf sebagai cukai tertunda	64,099	73,232	-	-
- perbezaan sementara sebelumnya tidak diiktiraf sebagai cukai tertunda	378	295	1,951	320
- tambahan kadar cukai disebabkan oleh "Cukai Makmur"	-	107,000	-	-
Perbelanjaan cukai	189,838	651,480	16,159	5,672

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

16 DIVIDEN

Dividen yang diisytiharkan dan dibayar adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan Syarikat			
	2023		2022	
	Dividen sesaham Sen	Amaun dividen RM'000	Dividen sesaham Sen	Amaun dividen RM'000
Dividen akhir satu peringkat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, dibayar pada 13 April 2023	11.0	401,297	-	-
(2022: Dividen akhir satu peringkat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2021, dibayar pada 31 Mac 2022)	-	-	8.0	291,852
Dividen interim satu peringkat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022, dibayar pada 29 September 2022	-	-	4.0	145,926
	11.0	401,297	12.0	437,778

Pada 26 Februari 2024, Lembaga Pengarah bersetuju untuk mengisytiharkan pembayaran dividen akhir satu peringkat sebanyak 3.0 sen sesaham biasa berjumlah RM109.44 juta, yang tidak dikenakan cukai dalam tangan para pemegang saham mengikut perenggan 12B Jadual 6 Akta Cukai Pendapatan, 1967.

17 PEROLEHAN SESAHAM

	Kumpulan	
	2023	2022
EPS asas dan dicairkan (sen)	2.8	36.4

Perolehan asas sesaham ("EPS") dikira berdasarkan keuntungan disatukan selepas cukai boleh diagihkan kepada pemegang saham ekuiti Syarikat dan dibahagikan dengan bilangan berwajaran saham biasa dalam terbitan pada tahun kewangan. Tidak ada saham biasa yang berpotensi pada 31 Disember 2023 dan 31 Disember 2022.

	Kumpulan	
	2023	2022
Keuntungan bagi tahun kewangan boleh diagihkan kepada pemegang saham ekuiti (RM'000)	101,618	1,329,226
Purata bilangan berwajaran saham biasa dalam terbitan (ribu)	3,648,152	3,648,152

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

18 PELAPORAN SEGMENT

Segmen operasi dilaporkan secara konsisten dengan pelaporan pengurusan dalaman yang diserahkan kepada ketua pembuat keputusan operasi ("CODM"), iaitu Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan ("GMC").

GMC mempertimbangkan perniagaan mengikut aktiviti berkaitan produk. Segmen boleh dilaporkan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 dikenal pasti seperti yang berikut:

- Sektor Perladangan - Aktiviti estet perladangan termasuk penanaman, penuaian dan penghasilan buah tandan segar ("BTS") dan pemprosesan BTS kepada minyak sawit mentah ("MSM") dan isirung sawit ("PK"), penapisan MSM, pemeringkatan minyak sawit bertapis terluntur ternyah bau ("RBDPO") dan Olein Sawit ("PO"), penghancuran PK, pengeluaran oleokimia iaitu asid lemak dan gliserin, pemprosesan dan penjualan produk biodiesel, pengeluaran produk pengguna pukal dan berbungkus, dagangan MSM, aktiviti penyelidikan dan pembangunan, pemprosesan baja, pemprosesan dan pengeluaran getah, penjualan bahan tanaman dan keselamatan.
- Sektor Gula – Penapisan, penjualan dan pemasaran gula bertapis dan molases.
- Sektor Logistik dan Sektor Lain - Kemudahan dan perkhidmatan simpanan pukal dan pengangkutan, perkhidmatan kejuruteraan, teknologi maklumat dan pelancongan.

Ibu Pejabat Korporat, Lain-lain dan Penghapusan terutamanya berkaitan dengan kemasukan syarikat pemegang pelaburan dalam Kumpulan dan pelarasan penyatuan Kumpulan, adalah bukan sebahagian daripada segmen operasi.

GMC menilai prestasi segmen operasi berdasarkan keuntungan sebelum zakat dan cukai.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

18 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

Maklumat segmen yang disediakan kepada GMC untuk segmen boleh dilaporkan bagi tahun kewangan yang dilaporkan adalah seperti yang berikut:

	Perladangan RM'000	Gula RM'000	Logistik dan Peniagaan Sokongan RM'000	Ibu Pejabat Korporat, Lain-lain dan Penghapusan RM'000	Jumlah RM'000
2023					
Jumlah hasil segmen	23,220,460	3,300,710	833,089	336,041	27,690,300
Tolak: Hasil antara segmen	(7,473,694)	(209,569)	(353,630)	(294,221)	(8,331,114)
Hasil daripada pelanggan luar dan sumber lain	15,746,766	3,091,141	479,459	41,820	19,359,186
Keuntungan/(kerugian) sebelum zakat dan cukai bagi tahun kewangan	292,173	(23,145)	148,352	(80,938)	336,442
Zakat					(34,162)
Cukai					(189,838)
Keuntungan selepas cukai bagi tahun kewangan					112,442
<u>Maklumat lain:</u>					
Pendapatan kewangan	21,977	7,957	3,301	1,888	35,123
Kos kewangan	(30,865)	(47,760)	(3,943)	(42,586)	(125,154)
Susut nilai dan pelunasan	(578,512)	(83,732)	(78,310)	(21,521)	(762,075)
Hapus kira					
- hartanah, loji dan peralatan	(8,464)	(947)	(263)	-	(9,674)
- aset biologi	-	-	-	(79)	(79)
- inventori	(4,825)	(152)	-	(159)	(5,136)
Pembalikan kerugian rosot nilai/(rosot nilai) (bersih)					
- aset kewangan	15,299	514	1,809	-	17,622
- aset bukan kewangan	(118,397)	-	-	(7,103)	(125,500)
Perubahan nilai saksama liabiliti LLA	(133,706)	-	-	-	(133,706)
Bahagian keputusan daripada syarikat usaha sama	13,679	-	-	11,157	24,836
Bahagian keputusan daripada syarikat bersekutu	449	-	-	(1,947)	(1,498)
Perbelanjaan modal	820,740	61,691	161,513	18,572	1,062,516

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

18 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

Maklumat segmen yang disediakan kepada GMC untuk segmen boleh dilaporkan bagi tahun kewangan yang dilaporkan adalah seperti yang berikut: (sambungan)

	Perladangan RM'000	Gula RM'000	Logistik dan Peniagaan Sokongan RM'000	Ibu Pejabat Korporat, Lain-lain dan Penghapusan RM'000	Jumlah RM'000
2022					
Jumlah hasil segmen	32,285,034	2,757,977	759,625	290,628	36,093,264
Tolak: Hasil antara segmen	(9,711,848)	(192,091)	(370,884)	(256,898)	(10,531,721)
Hasil daripada pelanggan luar dan sumber lain	22,573,186	2,565,886	388,741	33,730	25,561,543
Keuntungan/(kerugian) sebelum zakat dan cukai bagi tahun kewangan	2,117,954	(177,179)	104,249	(89,801)	1,955,223
Zakat					(35,142)
Cukai					(651,480)
Keuntungan selepas cukai bagi tahun kewangan					1,268,601
<u>Maklumat lain:</u>					
Pendapatan kewangan	19,285	4,071	2,048	852	26,256
Kos kewangan	(32,164)	(29,092)	(3,874)	(61,380)	(126,510)
Susut nilai dan pelunasan	(555,527)	(74,539)	(74,002)	(14,079)	(718,147)
Hapus kira					
- hartanah, loji dan peralatan	(40,640)	(220)	(516)	(134)	(41,510)
- aset biologi	-	-	-	(25)	(25)
- inventori	(8,422)	(272)	-	-	(8,694)
(Rosot nilai)/pembalikan kerugian rosot nilai (bersih)					
- aset kewangan	(9,294)	1,935	(10,265)	(17)	(17,641)
- aset bukan kewangan	(55,204)	-	1,061	(8,949)	(63,092)
Perubahan nilai saksama liabiliti LLA	(352,870)	-	-	-	(352,870)
Bahagian keputusan daripada syarikat usaha sama	133,555	-	-	12,609	146,164
Bahagian keputusan daripada syarikat bersekutu	3,200	-	-	(542)	2,658
Perbelanjaan modal	626,103	46,472	79,904	21,135	773,614

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

18 PELAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

Hasil daripada pihak luar yang dilaporkan kepada GMC diukur secara konsisten dengan yang terdapat dalam penyata pendapatan komprehensif.

Hasil daripada pelanggan luar diperoleh daripada penjualan barangan dan peruntukan perkhidmatan seperti yang dibentangkan dalam Nota 6.

Analisis hasil luar mengikut lokasi geografi pelanggan akhir adalah seperti yang berikut:

	2023 RM'000	2022 RM'000
Malaysia	13,453,886	17,444,643
Luar negara:		
- India	1,797,011	2,051,217
- China	438,210	796,097
- Pakistan	773,556	1,329,267
- Asia (tidak termasuk Malaysia, China, Pakistan dan Indonesia)	1,023,999	1,593,199
- Amerika Syarikat	1,011,311	1,488,170
- Eropah	370,642	155,174
- Afrika	303,384	609,323
- Indonesia	44,735	24,314
- Lain-lain	142,452	70,139
	19,359,186	25,561,543

Aset segmen dan liabiliti segmen tidak dibentangkan kerana maklumat ini tidak dilaporkan kepada CODM.

Analisis aset bukan semasa (tidak termasuk aset kewangan, cukai boleh diperoleh semula dan aset cukai tertunda) mengikut lokasi geografi adalah seperti yang berikut:

	2023 RM'000	2022 RM'000
Malaysia	11,416,439	11,100,337
Luar negara:		
- Amerika Syarikat	272,936	244,853
- Indonesia	8,091	154,463
- Pakistan	16,570	21,539
- Lain-lain	2,269	3,871
	11,716,305	11,525,063

Pada tahun kewangan semasa, satu (2022: satu) pelanggan utama dalam Sektor Perladangan menyumbangkan RM1,250,949,000 (7%) (2022:RM1,256,600,000 (5%)) kepada jumlah hasil Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Tanah pegangan bebas RM'000	Bangunan, struktur dan pengubahsuaian RM'000	Loji dan jentera RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain RM'000	Aset dalam pembinaan RM'000	Tumbuhan penghasil dan ternakan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan								
2023								
<u>Kos</u>								
Pada 1 Januari 2023	51,955	3,266,432	4,098,833	554,580	383,337	329,903	5,608,934	14,293,974
Tambahan	-	26,269	95,967	86,963	33,697	387,161	375,913	1,005,970
Pelupusan	-	(829)	(5,317)	(949)	(8,797)	-	-	(15,892)
Hapus kira	-	(8,515)	(23,782)	(24,612)	(7,546)	(1,139)	(89,719)	(155,313)
Klasifikasi semula	-	114,542	196,483	(426)	10,119	(320,718)	-	-
Pindahan dari aset dipegang untuk jualan (Nota 36)	-	-	11,585	-	-	-	-	11,585
Pindahan ke aset biologi (Nota 30)	-	-	-	-	-	(6,994)	-	(6,994)
Pelupusan subsidiari (Nota 23(b))	-	(8,512)	(894)	(6,687)	(1,114)	(206)	(118,478)	(135,891)
Perbezaan tukaran mata wang	941	355	23,839	398	1,018	754	7,478	34,783
Pada 31 Disember 2023	52,896	3,389,742	4,396,714	609,267	410,714	388,761	5,784,128	15,032,222
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>								
Pada 1 Januari 2023	-	1,258,115	2,100,848	300,904	272,368	110,158	2,523,617	6,566,010
Caj bagi tahun kewangan (Pembalikan)/kerugian rosot nilai	-	126,554	246,924	55,374	46,374	-	186,277	661,503
Pelupusan	-	(3,816)	27,737	-	321	-	57,066	81,308
Hapus kira	-	(579)	(2,762)	(922)	(4,971)	-	-	(9,234)
Klasifikasi semula	-	(3,219)	(23,204)	(23,644)	(6,841)	-	(88,731)	(145,639)
Pindahan dari aset dipegang untuk jualan (Nota 36)	-	(10,133)	14,910	(154)	(4,623)	-	-	-
Pelupusan subsidiari (Nota 23(b))	-	-	2,554	-	-	-	-	2,554
Perbezaan tukaran mata wang	-	(5,719)	(887)	(5,898)	(976)	-	(38,328)	(51,808)
Pada 31 Disember 2023	-	116	16,704	303	933	-	1,183	19,239
Pada 31 Disember 2023	-	1,361,319	2,382,824	325,963	302,585	110,158	2,641,084	7,123,933
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	52,896	2,028,423	2,013,890	283,304	108,129	278,603	3,143,044	7,908,289

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

	Tanah pegangan bebas RM'000	Bangunan, struktur dan pengubahsuaian RM'000	Loji dan jentera RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain RM'000	Aset dalam pembinaan RM'000	Tumbuhan penghasil dan ternakan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
2022								
<u>Kos</u>								
Pada 1 Januari 2022	51,113	3,239,566	3,947,285	463,262	329,522	198,847	5,619,430	13,849,025
Tambahan	-	17,009	69,863	104,075	56,341	259,148	280,771	787,207
Pelupusan	(217)	(9,271)	(1,678)	(338)	(1,253)	(350)	-	(13,107)
Hapus kira	-	(8,813)	(32,273)	(18,277)	(6,866)	-	(287,779)	(354,008)
Klasifikasi semula	-	31,837	90,920	654	4,518	(127,929)	-	-
Pindahan dari hak penggunaan aset (Nota 20)	-	-	-	5,500	-	-	-	5,500
Perbezaan tukaran mata wang	1,059	(3,896)	24,716	(296)	1,075	187	(3,488)	19,357
Pada 31 Disember 2022	51,955	3,266,432	4,098,833	554,580	383,337	329,903	5,608,934	14,293,974
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>								
Pada 1 Januari 2022	184	1,155,331	1,864,429	268,938	220,968	104,461	2,560,322	6,174,633
Caj bagi tahun kewangan	-	129,847	227,979	49,158	58,401	-	154,575	619,960
(Pembalikan)/kerugian rosot nilai	(184)	10,363	7,480	580	155	-	59,798	78,192
Pelupusan	-	(7,081)	(1,592)	(329)	(1,232)	-	-	(10,234)
Hapus kira	-	(7,456)	(30,240)	(17,801)	(6,534)	-	(250,467)	(312,498)
Klasifikasi semula	-	(20,959)	15,262	-	-	5,697	-	-
Pindahan dari hak penggunaan aset (Nota 20)	-	-	-	733	-	-	-	733
Perbezaan tukaran mata wang	-	(1,930)	17,530	(375)	610	-	(611)	15,224
Pada 31 Disember 2022	-	1,258,115	2,100,848	300,904	272,368	110,158	2,523,617	6,566,010
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	51,955	2,008,317	1,997,985	253,676	110,969	219,745	3,085,317	7,727,964

Termasuk dalam tambahan hartanah, loji dan peralatan ialah RM33,924,000 (2022: RM27,945,000) bagi kos kewangan dipermodalkan untuk tumbuhan penghasilan dengan purata kadar kewangan 4.7% (2022: 3.7%) setahun dan RM2,224,000 (2022: RM1,387,000) bagi kos pinjaman dipermodalkan untuk aset-aset layak yang lain pada purata kadar kewangan 2.80% (2022: 2.82%) setahun.

Nilai buku bersih hartanah, loji dan peralatan yang dicagarkan sebagai jaminan pinjaman berjumlah RM260,626,521 (2022: RM262,762,000).

(a) Tumbuhan penghasil dan ternakan

Tumbuhan penghasil merangkumi pokok kelapa sawit, pokok getah dan pokok mangga. Tumbuhan penghasil tidak matang dipermodalkan sebagai modal kerja dalam proses.

	Matang				Tidak matang				Jumlah tumbuhan penghasil dan ternakan
	Kelapa sawit RM'000	Pokok getah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000	Kelapa sawit RM'000	Pokok getah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000	
Kumpulan									RM'000
2023									
<u>Kos</u>									
Pada 1 Januari 2023	4,597,634	136,059	676	4,734,369	696,500	112,654	15,235	824,389	73 5,608,934
Tambahan	-	-	-	-	299,215	4,476	12,649	316,340	61 375,913
Hapus kira	(89,689)	-	-	(89,689)	-	(28)	-	(28)	(2) (89,719)
Klasifikasi semula daripada:									
- tidak matang	259,259	14,287	-	273,546	(259,259)	(14,287)	-	(273,546)	- -
- penanaman	-	-	-	-	35,715	-	-	35,715	- -
Pelupusan subsidiari	(91,773)	-	-	(91,773)	(26,705)	-	-	(26,705)	- (118,478)
Perbezaan tukaran mata wang	6,123	-	-	6,123	1,339	-	-	1,339	16 7,478
Pada 31 Disember 2023	4,681,554	150,346	676	4,832,576	746,805	102,815	27,884	877,504	132 5,784,128
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>									
Pada 1 Januari 2023	2,340,130	129,923	676	2,470,729	-	52,131	198	52,329	39 2,523,617
Caj bagi tahun kewangan	180,796	5,472	-	186,268	-	-	-	-	9 186,277
Kerugian rosot nilai	30,196	9,300	-	39,496	1,016	15,465	-	16,481	- 57,066
Hapus kira	(88,729)	-	-	(88,729)	-	-	-	-	(2) (88,731)
Pelupusan subsidiari	(38,328)	-	-	(38,328)	-	-	-	-	- (38,328)
Perbezaan tukaran mata wang	1,183	-	-	1,183	-	-	-	-	- 1,183
Pada 31 Disember 2023	2,425,248	144,695	676	2,570,619	1,016	67,596	198	68,810	46 2,641,084
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	2,256,306	5,651	-	2,261,957	745,789	35,219	27,686	808,694	86 3,143,044

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

(a) Tumbuhan penghasil dan ternakan (sambungan)

	Matang					Tidak matang					Jumlah tumbuhan penghasil dan ternakan	
	Kelapa sawit RM'000	Pokok getah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000	Kelapa sawit RM'000	Pokok getah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000	Tapak semaian RM'000	Ternakan RM'000		
Kumpulan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
2022												
<u>Kos</u>												
Pada 1 Januari 2022	4,501,072	119,969	676	4,621,717	826,706	121,512	6,219	954,437	43,207	69	5,619,430	
Tambahan	-	-	-	-	230,836	7,232	9,016	247,084	33,665	22	280,771	
Hapus kira	(287,761)	-	-	(287,761)	-	-	-	-	-	(18)	(287,779)	
Klasifikasi semula daripada:												
- tidak matang	388,238	16,090	-	404,328	(388,238)	(16,090)	-	(404,328)	-	-	-	
- penanaman	-	-	-	-	26,763	-	-	26,763	(26,763)	-	-	
Perbezaan tukaran mata wang	(3,915)	-	-	(3,915)	433	-	-	433	(6)	-	(3,488)	
Pada 31 Disember 2022	4,597,634	136,059	676	4,734,369	696,500	112,654	15,235	824,389	50,103	73	5,608,934	
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>												
Pada 1 Januari 2022	2,441,634	95,617	676	2,537,927	-	21,627	198	21,825	520	50	2,560,322	
Caj bagi tahun kewangan	149,558	5,012	-	154,570	-	-	-	-	-	5	154,575	
Kerugian rosot nilai	-	29,294	-	29,294	-	30,504	-	30,504	-	-	59,798	
Hapus kira	(250,451)	-	-	(250,451)	-	-	-	-	-	(16)	(250,467)	
Perbezaan tukaran mata wang	(611)	-	-	(611)	-	-	-	-	-	-	(611)	
Pada 31 Disember 2022	2,340,130	129,923	676	2,470,729	-	52,131	198	52,329	520	39	2,523,617	
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	2,257,504	6,136	-	2,263,640	696,500	60,523	15,037	772,060	49,583	34	3,085,317	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Syarikat	Peralatan pejabat RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Bangunan, struktur dan pengubahsuaian RM'000	Kerja dalam proses RM'000	Jumlah RM'000
<u>2023</u>					
<u>Kos</u>					
Pada 1 Januari 2023	15,535	374	5,071	129	21,109
Tambahan	543	630	-	68	1,241
Pada 31 Disember 2023	16,078	1,004	5,071	197	22,350
<u>Susut nilai terkumpul</u>					
Pada 1 Januari 2023	13,146	374	1,813	-	15,333
Caj bagi tahun kewangan	1,159	7	275	-	1,441
Pada 31 Disember 2023	14,305	381	2,088	-	16,774
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	1,773	623	2,983	197	5,576
<u>2022</u>					
<u>Kos</u>					
Pada 1 Januari 2022	15,428	547	4,992	30	20,997
Tambahan	107	-	49	129	285
Klasifikasi semula	-	-	30	(30)	-
Pelupusan	-	(173)	-	-	(173)
Pada 31 Disember 2022	15,535	374	5,071	129	21,109
<u>Susut nilai terkumpul</u>					
Pada 1 Januari 2022	11,715	547	1,543	-	13,805
Caj bagi tahun kewangan	1,431	-	270	-	1,701
Pelupusan	-	(173)	-	-	(173)
Pada 31 Disember 2022	13,146	374	1,813	-	15,333
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	2,389	-	3,258	129	5,776

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN) Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatanTahun kewangan berakhir 31 Disember 2023**a) FGV Plantations (Malaysia) Sdn. Bhd. ("FGVPM")**

Penilaian rosot nilai yang dikemas kini telah dibuat pada tahun kewangan berikutan kerugian berterusan ke atas operasi getah di FGVPM didorong oleh pengurangan keluasan hektar tanaman getah serta penurunan purata harga jualan keseluruhan.

Berdasarkan penilaian rosot nilai, amaun boleh pulih ladang getah FGVPM berjumlah RM40,871,000, yang menyebabkan kerugian rosot nilai sebanyak RM24,765,000 bagi hartanah, loji dan peralatan. Kerugian rosot nilai telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

Amaun boleh pulih ditentukan menggunakan pengiraan nilai saksama melalui kos penjualan (pengiraan nilai saksama Tahap 3) menggunakan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 20 tahun. Unjuran aliran tunai ini berdasarkan belanjawan kewangan 2024 yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah Syarikat serta unjuran baki tempoh yang mencerminkan ramalan keputusan operasi. Andaian utama yang digunakan dalam penilaian ini adalah seperti yang berikut:

(i) Keluasan hektar tanaman getah	Sehingga 4,109 hektar
(ii) Harga getah	RM5.90/kg hingga RM6.2/kg
(iii) Hasil getah	1,141 kg/ha hingga 1,250 kg/ha setahun
(iv) Kos matang	RM5.88 /kg hingga RM5.99 /kg
(v) Kadar diskaun	9.5%

Pengurangan keluasan hektar tanaman getah matang berbanding dengan tahun kewangan sebelumnya berpunca daripada kekurangan tenaga kerja mahir pada tahun tersebut.

Kepekaan amaun boleh pulih ladang getah terhadap perubahan andaian utama adalah seperti yang berikut:

Andaian utama	Kepekaan	Penurunan amaun boleh pulih RM '000
Harga getah	Penurunan RM0.25 sen/kg	(22,802)
Hasil getah	Penurunan 100 kg/ha setahun	(6,667)
Kos matang sehektar	Peningkatan 5%	(6,189)

b) PT. Citra Niaga Perkasa dan PT. Temila Agro Abadi ("PT CNP" dan "PT TAA")

Pada tahun kewangan, Lembaga Pengarah telah meluluskan penyahlaburan 95% pegangan ekuiti dalam PT CNP dan PT TAA, subsidiari tidak langsung Syarikat disebabkan oleh kerugian berterusan kedua-dua subsidiari perladangan Indonesia, berpunca daripada kos pengeluaran yang tinggi, profil umur yang rendah dan aktiviti penanaman yang terjejas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 (sambungan)

b) PT. Citra Niaga Perkasa dan PT. Temila Agro Abadi (“PT CNP” dan “PT TAA”) (sambungan)

Kesan kewangan terhadap pelupusan PT CNP dan PT TAA ditunjukkan dalam Nota 23 (a) kepada penyata kewangan.

Berdasarkan tawaran harga pelupusan, amaun boleh pulih kedua-dua subsidiari ialah RM103,929,000, yang menyebabkan kerugian rosot nilai berjumlah RM9,327,000 bagi hartanah, loji dan peralatan dan RM38,646,000 bagi aset tidak ketara. Kerugian rosot nilai berjumlah RM47,973,000 telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

c) FGV Palm Industries Sdn. Bhd. (“FGVPI”)

Satu loji jana kuasa biojisim mengalami kerugian berterusan akibat faktor penggunaan yang rendah pada tahun kewangan, yang telah dikenal pasti sebagai petunjuk rosot nilai aset. Berdasarkan penilaian rosot nilai, amaun boleh pulih loji jana kuasa biojisim itu ialah RM41,100,000, yang mengakibatkan kerugian rosot nilai RM9,100,000 bagi hartanah, loji dan peralatan.

Amaun boleh pulih ditentukan menggunakan pengiraan nilai guna berdasarkan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 15 tahun. Andaian utama penilaian adalah seperti yang berikut:

(i) Faktor penggunaan eksport	17% - 37%
(ii) Kadar elektrik (RM/KwH)	0.80
(iii) Pendapatan lain setahun (RM’000)	13,672
(iv) Jumlah kos setahun (RM’000)	27,427 - 29,142

Semua kerugian rosot nilai FGVPI telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

d) FGV Kernel Products Sdn. Bhd. (“FGVKP”)

Pada 31 Disember 2023, kilang tertentu FGVPK mengalami kerugian disebabkan oleh arah aliran harga penjualan menurun bagi hampas isirung sawit (“PKE”), minyak isirung sawit mentah (“CPKO”) serta faktor penggunaan yang rendah, dan ini telah dikenal pasti sebagai petunjuk rosot nilai bagi aset tersebut.

Berdasarkan penilaian rosot nilai, salah satu daripada amaun boleh pulih kilang sebanyak RM719,000 mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM7,181,000 bagi hartanah, loji dan peralatan. Kerugian rosot nilai telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN) Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatan (sambungan)Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 (sambungan)

d) FGV Kernel Products Sdn. Bhd. ("FGVKP") (bersambung)

Amaun boleh pulih ditentukan menggunakan pengiraan nilai guna berdasarkan unjuran aliran tunai. Andaian utama yang digunakan dalam pengiraan nilai sedang digunakan adalah seperti yang berikut:

(i) Anggaran harga jualan CPKO (setiap MT)	RM3,079 - RM3,900
(ii) Anggaran harga jualan PKE (setiap MT)	RM519 - RM618
(iii) Kapasiti penggunaan	35%
(iv) Kapasiti penggunaan (MT)	66,000
(v) Kadar diskaun (setiap MT)	10%

e) Pontian United Plantation Berhad ("Kumpulan PUP")

Amaun boleh pulih ladang dalam Kumpulan PUP ditentukan berdasarkan laporan penilaian yang diperoleh daripada penilai luar menggunakan pendekatan pendapatan (pengiraan nilai saksama Tahap 3) dengan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 25 tahun. Berdasarkan penilaian itu, amaun boleh pulih ladang tersebut ialah RM18,725,000, yang menyebabkan kerugian rosot nilai RM18,931,000 bagi hartanah, loji dan peralatan. Kerugian rosot nilai yang disebabkan terutamanya oleh arah aliran harga MSM menurun telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

Andaian utama yang digunakan dalam penilaian adalah seperti yang berikut:

(i) Harga MSM (RM/MT)	2,915 - 3,600
(ii) Harga PK (RM/MT)	1,500 - 1,895
(iii) Kos penghasilan (RM/Ha)	2,500 - 4,500
(iv) Hasil BTS (MT/Ha)	7 - 24.50
(v) Kadar diskaun	9.5%

f) MSM Sugar Refinery (Johor) Sdn. Bhd. ("MSM Johor")

MSM Johor merekodkan kerugian berterusan disebabkan oleh keupayaan penggunaannya yang rendah sejak tahun kewangan sebelumnya, dan ini telah dikenal pasti sebagai petunjuk rosot nilai aset tersebut.

Amaun boleh pulih ditentukan menggunakan pengiraan nilai guna berdasarkan unjuran aliran tunai yang telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah. Andaian utama unjuran ditentukan berdasarkan aliran tunai ramalan kewangan 2024 hingga 2028 yang telah diluluskan oleh Pengarah dan andaian ini meliputi tempoh unjuran sehingga 25 tahun (2022: 27 tahun), berdasarkan hayat berguna loji.

Amaun boleh pulih aset MSM Johor dikira berdasarkan pengiraan nilai guna ialah RM1,340 juta, melebihi amaun dibawa sebanyak RM165 juta (2022: amaun boleh pulih RM1,421 juta, melebihi amaun dibawa sebanyak RM282 juta).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 (sambungan)

f) MSM Sugar Refinery (Johor) Sdn. Bhd. ("MSM Johor") (sambungan)

Amaun dibawa CGU MSM Johor termasuk hartanah, loji dan peralatan, hak penggunaan aset dan modal kerja. Andaian utama yang digunakan dalam pengiraan nilai sedang digunakan ialah:

Andaian utama	2023	2022
Harga jualan, RM/MT*	2,967 - 4,564	2,303 - 3,635
Harga jualan produk berbungkus tertakluk pada kawalan harga, RM/MT #	3,690 - 4,190	2,690
Harga gula mentah, RM/lb	0.96 - 1.04	0.65 - 0.79
Faktor penggunaan	26.6% - 59.0%	19.5% - 57.0%
Jumlah penjualan, MT'000	266 - 587	195 - 570
Caj pengangkutan, RM/MT	157.5 - 180.0	152.3 - 162.4
Harga gas asli, RM/MMBtu	44.5 - 48.4	33.0 - 54.8
Kadar pertumbuhan jangka panjang, %	2.0%	2.0%
Kadar diskaun, % (sebelum cukai)	12.4%	12%

* Tidak termasuk produk yang tertakluk pada kawalan harga

Dalam mendapatkan andaian utama harga penjualan produk yang tertakluk pada kawalan harga, Kumpulan telah menggunakan tiga kebarangkalian senario wajaran ke atas andaian keliling harga penjualan berdasarkan perbincangan berterusan Kumpulan dengan pihak berkuasa yang berkaitan.

Kepekaan amaun boleh pulih ke atas nilai aset sedang digunakan ("VIU") MSM Johor terhadap andaian utama adalah seperti yang berikut:

2023

Andaian utama	Kepekaan	VIU berkurang sebanyak RM '000
Harga jualan produk tertakluk pada kawalan harga	Harga jualan kekal pada RM2,690/MT *	(1,267,012)

* Mewakili harga siling sedia ada bagi produk tertakluk pada kawalan harga

2022

Andaian utama	Kepekaan	VIU berkurang sebanyak RM '000
Harga gula mentah	Peningkatan harga NY11 pada tahun 2024 dan 2025 sebanyak USD0.61 sen/lbs dan USD0.30 sen/lbs	(6,900)
Harga jualan	Penurunan harga jualan sebanyak RM116/MT pada tahun 2023	(266,852)
Harga gas asli	Peningkatan harga gas asli sebanyak 22% kepada RM67/MMBtu pada tahun 2023	(16,968)

Analisis kepekaan di atas berdasarkan pergerakan andaian utama individu sementara mengekalkan semua andaian lain.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN) Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatan (sambungan)Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022

a) FGV Plantations (Malaysia) Sdn. Bhd. ("FGVPM")

Penilaian rosot nilai dibuat berikutan kerugian berterusan operasi getah FGVPM, serta penurunan ketara keluasan hektar tanaman getah pada tahun kewangan kerana kawasan ladang tertentu musnah akibat serangan gajah pada Mac 2022.

Berdasarkan penilaian rosot nilai, amaun boleh pulih ladang getah FGVPM berjumlah RM66,659,000 yang menyebabkan kerugian rosot nilai RM59,798,000 bagi hartanah, loji dan peralatan. Kerugian rosot nilai telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

Amaun boleh pulih ditentukan menggunakan pengiraan nilai saksama berdasarkan kos penjualan (pengiraan nilai saksama Tahap 3) menggunakan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 20 tahun. Unjuran aliran tunai ini berdasarkan belanjawan kewangan 2023 yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah Syarikat serta unjuran baki tempoh yang mencerminkan ramalan keputusan operasi. Andaian utama yang digunakan dalam penilaian ini adalah seperti yang berikut:

(i) Keluasan hektar tanaman getah	7,159 hektar ^
(ii) Harga getah	RM6.00/kg hingga RM6.48/kg
(iii) Hasil getah	1,090 kg/ha hingga 1,250 kg/ha setahun **
(iv) Kos matang	RM4.73/kg hingga RM5.99/kg
(v) Tahun akhir penanaman semula	2025
(vi) Kadar diskaun	9.5%

^ Penurunan hektar tanaman getah pada tahun kewangan daripada 7,562 hektar pada tahun 2021 berpunca daripada serangan gajah.

** Penurunan hasil getah jangka panjang mencerminkan kesan aktiviti penyelenggaraan dan pembajaan yang lebih rendah akibat kekurangan buruh serta semakin rancangan pengurusan untuk mengekalkan pokok getah.

Kepekaan amaun boleh pulih ladang getah terhadap perubahan andaian utama adalah seperti yang berikut:

Andaian utama	Kepekaan	Penurunan amaun boleh pulih RM '000
Harga getah	Penurunan RM0.25 sen/kg	(11,771)
Hasil getah	Penurunan 100 kg/ha setahun	(10,991)
Kos matang sehektar	Peningkatan 5%	(11,354)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

19 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Rosot nilai yang ketara bagi hartanah, loji dan peralatan (sambungan)

Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 (sambungan)

b) FGV Dairy Farm Sdn. Bhd. ("FGVDF")

Berdasarkan penilaian rosot nilai menurut andaian bahawa hanya lembu sedia ada akan digunakan dalam operasi, aliran tunai mengunjurkan penurunan produktiviti lembu sedia ada apabila haiwan itu semakin tua. Oleh sebab kos operasi infrastruktur ladang, kandang dan peralatan yang sedia ada melebihi jangkaan aliran tunai masa hadapan yang akan diperoleh daripada lembu, kerugian rosot nilai RM7,033,000 telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Lain dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

c) FGV Agri Services Sdn. Bhd. ("FGVAS")

Cadangan penutupan kilang kecil FGVAS telah dikenal pasti sebagai petunjuk rosot nilai aset. Mengikut penilaian rosot nilai, amaun boleh pulih ialah sifar berdasarkan penutupan yang dirancang. Kerugian rosot nilai RM4,668,000 telah diiktiraf sebagai rosot nilai aset bukan kewangan Kumpulan dan dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai Sektor Perladangan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

Kumpulan memajakkan beberapa bangunan dan strukturnya, terutamanya yang berkaitan dengan tangki, saluran paip serta pemasangan dan gudang, kepada penyewa bawah pajakan operasi. Kumpulan tidak terdedah kepada sebarang kesan material pembayaran pajakan yang tertakluk pada pertimbangan pajakan berubah.

Resit pajakan operasi mewakili sewaan belum terima oleh Kumpulan bagi tangki minyak asli dan sistem saluran paip minyak yang disewakan.

Agregat minimum masa hadapan pajakan belum terima bawah pajakan operasi tidak boleh batal adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan	
	2023	2022
	RM'000	RM'000
Dalam masa 1 tahun	2,368	2,265
Antara 1 hingga 2 tahun	2,368	2,265
Antara 2 hingga 3 tahun	2,368	2,265
Antara 3 hingga 4 tahun	2,368	2,265
Antara 4 hingga 5 tahun	2,368	2,265
	11,840	11,325

Pendapatan sewaan yang telah diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian pada tahun kewangan berjumlah RM1,892,000 (2022: RM1,905,000).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

20 HAK PENGUNAAN ASET

Kumpulan	Tanah pegangan pajak RM'000	Bangunan, struktur dan pengubahsuaian RM'000	Loji dan jentera RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain RM'000	Jumlah RM'000
2023						
<u>Kos</u>						
Pada 1 Januari 2023	2,548,993	267,145	63,287	3,279	6,593	2,889,297
Tambahan	56,381	13,439	1,776	1,972	-	73,568
Pengukuran semula kontrak pajakan	62,083	-	-	-	-	62,083
Penamatan kontrak pajakan	(25,922)	(11,011)	-	-	-	(36,933)
Pelupusan subsidiari (Nota 23(b))	(9,807)	-	-	-	-	(9,807)
Perbezaan tukaran mata wang	267	-	2,892	-	-	3,159
Pada 31 Disember 2023	2,631,995	269,573	67,955	5,251	6,593	2,981,367
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>						
Pada 1 Januari 2023	489,515	196,800	46,578	1,227	4,374	738,494
Caj bagi tahun kewangan	50,097	20,908	7,231	2,082	-	80,318
Pembalikan rosot nilai	-	(491)	-	-	-	(491)
Penamatan kontrak pajakan	(25,922)	(9,344)	-	-	-	(35,266)
Perbezaan tukaran mata wang	200	-	2,163	-	-	2,363
Pada 31 Disember 2023	513,890	207,873	55,972	3,309	4,374	785,418
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	2,118,105	61,700	11,983	1,942	2,219	2,195,949

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

20 HAK PENGUNAAN ASET (SAMBUNGAN)

Kumpulan	Tanah pegangan pajak RM'000	Bangunan, struktur dan pengubahsuaian RM'000	Loji dan jentera RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Peralatan pejabat, perkakas dan peralatan lain RM'000	Jumlah RM'000
2022						
<u>Kos</u>						
Pada 1 Januari 2022	2,544,163	242,028	56,264	8,645	6,593	2,857,693
Tambahan	3,614	31,122	3,996	134	-	38,866
Pengukuran semula kontrak pajakan	2,985	(4,963)	-	-	-	(1,978)
Penamatan kontrak pajakan	(1,660)	(1,042)	-	-	-	(2,702)
Pindahan kepada hartanah, loji dan peralatan (Nota 19)	-	-	-	(5,500)	-	(5,500)
Perbezaan tukaran mata wang	(109)	-	3,027	-	-	2,918
Pada 31 Disember 2022	2,548,993	267,145	63,287	3,279	6,593	2,889,297
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>						
Pada 1 Januari 2022	442,444	176,819	37,000	1,342	4,004	661,609
Caj bagi tahun kewangan	48,143	19,991	7,604	618	370	76,726
Penamatan kontrak pajakan	(1,297)	(10)	-	-	-	(1,307)
Pindahan kepada hartanah, loji dan peralatan (Nota 19)	-	-	-	(733)	-	(733)
Perbezaan tukaran mata wang	225	-	1,974	-	-	2,199
Pada 31 Disember 2022	489,515	196,800	46,578	1,227	4,374	738,494
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	2,059,478	70,345	16,709	2,052	2,219	2,150,803

Pada 31 Disember 2023, amaun dibawa hak penggunaan aset mengikut pengaturan tanah dengan FELDA berjumlah RM336,437,000 (2022: RM285,022,000). FELDA sedang dalam proses memohon hak milik tanah daripada pihak berkuasa negeri masing-masing.

Pada 31 Disember 2023, termasuk dalam tambahan bagi hak penggunaan aset sebanyak RM56,381,000 ialah berkaitan dengan pelanjutan perjanjian pajakan tanah yang mana RM25,193,000 telah dibayar dan bakinya perlu dibayar apabila syarat tertentu dipenuhi dari tarikh penerimaan Surat Tawaran dan selepas pelaksanaan Perjanjian Pajakan. Perjanjian pajakan dijangka akan dimuktamadkan pada tahun kewangan berakhir 2024 dan sisa baki RM31,188,000 ditunjukkan dalam belum bayar (Nota 49).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

20 HAK PENGGUNAAN ASET (SAMBUNGAN)

Syarikat	Bangunan RM'000
2023	
<u>Kos</u>	
Pada 1 Januari 2023/31 Disember 2023	39,251
<u>Susut nilai terkumpul</u>	
Pada 1 Januari 2023	18,898
Caj bagi tahun kewangan	4,361
Pada 31 Disember 2023	23,259
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	15,992
2022	
<u>Kos</u>	
Pada 1 Januari 2022/31 Disember 2022	39,251
<u>Susut nilai terkumpul</u>	
Pada 1 Januari 2022	14,537
Caj bagi tahun kewangan	4,361
Pada 31 Disember 2022	18,898
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	20,353

Jumlah aliran tunai keluar pajakan Kumpulan dan Syarikat adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Bayaran pajakan jangka pendek	17,849	12,607	27	24
Sewaan aset bernilai rendah	9,676	6,487	-	-
Bayaran liabiliti pajakan	57,624	64,690	5,528	5,531
	85,149	83,784	5,555	5,555

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

21 HARTANAH PELABURAN

Kumpulan	Tanah pegangan bebas RM'000	Tanah pegangan pajak RM'000	Bangunan RM'000	Jumlah RM'000
2023				
<u>Kos</u>				
Pada 1 Januari	32,006	21,591	127,145	180,742
Klasifikasi semula	-	(14,511)	14,511	-
Pada 31 Disember 2023	32,006	7,080	141,656	180,742
<u>Susut nilai terkumpul</u>				
Pada 1 Januari 2023	-	3,561	103,402	106,963
Caj bagi tahun kewangan	-	310	7,395	7,705
Klasifikasi semula	-	(1,681)	1,681	-
Pada 31 Disember 2023	-	2,190	112,478	114,668
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2023	32,006	4,890	29,178	66,074

2022

<u>Kos</u>				
Pada 1 Januari/31 Disember 2022	32,006	21,591	127,145	180,742
<u>Susut nilai terkumpul</u>				
Pada 1 Januari 2022	-	3,248	95,963	99,211
Caj bagi tahun kewangan	-	313	7,439	7,752
Pada 31 Disember 2022	-	3,561	103,402	106,963
Nilai buku bersih pada 31 Disember 2022	32,006	18,030	23,743	73,779

Syarikat	Bangunan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Kos</u>		
Pada 1 Januari/31 Disember 2023	17,627	17,627
<u>Susut nilai/rosot nilai terkumpul</u>		
Pada 1 Januari	7,208	6,326
Caj bagi tahun kewangan	882	882
Pada 31 Disember	8,090	7,208
Nilai buku bersih pada 31 Disember	9,537	10,419

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

21 HARTANAH PELABURAN (SAMBUNGAN)

Amaun berikut telah diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023	2022	2023	2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendapatan sewaan daripada hartanah pelaburan	8,077	7,614	402	295
Perbelanjaan operasi langsung yang timbul daripada hartanah pelaburan yang menjana pendapatan sewaan	(1,598)	(1,170)	(12)	(42)
Perbelanjaan operasi langsung yang timbul daripada hartanah pelaburan yang tidak menjana pendapatan sewaan	-	-	(45)	(44)

Nilai saksama hartanah pelaburan di atas pada 31 Disember 2023 dianggarkan RM252,160,000 (2022: RM248,032,000) bagi Kumpulan dan RM20,000,000 (2022: RM19,358,000) bagi Syarikat berdasarkan penilaian bebas yang dibuat oleh penilai profesional berdaftar menggunakan kaedah perbandingan dengan merujuk urus niaga terkini melibatkan hartanah lain yang serupa di sekitarnya. Penilaian ini ialah anggaran nilai saksama Tahap 2.

Pengaturan pajakan – Kumpulan dan Syarikat sebagai pemberi pajak

Hartanah pelaburan dipajakkan kepada penyewa di bawah pajakan operasi. Kumpulan dan Syarikat tidak terdedah kepada sebarang pertimbangan pajakan berubah mengikut pengaturan tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

22 ASET TIDAK KETARA

Kumpulan	Muhibah RM'000	Jenama RM'000	Perisian RM'000	Hak penggunaan tanah RM'000	Lain-lain RM'000	Aset tidak ketara di bawah pembangunan RM'000	Jumlah RM'000
Nilai buku bersih							
2023							
Pada 1 Januari 2023	809,072	66,687	13,291	43,412	719	6,802	939,983
Tambahan	-	-	2,732	-	651	6,966	10,349
Dikelaskan semula	-	-	2,749	-	-	(2,749)	-
Caj pelunasan	-	(4,650)	(6,401)	(1,229)	(269)	-	(12,549)
Kerugian rosot nilai	(6,037)	-	-	(38,646)	-	-	(44,683)
Pelupusan subsidiari (Nota 23(b))	-	-	-	(5,387)	-	-	(5,387)
Perbezaan tukaran	-	-	-	1,850	30	-	1,880
Pada 31 Disember 2023	803,035	62,037	12,371	-	1,131	11,019	889,593
Jangkaan baki hayat berguna (tahun) - 31 Disember 2023		7 – 14	1 – 5	-	3		
2022							
Pada 1 Januari 2022	809,072	71,337	19,101	45,348	928	2,596	948,382
Tambahan	-	-	2,046	26	-	4,352	6,424
Dikelaskan semula	-	-	146	-	-	(146)	-
Caj pelunasan	-	(4,650)	(8,002)	(797)	(260)	-	(13,709)
Perbezaan tukaran	-	-	-	(1,165)	51	-	(1,114)
Pada 31 Disember 2022	809,072	66,687	13,291	43,412	719	6,802	939,983
Jangkaan baki hayat berguna (tahun) - 31 Disember 2022		8 – 15	1 – 5	28	4		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

22 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

Syarikat	Aset tidak ketara di bawah pembangunan		Jumlah
	Perisian RM'000	RM'000	
Nilai buku bersih			
2023			
Pada 1 Januari 2023	4,890	4,957	9,847
Tambahan	487	6,257	6,744
Caj pelunasan	(2,883)	-	(2,883)
Dikelaskan semula	811	(811)	-
Pada 31 Disember 2023	3,305	10,403	13,708
2022			
Pada 1 Januari 2022	6,625	4,802	11,427
Tambahan	-	3,202	3,202
Caj pelunasan	(4,782)	-	(4,782)
Dikelaskan semula	3,047	(3,047)	-
Pada 31 Disember 2022	4,890	4,957	9,847

(a) Pengujian rosot nilai muhibah

Muhibah diperuntukkan kepada unit penajaan tunai (CGU) Kumpulan seperti yang berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Operasi perniagaan gula di Malaysia	576,240	576,240
Operasi huluan sawit di Malaysia	226,795	226,795
Lain-lain	-	6,037
	803,035	809,072

(i) Operasi perniagaan gula di Malaysia

Muhibah RM576,240,000 (2022: RM576,240,000) berkaitan dengan pemerolehan perniagaan gula oleh Kumpulan dan diperuntukkan kepada MSM Malaysia Holdings Berhad ("MSMH"). Muhibah ini mewakili tahap paling rendah pemantauannya bagi tujuan pengurusan dalaman.

Amaun boleh pulih Unit Penajaan Tunai ("CGU") dikira berdasarkan pengiraan nilai guna ("VIU") menggunakan unjuran aliran tunai mengikut belanjawan kewangan yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah. Andaian utama unjuran dibuat berdasarkan ramalan aliran tunai 2024 hingga 2028 yang diluluskan oleh Pengarah dan penerapan berbilang nilai terminal menggunakan kadar pertumbuhan lestari jangka panjang.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

22 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

- (a) Pengujian rosot nilai muhibah (sambungan)
- (i) Operasi perniagaan gula di Malaysia (sambungan)

Amaun boleh pulih yang dikira berdasarkan VIU melebihi amaun dibawa sebanyak RM868 juta (2022: RM1,191 juta).

Andaian utama pengiraan nilai saksama VIU CGU ialah:

	2023	2022
Harga penjualan, RM setiap tan metrik ("MT") *	2,967 - 4,654	2,303 - 3,635
Harga penjualan produk tertakluk pada kawalan harga,(RM/MT) #	3,690 - 4,190	2,690
Harga gula mentah, RM/lb	0.96 - 1.04	0.65 - 0.79
Isi padu penjualan, MT'000	922 -1,162	1,002 - 1,220
Caj tambang muatan, RM/MT	157.5 - 188.5	152.3 - 173.9
Harga gas asli, RM/MMBtu	44.5 - 48.8	33.0 - 54.8
Kadar pertumbuhan nilai terminal	2%	2%
Kadar diskaun	11.0% - 12.0%	11.6% - 12.0%

- * Tidak termasuk produk yang tertakluk pada kawalan harga
- # Dalam pemerolehan andaian utama harga penjualan produk tertakluk pada kawalan harga, Kumpulan telah menggunakan tiga senario wajaran kebarangkalian atas andaian keliling harga jualan berdasarkan perbincangan berterusan Kumpulan dengan pihak berkuasa yang berkaitan.

Andaian utama kepekaan amaun boleh pulih muhibah yang timbul daripada operasi perniagaan gula di Malaysia adalah seperti yang berikut:

2023		Penurunan VIU
Andaian utama	Kepekaan	RM '000
Harga jualan produk tertakluk pada kawalan harga	Harga jualan kekal pada RM2,690/MT*	(2,311,900)

- * Mewakili harga siling sedia ada bagi produk tertakluk pada kawalan harga.

Semua perubahan diambil secara terpencil, penurunan harga penjualan produk tertakluk pada kawalan harga sebanyak RM291/MT, peningkatan USD0.24 sen/lb harga gula mentah, penurunan 3.6% kadar pertumbuhan nilai terminal, peningkatan 2.6% kadar diskaun, penurunan 30,000MT isi padu penjualan domestik, peningkatan USD15.68/MT caj tambang muatan, atau peningkatan RM17.45/ MMBtu harga gas asli akan menyebabkan kesamaan antara amaun boleh pulih dengan amaun dibawa.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

22 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

(a) Pengujian rosot nilai muhibah (sambungan)(i) Operasi perniagaan gula di Malaysia (sambungan)

Andaian utama kepekaan amaun boleh pulih muhibah yang timbul daripada operasi perniagaan gula di Malaysia adalah seperti yang berikut: (sambungan)

2022 Andaian utama	Kepekaan	Penurunan VIU RM '000
Harga gula mentah	Peningkatan NY11 pada 2024 & 2025 sebanyak USD0.61 sen/lb dan USD0.30 sen/lb	(29,500)
Harga jualan	Penurunan RM116/MT harga penjualan pada 2023	(681,863)
Harga gas asli	Peningkatan 22% harga gas asli kepada RM67/MMBtu pada 2023	(39,637)

Semua perubahan diambil secara terpencil, penurunan 17.2% harga penjualan, peningkatan USD2.2 sen/lb harga gula mentah, peningkatan 6.9% kadar pertumbuhan nilai terminal, peningkatan 3.6% kadar diskaun, penurunan 17.1% isi padu penjualan, peningkatan RM23/MT caj tambang muatan, peningkatan RM96/MT kos terima dan peningkatan 15.7% harga gas asli akan menyebabkan kesamaan antara amaun boleh pulih dengan amaun dibawa.

Analisis kepekaan di atas ditentukan berdasarkan pergerakan andaian utama individu sementara mengekalkan semua andaian lain.

(ii) Operasi huluan sawit di Malaysia

Muhibah RM226,795,000 (2022: RM226,795,000) operasi huluan sawit di Malaysia merangkumi RM127,238,000 (2022: RM127,238,000) bagi PUP dan RM99,557,000 (2022: RM99,557,000) bagi Yapidmas. Operasi huluan sawit Kumpulan di Malaysia digabungkan bagi tujuan pengujian rosot nilai muhibah kerana mereka mewakili tahap terendah pemantauan muhibah dalam Kumpulan bagi tujuan pengurusan dalaman.

Amaun boleh pulih CGU operasi huluan sawit ditentukan menerusi penggunaan nilai saksama tolak kos jualan (pengiraan nilai saksama Tahap 3) berdasarkan unjuran aliran tunai meliputi tempoh 25 tahun. Andaian utama adalah seperti yang berikut:

Andaian utama	2023			2022		
	Jangka Pendek	Jangka Pertengahan	Jangka Panjang	Jangka Pendek	Jangka Pertengahan	Jangka Panjang
Harga MSM (setiap MT)	3,600	3,000 - 3,340	2,900	4,000	2,800 - 3,000	2,600 - 2,800
Harga PK (setiap MT)	1,800	1,500 - 1,670	1,800	2,400	1,800 - 1,850	1,800 - 1,850
Purata hasil BTS (MT/ha)	15.9	16.8 - 17.7	18.1 - 21.1	17.8	18.1 - 18.3	16.6 - 22.0
Kos ladang matang (sehektar)	5,906	6,742 - 6,807	6,428	6,486	6,370 - 6,424	5,229 - 5,588
Kos ladang tidak matang (sehektar)	5,985	5,817 - 5,951	5,469	5,963	5,842 - 5,847	5,105
Kadar diskaun		9.5%			9.5%	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

22 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

(a) Pengujian rosot nilai muhibah (sambungan)

(ii) Operasi huluan sawit di Malaysia (sambungan)

Semakan Kumpulan termasuk penilaian kesan perubahan andaian utama. Berdasarkan analisis kepekaan yang dibuat, Pengarah berkesimpulan bahawa tidak ada perubahan munasabah dalam sebarang andaian kes dasar yang akan menyebabkan amaun dibawa CGU melebihi amaun boleh pulih.

a) Harga MSM dan PK

Harga MSM dan PK dikira berdasarkan ramalan yang diberikan oleh subsidiari cabang dagangan Kumpulan, berdasarkan trend industri dan harga sejarah.

b) Hasil purata BTS dan kos ladang

Hasil purata BTS dan kos ladang ditentukan berdasarkan ramalan yang diberikan oleh pengurusan operasi huluan dan ahli agronomi Kumpulan, berdasarkan belanjawan 2024 serta unjuran baki tempoh yang mencerminkan ramalan keputusan operasi, dengan mengambil kira keputusan sejarah, trend industri dan maklumat lain yang tersedia, termasuk perkembangan terkini berkaitan dengan harga komoditi, hasil dan kos yang disebabkan oleh isu kekurangan pekerja dan risiko yang berkaitan dengan faktor ESG.

c) Kadar diskaun

Kadar diskaun selepas cukai yang digunakan mencerminkan risiko khusus industri berkaitan dengan operasi perladangan sawit termasuk pertimbangan bandingan dengan syarikat yang setara di Malaysia.

(iii) Lain-lain

Dimasukkan dalam lain-lain ialah muhibah RM6,037,000 (2022: RM6,037,000), yang timbul daripada pemerolehan operasi lembu dan tenusu dan diperuntukkan kepada FGV Dairy Farm Sdn. Bhd ("FGVDF") dan subsidiarinya, FGV Dairy Industries Sdn. Bhd. ("FGVDI").

Sepanjang tahun kewangan, penilaian rosot nilai telah dilakukan disebabkan oleh kerugian berterusan dalam FGVDF dan FGVDI.

Berdasarkan penilaian rosot nilai, amaun boleh pulih operasi lembu dan tenusu terus mengunjurkan aliran tunai negatif, yang mengakibatkan kerugian rosot nilai penuh sebanyak RM6,037,000 bagi muhibah. Kerugian rosot nilai telah teriktiraf dalam perbelanjaan lain operasi dan telah dimasukkan sebagai kerugian rosot nilai dalam Ibu Pejabat Korporat, Lain-lain dan Penghapusan dalam pelaporan segmen Kumpulan (Nota 18).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI

	Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Pada kos tolak rosot nilai terkumpul</u>		
(i) Saham disebut harga di Malaysia:		
Saham biasa:		
Pada 1 Januari/31 Disember	208,590	208,590
(ii) Saham tidak disebut harga di Malaysia		
Saham biasa:		
Pada 1 Januari	6,675,479	6,687,171
Kerugian rosot nilai (Nota 23(d))	(15,039)	(14,388)
Tukaran amaun belum terima daripada subsidiari kepada pelaburan dalam ekuiti subsidiari (Nota 27)	2,032	2,696
Pada 31 Disember	6,662,472	6,675,479
(iii) Saham tidak disebut harga di luar negara:		
Pada 1 Januari/31 Disember	9,232	9,232
(iv) Saham Keutamaan Boleh Tukar Boleh Tebus dan Tanpa Undi ("RCPS")/Saham Keutamaan Boleh Tukar Boleh Tebus Kumulatif dan Tanpa Undi ("RCCPS")*:		
Pada 1 Januari/31 Disember	1,580,549	1,580,549
(v) Sumbangan modal kepada subsidiari:		
Pada 1 Januari/31 Disember	15,482	15,482
Jumlah	8,476,325	8,489,332
Nilai pasaran saham disebut harga di Malaysia, berdasarkan kepentingan efektif Kumpulan	577,217	304,742

Pendedahan nilai pasaran saham disebut harga di Malaysia ditentukan berdasarkan pengiraan nilai saksama Tahap 1.

* Terma utama RCPS adalah seperti yang berikut:

- (i) Dividen perlu bayar ditentukan atas dasar prestasi pelaburan yang akan diisytiharkan oleh Lembaga Pengarah syarikat pelaburan mengikut budi bicara mereka;
- (ii) Pemegang RCPS tidak berhak mengundi dalam sebarang mesyuarat agung kecuali seperti yang dinyatakan dalam Jadual 2 Perjanjian Langganan;
- (iii) Pemegang RCPS berhak untuk menukar sebahagian atau keseluruhannya kepada saham biasa RM1 setiap satu berdasarkan satu RCPS bagi satu saham biasa baharu RM1 setiap satu diterbitkan dan dibayar penuh pada atau sebelum penebusan; dan
- (iv) Penerbit berhak pada bila-bila masa untuk menebus keseluruhan atau sebahagian daripadanya pada nilai tara RM0.01 bagi setiap RCPS yang diterbitkan.

Terma utama RCCPS adalah seperti yang berikut:

- (i) Dividen perlu bayar ditentukan atas dasar penerimaan bersih oleh syarikat pelaburan yang akan diisytiharkan oleh Lembaga Pengarah syarikat pelaburan mengikut budi bicara mereka;
- (ii) Pemegang RCPS tidak berhak untuk mengundi dalam sebarang mesyuarat agung kecuali seperti yang dinyatakan dalam Jadual 2 Perjanjian Langganan;
- (iii) Pemegang RCPS berhak untuk menukar sebahagian atau keseluruhannya kepada saham biasa RM1 setiap satu berdasarkan satu RCPS bagi satu saham biasa baharu RM1 setiap satu diterbitkan dan dibayar penuh pada atau sebelum penebusan; dan
- (iv) Penerbit berhak pada bila-bila masa untuk menebus keseluruhan atau sebahagian daripadanya pada nilai tara RM0.01 bagi setiap RCPS yang diterbitkan.

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut:

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan			Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan		
			2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%
			%	%		%	%		%	%		%	%	
<i>Subsidiari langsung</i>														
FGV Sugar Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		100.0	100.0	
Felda Global Ventures Perlis Sdn. Bhd.	Malaysia	Tidak aktif	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		-	-	
FGV Resources Sdn. Bhd.	Malaysia	Tidak aktif	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		-	-	
FGV USA Properties, Inc.*	Amerika Syarikat	Pengendali hartanah kediaman di AS	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		-	-	
MSM Malaysia Holdings Berhad	Malaysia	Pemegangan pelaburan	11.0	11.0		51.0	51.0		49.0	49.0		-	-	
FGV Downstream Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		100.0	100.0	
FGV Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		100.0	100.0	
FGV Shared Service Centre Sdn. Bhd.	Malaysia	Menyediakan aktiviti pemprosesan urus niaga bagi fungsi Kewangan dan Sumber Manusia Kumpulan Syarikat FGV Holdings Berhad	100.0	100.0		100.0	100.0		-	-		-	-	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepingan bukan kawalan			Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan		
			2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%
			%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Subsidiari langsung (sambungan)														
FGV R&D Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyelidikan dan pembangunan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
FGV Capital Sdn. Bhd.	Malaysia	Mengusahakan perniagaan semua jenis perkhidmatan perbandharaan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
FGV Investment (L) Pte. Ltd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan dan pengurusan pelaburan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
Pontian United Plantations Berhad	Malaysia	Pemegangan pelaburan, penyediaan perkhidmatan pengurusan, penanaman kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
Felda Holdings Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
FGV Research Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-
FGV Integrated Farming Holdings Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan, pemborongan padi, beras, penjualan runcit produk makanan lain, pembuatan produk makanan haiwan dan perladangan buah-buahan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan			Nisbah saham biasa dipegang oleh Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan				
			2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%		
			%	%	%	%	%	%	%	%	%		
<u>Subsidiari tidak langsung</u>													
<u>Subsidiari MSM</u>													
<u>Malaysia Holdings Berhad</u>													
MSM Prai Berhad	Malaysia	Penapisan gula, penjualan dan pemasaran produk gula dan pemegangan pelaburan	-	-	-	51.0	49.0	49.0	-	-	-		
MSM Trading & Distribution Sdn. Bhd.	Malaysia	Tidak aktif	-	-	-	51.0	49.0	49.0	-	-	-		
MSM Sugar Refinery (Johor) Sdn. Bhd.	Malaysia	Menjalankan perniagaan produk gula dan produk sampingan serta pengimportan gula mentah dan lain-lain bagi pengilangan dan penapisan gula	-	-	-	51.0	49.0	49.0	-	-	-		
<u>Subsidiari MSM</u>													
<u>Prai Berhad</u>													
MSM Logistics Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan perkhidmatan pengangkutan	-	-	-	51.0	49.0	49.0	-	-	-		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan			Nisbah saham biasa dipegang oleh RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan				
			2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%		
			%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Subsidiari tidak langsung (sambungan)													
Subsidiari FGV													
Downstream Sdn. Bhd.													
Felda Global Ventures North America Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-	-	100.0	-	-	100.0	-	100.0		
FGV Biotechnologies Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemrosesan dan penjualan produk biodiesel	-	-	-	100.0	-	-	-	-	-		
FGV Green Energy Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemrosesan dan penjualan produk biodiesel	-	-	-	60.0	40.0	40.0	-	-	-		
Subsidiari Felda Global Ventures North America Sdn. Bhd.													
Twin Rivers Technologies Holdings, Inc. #	Amerika Syarikat	Pemegangan pelaburan	-	-	-	100.0	-	-	-	-	-		
Twin Rivers Technologies Holdings-Enterprise De Transformation De Graines Oleagineuses Du Quebec Inc *	Kanada	Pemegangan pelaburan	-	-	-	100.0	-	-	-	-	-		

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS biasa dipegang oleh Kumpulan			
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %		
Subsidiari tidak langsung (sambungan)												
Subsidiari Twin Rivers Technologies Holding, Inc.												
Twin Rivers Technologies Manufacturing Corporation #	Amerika Syarikat	Perolehan, pemrosesan dan pembekalan asid lemak	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
TRT Europe GmbH # Germany	Jerman	Tidak aktif	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
Subsidiari Twin Rivers Technologies Manufacturing Corporation												
Fore River Transportation Corporation #	Amerika Syarikat	Pengendalian, pengurusan dan penyelenggaraan perkhidmatan kereta api	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
Subsidiari FGV Plantations Sdn. Bhd.												
FGV Plantations (Malaysia) Sdn. Bhd.	Malaysia	Pengeluaran dan penjualan BTS, getah beku dan produk pertanian lain	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
FGV Kalimantan Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
FGV Trading Sdn. Bhd.	Malaysia	Pembelian BTS kelapa sawit, pemrosesan, penapisan dan penjualan produk sawit serta perdagangan produk komoditi	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara	Bentuk perniagaan	Nisbah saham		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		dipegang oleh		dipegang oleh		dipegang oleh	
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
			%	%	%	%	%	%	%	%
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
Subsidiari FGV										
Plantations (Malaysia) Sdn. Bhd.										
Asian Plantations Limited #	Singapore	Pemegangan pelaburan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Asian Plantations (Sarawak) Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Asian Plantations (Sarawak) II Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Subsidiari Asian Plantations Limited										
Asian Plantations (Sarawak) III Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Subsidiari Asian Plantations (Sarawak) Sdn. Bhd.										
BJ Corporation Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Incosetia Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Fortune Plantation Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Asian Plantations Milling Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
Subsidiari										
<u>Incosetia Sdn. Bhd.</u>										
South Asian Farms Sdn. Bhd.	Malaysia	Tidak aktif	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Subsidiari Asian										
<u>Plantations (Sarawak) II Sdn.Bhd.</u>										
Kronos Plantation Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Grand Performance Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Subsidiari Asian										
<u>Plantations Sarawak III Sdn. Bhd.</u>										
Jubilant Paradise Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan kelapa sawit	-	-	60.0	60.0	40.0	40.0	-	-
Subsidiari FGV										
<u>Kalimantan Sdn. Bhd.</u>										
PT. Citra Niaga Perkasa # (Nota 1)	Indonesia	Perladangan kelapa sawit	-	-	-	95.0	-	5.0	-	-
PT. Temila Agro Abadi # (Nota 1)	Indonesia	Perladangan kelapa sawit	-	-	-	95.0	-	5.0	-	-
PT Bumi Agro Nusantara #	Indonesia	Perkhidmatan pengurusan dan perundingan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 IPELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan			Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan		
			2023 %	2022 %		2023 %	2022 %		2023 %	2022 %		2023 %	2022 %	
Subsidiari tidak langsung (sambungan)														
Subsidiari FGV														
Investment (L) Pte. Ltd.														
FGV Cambodia (L) Pte. Ltd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Subsidiari FGV														
Cambodia (L) Pte. Ltd.														
FGV-CVC (Cambodia) Co. Ltd. #	Kemboja	Pengeluaran dan eksport blok getah	-	-		75.0	75.0		25.0	25.0		-	-	
Subsidiari Pontian United Plantations Berhad														
Redefined Land Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Kilang Kelapa sawit Pontian Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Bangsar Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Sabahanya Plantations Sdn. Bhd. @	Malaysia	Pemegangan pelaburan dan penanaman kelapa sawit	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Pontian Fico Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemegangan pelaburan, penanaman dan pembelian BTS kelapa sawit, pemrosesan dan penjualan produk siap sawit	-	-		78.3	78.3		21.7	21.7		-	-	

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan			
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
			%	%	%	%	%	%	%	%		
<u>Subsidiari tidak langsung (sambungan)</u>												
<u>Subsidiari Pontian</u>												
<u>United Plantations</u>												
<u>Berhad (sambungan)</u>												
Pontian Orico Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit dan penjualan anak benih kelapa sawit	-	-	78.3	78.3	21.7	21.7	-	-		
Pontian Pendirosa Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit dan pemegangan pelaburan	-	-	78.3	78.3	21.7	21.7	-	-		
Pontian Materis Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit dan pemegangan pelaburan	-	-	78.3	78.3	21.7	21.7	-	-		
Pontian Hillco Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-	78.3	78.3	21.7	21.7	-	-		
Pontian Subok Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-	78.3	78.3	21.7	21.7	-	-		
Yapidmas Plantation Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit dan penyediaan perkhidmatan pengurusan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
Sri Kehuma Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH			Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan			Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan			Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan		
			2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%	2023	2022	%
			%	%		%	%		%	%		%	%	
Subsidiari tidak langsung (sambungan)														
Subsidiari Pontian														
United Plantations Berhad (sambungan)														
Ladang Kluang Sdn. Bhd	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Tanah Emas Oil Palm Processing Sdn. Bhd.	Malaysia	Pengendalian kilang kelapa sawit	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Subsidiari Sabahanya														
Plantations Sdn.Bhd.														
Rawajaya Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Blossom Plantations Sdn. Bhd.	Malaysia	Penanaman kelapa sawit	-	-		100.0	100.0		-	-		-	-	
Subsidiari Felda														
Holdings Bhd.														
FGV Palm Industries Sdn. Bhd. (Nota 2)	Malaysia	Pemegangan pelaburan, penyediaan perkhidmatan pengetolan berkaitan dengan pemprosesan BTS kepada minyak sawit mentah dan isirung sawit serta penjualan produk sampingan daripada aktiviti pengetolan	-	-		72.0	72.0		28.0	28.0		-	-	

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan			
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
			%	%	%	%	%	%	%	%		
<u>Subsidiari tidak langsung (sambungan)</u>												
<u>Subsidiari Felda Holdings Bhd. (sambungan)</u>												
FGV Agri Services Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyelidikan dan pembangunan, penyediaan perkhidmatan nasihat serta pengeluaran dan penjualan produk pertanian	-	-	76.9	76.9	23.1	23.1	-	-		
Felda Travel Sdn. Bhd.	Malaysia	Ejen kembara dan pelancongan	-	-	100.0	100.0	-	-	100.0	100.0		
Malaysia Cocoa Manufacturing Sdn. Bhd.	Malaysia	Tamat operasi pada 2014	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
FGV Fertiliser Sdn. Bhd.	Malaysia	Pembuatan dan penjualan baja	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-		
FGV Prodata Systems Sdn. Bhd.	Malaysia	Peruntukan penyelesaian teknologi maklumat, penjualan perkakasan, perisian dan peralatan komputer serta perkhidmatan sistem sokongan	-	-	80.0	80.0	20.0	20.0	-	-		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan			
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
			%	%	%	%	%	%	%	%		
Subsidiari tidak langsung (sambungan)												
Subsidiari Felda Holdings Bhd. (sambungan)												
FGV Johore Bulkers Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyimpanan dan pengendalian minyak sayuran dan perdagangan tempurung isirung sawit	-	-	73.1	26.9	26.9	-	-	-		
FGV Rubber Industries Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemprosesan susu getah mentah kepada susu getah pekat dan Getah Standard Malaysia ("SMR"), pembuatan, perdagangan dan pengagihan produk berkaitan getah	-	-	71.4	28.6	28.6	-	-	-		
Felda Engineering Services Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan perkhidmatan kejuruteraan termasuk pengurusan projek, penjualan peralatan industri dan pengurusan hartanah	-	-	51.0	49.0	49.0	-	-	-		

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan			
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
			%	%	%	%	%	%	%	%		
Subsidiari tidak langsung (sambungan)												
<u>Subsidiari Felda Holdings Bhd.</u> (sambungan)												
FGV Transport Services Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan pengangkutan kargo cecair dan am, perkhidmatan kurier dan penghantaran serta pengendalian operasi jeti	-	-	51.0	51.0	49.0	49.0	-	-		
FGV Security Services Sdn. Bhd.												
FGV Security Services Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan perkhidmatan keselamatan, penjualan peralatan keselamatan, penjualan dan penyediaan perkhidmatan peralatan perlindungan kebakaran, kawalan perosak dan perkhidmatan latihan	-	-	51.0	51.0	49.0	49.0	-	-		
F.W.Q. Enterprises (Pvt.) Ltd.*												
F.W.Q. Enterprises (Pvt.) Ltd.*	Pakistan	Penyediaan kemudahan penyimpanan kargo cecair serta terminal, jeti dan pelabuhan	-	-	65.0	65.0	35.0	35.0	-	-		
FGV Logistics Sdn. Bhd.												
FGV Logistics Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan pengangkutan	-	-	90.0	90.0	10.0	10.0	-	-		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
			%	%	%	%	%	%	%	%
<u>Subsidiari tidak langsung (sambungan)</u>										
<u>Subsidiari Felda Holdings Bhd.</u> (sambungan)										
FGV Products Sdn. Bhd.	Malaysia	Penjualan, pemasaran dan pengedaran produk bungkusan runcit pengguna	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
<u>Subsidiari FGV Palm Industries Sdn. Bhd.</u>										
FGV Refineries Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyediaan perkhidmatan pemprosesan minyak sawit mentah dan isirung sawit	-	-	48.0	48.0	52.0	52.0	-	-
FGV Kernel Products Sdn. Bhd.	Malaysia	Pembelian dan pemprosesan isirung kelapa sawit, produk minyak sawit bertapis dan penjualannya	-	-	60.0	60.0	40.0	40.0	-	-

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %	2023 %	2022 %
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
Subsidiari FGV										
Palm Industries Sdn. Bhd. (sambungan)										
Delima Oil Products Sdn. Bhd.	Malaysia	Pembuatan produk makanan lain N.E.C, pemborongan padi, beras, tepung, bijirin lain dan gula serta pengeksportan dan pengimportan bahan makanan lain	-	-	72.0	72.0	28.0	28.0	-	-
FGV Marketing Services Sdn. Bhd.	Malaysia	Pemasaran produk komoditi kumpulan syarikat FGV Holdings Berhad	-	-	36.7	36.7	63.3	63.3	-	-
FNI Biofuel Sdn. Bhd. *	Malaysia	Pembuatan bahan api biojisim daripada buah tandan kosong	-	-	72.0	72.0	28.0	28.0	-	-
Subsidiari FGV										
Marketing Services										
Sdn. Bhd.										
PT. Cashgrow Ventures #	Indonesia	Perdagangan komoditi	-	-	34.9	34.9	65.1	65.1	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
			%	%	%	%	%	%	%	%
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
Subsidiari FGV Rubber Industries Sdn. Bhd			-	-	36.4	36.4	63.6	63.6	-	-
Feltex Co. Ltd. *	Thailand	Pemrosesan dan pemasaran susu getah pekat	-	-	36.4	36.4	63.6	63.6	-	-
P.T. Felda Indo Rubber *	Indonesia	Bawah pembubaran	-	-	50.0	50.0	50.0	50.0	-	-
Subsidiari FGV Johore Bulkers Sdn. Bhd.			-	-	86.3	86.3	13.7	13.7	-	-
FGV Bulkers Sdn. Bhd. Malaysia		Penyimpanan dan pengeksportan minyak sawit mentah dan bertapis, produk oleokimia, minyak isirung sawit, hampas isirung sawit dan tempurung isirung sawit serta sewaan tangki dan gudang	-	-	86.3	86.3	13.7	13.7	-	-
Langsat Bulkers Sdn. Bhd.	Malaysia	Pengendalian, penyimpanan dan pemindahan biodiesel, biobahan api, hasil minyak sawit, bahan kimia oleo, minyak lembut dan sayuran lain	-	-	73.1	73.1	26.9	26.9	-	-

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
			%	%	%	%	%	%	%	%
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
<u>Subsidiari FGV</u> <u>Bulkers Sdn. Bhd.</u>										
FGV Grains Terminal Sdn. Bhd.	Malaysia	Pengendalian, penyimpanan, pengangkutan serta pencampuran dan pengadunan mil dan bijirin isirung kelapa sawit	-	-	70.3	70.3	29.7	29.7	-	-
<u>Subsidiari FELDA</u> <u>Engineering Services</u> <u>Sdn. Bhd.</u>										
Felda Properties Sdn.Bhd.	Malaysia	Pembangunan dan pengurusan hartanah, pengurusan projek untuk aktiviti perlombongan dan pembalakan serta bertindak sebagai pengurus dalam pengurusan projek tertentu bagi pihak FELDA	-	-	51.0	51.0	49.0	49.0	-	-
<u>Subsidiari FGV</u> <u>Research Sdn. Bhd.</u>										
FGV Applied Technologies Sdn. Bhd.	Malaysia	Penyelidikan dan pembangunan penjenteraan, automasi, pengilangan, biojisim, bahan kimia bio dan oleo serta teknologi makanan	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/RCCPS dipegang oleh Kumpulan	
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
			%	%	%	%	%	%	%	%
Subsidiari tidak langsung (sambungan)										
Subsidiari FGV										
Integrated Farming Holdings Sdn. Bhd										
FGV Dairy Farm Sdn. Bhd.	Malaysia	Terlibat dalam perniagaan pertanian, perdagangan am dan hartanah	-	-	60.0	60.0	40.0	40.0	-	-
FGV Agro Fresh Technology Sdn. Bhd.	Malaysia	Peruncitan internet barangan runcit, termasuk hasil segar dan barangan makanan, serta perdagangan, import, eksport, pengedaran dan pemborongan produk makanan	-	-	52.0	52.0	48.0	48.0	-	-
FGV Chuping Agro Valley Sdn. Bhd.	Malaysia	Perladangan getah, mangga dan kelapa sawit	-	-	100.0	100.0	-	-	-	-
Subsidiari FGV										
Dairy Farm Sdn. Bhd.										
FGV Dairy Industries Sdn. Bhd.	Malaysia	Pengeluaran dan perdagangan produk tenusu	-	-	60.0	60.0	40.0	40.0	-	-

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(a) Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut: (sambungan)

Nama subsidiari	Tempat perniagaan/ negara diperbadankan	Bentuk perniagaan	Nisbah saham biasa dipegang secara langsung oleh FGVH		Nisbah saham biasa dipegang oleh Kumpulan		Nisbah saham biasa dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Nisbah RCPS/ RCCPS dipegang oleh Kumpulan			
			2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Subsidiari tidak langsung (sambungan)												
Subsidiari FGV												
Trading Sdn. Bhd.												
FGV-PU India Pte. Ltd.	India	Pejabat jualan wilayah termasuk risikan pasaran dan kerja pembangunan perniagaan untuk pasaran India	-	-	70.0	70.0	30.0	30.0	-	-		

Perkadaran hak mengundi dalam subsidiari yang dipegang secara langsung oleh syarikat induk tidak berbeza dengan perkadaran saham biasa yang dipegang.

- * Diaudit oleh firma selain firma ahli PricewaterhouseCoopers International Limited.
- # Diaudit oleh firma ahli PricewaterhouseCoopers International Limited, yang merupakan entiti sah dan berasingan daripada PricewaterhouseCoopers, Malaysia.
- @ Kepentingan ekuiti 30% dalam Sabahanya Plantations Sdn. Bhd. dipegang sebagai amanah kepentingan benefisial Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

- (b) Pembubaran dan langganan saham subsidiari pada tahun kewangan

Nota 1 Pada 20 November 2023, FGV Kalimantan Sdn. Bhd., subsidiari milik penuh Syarikat, melupuskan 95% kepentingan ekuitinya dalam PT. Citra Niaga Perkasa ("PTCNP") dan PT. Temila Agro Abadi ("PTTAA"), dengan perlimbangan RM103,929,000, mengakibatkan kerugian daripada pelupusan sebanyak RM2,234,000 kepada Kumpulan.

Kesan pelupusan PTCNP dan PT TAA terhadap kedudukan kewangan Kumpulan pada akhir tahun kewangan adalah seperti yang berikut:

Aset bersih dilupuskan

	RM'000
Hartanah, loji dan peralatan	84,083
Hak penggunaan aset	9,807
Aset tidak ketara	5,387
Inventori	354
Belum terima	3,222
Aset biologi	799
Tunai dan kesetaraan tunai	293
Belum bayar	(40)
Kepentingan tidak mengawal	2,258
Aset bersih dilupuskan	106,163
Kerugian daripada pelupusan subsidiari	(2,234)
Penerimaan daripada pelupusan	103,929
Tolak: Tunai dan kesetaraan tunai	(293)
Aliran tunai masuk bersih daripada pelupusan subsidiari	103,636

Atas pelupusan PTCNP dan PTTAA, Kumpulan juga mengiktiraf kerugian sebanyak RM6.36 juta hasil daripada realisasi perbezaan pertukaran asing terkumpul bagi rizab pertukaran asing kepada keuntungan atau kerugian. Hal ini mengakibatkan kerugian terkumpul sebanyak RM8,594,00 daripada pelupusan subsidiari.

Nota 2 Pada tahun kewangan, Felda Holdings Bhd. ("FHB"), subsidiari milik penuh Syarikat, melanggan 3,600,000 saham biasa 72% kepentingan dalam FGV Palm Industries Sdn. Bhd. ("FGVPI"), dengan perlimbangan RM3,600,000 dan 1,400,000 saham biasa, yang bersamaan dengan RM1,400,000 dilanggan oleh kepentingan tidak mengawal FGVPI.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

- (c) Pembubaran subsidiari pada tahun kewangan sebelumnya
- (i) Pada 13 Jun 2022, Plantation Resorts Sdn. Bhd. ("PRSB"), subsidiari tidak langsung Syarikat dibubarkan sewajarnya menerusi penggulangan sukarela. Pembubaran PRSB ialah sebahagian daripada usaha pengemasan Kumpulan FGV untuk membubarkan syarikat dalam kumpulannya yang dormant/tidak aktif. Oleh itu, Kumpulan tidak lagi mengiktiraf kepentingannya dalam PRSB dan mengelaskan semula kepentingan tidak mengawal RM64,210,000 sebagai pendapatan terkumpul bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022.
  - (ii) Pada 9 Ogos 2022, P.T. Patisindo Sawit ("PTPS"), subsidiari tidak langsung Syarikat dibubarkan menerusi penggulangan sukarela. Pembubaran PTPS ialah sebahagian daripada usaha pengemasan Kumpulan FGV untuk membubarkan syarikat dalam kumpulannya yang dormant/tidak aktif. Pada tahun kewangan, pulangan modal diterima dan Kumpulan mengiktiraf keuntungan pembubaran berjumlah RM786,000 termasuk penyahiktirafan kepentingan tidak mengawal sebanyak RM1,061,000.
  - (iii) Pada 16 September 2022, MSM Trading International DMCC ("MTI Dubai"), subsidiari tidak langsung Syarikat, yang sebelum ini menghentikan operasinya pada 2019, telah dibubarkan dengan sewajarnya berkaitan dengan penggulangannya. Oleh itu, Kumpulan tidak lagi mengiktiraf kepentingannya dalam MTI Dubai dan telah merekodkan kerugian pembubaran sebanyak RM290,000 dan mengiktiraf keuntungan sebanyak RM1,881,000 yang timbul daripada realisasi rizab pertukaran asing kepada keuntungan atau kerugian bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022.
- (d) Rosot nilai pelaburan dalam subsidiari

Pada 31 Disember 2023

FGV Integrated Farming Holdings Sdn. Bhd. ("FGVIF")

Syarikat menaksir rosot nilai pelaburan dalam subsidiari milik penuhnya, FGV Integrated Farming Sdn. Bhd, ("FGVIF") disebabkan unjuran aliran tunai yang negatif. Amaun boleh pulih ditentukan berdasarkan nilai guna pelaburan, dikira berdasarkan nilai semasa bersih unjuran aliran tunai masa hadapan yang diperoleh daripada CGU terdiskaun 7%.

Berdasarkan taksiran nilai guna, amaun boleh pulih ialah sifar, mengakibatkan kerugian rosot nilai RM15,039,000 bagi amaun dibawa pelaburan Syarikat dalam FGVIF.

Pada 31 Disember 2022

FGV Research Sdn. Bhd. ("FGV Research")

Pada 30 Ogos 2022, disebabkan oleh penurunan permintaan terhadap projek penyelidikan bagi ladang dan kilang, Lembaga Pengarah Syarikat meluluskan penyatuan atau penggabungan aktiviti penyelidikan dan pembangunan bawah FGV Research menerusi:

- Pengambilalihan hartanah, loji dan peralatan FGV Applied Technology Sdn. Bhd. ("FGVAT") oleh FGV R&D Sdn. Bhd. ("FGV R&D") pada nilai pasaran yang wajar;
- Novasi semua perjanjian yang dimeterai oleh FGVAT kepada FGV R&D; dan
- Penyusunan semula tenaga kerja FGVAT dalam FGV R&D dan/atau sebarang entiti lain dalam Kumpulan.

Selepas selesai penyatuan, FGVAT dan FGV Research akan dibubarkan mengikut peruntukan Akta Syarikat 2016.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

(d) Rosot nilai pelaburan dalam subsidiari (sambungan)

Pada 31 Disember 2022 (sambungan)FGV Research Sdn. Bhd. ("FGV Research") (sambungan)

Memandangkan FGVAT ialah subsidiari milik penuh FGV Research, Syarikat menaksir semula rosot nilai pelaburan dalam FGV Research. Amaun boleh pulih pelaburan dikira berdasarkan nilai guna pelaburan, dan taksirannya dikira hampir dengan aset ketara bersih FGVAT pada 31 Disember 2022.

Berdasarkan penilaian rosot nilai itu, amaun boleh pulih ialah RM9,112,000, menyebabkan rosot nilai berjumlah RM14,388,000 atas amaun dibawa pelaburan Syarikat dalam FGV Research.

e) Ringkasan maklumat kewangan subsidiari dengan kepentingan tidak mengawal yang material

Di bawah ialah ringkasan maklumat kewangan bagi setiap subsidiari dengan kepentingan tidak mengawal yang material kepada Kumpulan (subsidiari lain yang mempunyai kepentingan tidak mengawal secara individu tidak penting).

	MSM Malaysia Holdings Berhad Group		FGV Palm Industries Sdn. Bhd.	
	2023	2022	2023	2022
Faedah dipegang oleh kepentingan bukan kawalan	49%	49%	28%	28%

Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	MSM Malaysia Holdings Berhad Group		FGV Palm Industries Sdn. Bhd.	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Semasa</u>				
Aset	989,263	888,326	825,501	960,321
Liabiliti	(1,144,087)	(941,100)	(95,949)	(211,714)
Jumlah (liabiliti)/aset semasa bersih	(154,824)	(52,774)	729,552	748,607
<u>Bukan semasa</u>				
Aset	1,901,490	1,923,775	1,076,446	1,064,119
Liabiliti	(281,590)	(355,946)	(316,415)	(269,167)
Jumlah aset bersih bukan semasa	1,619,900	1,567,829	760,031	794,952
Aset bersih	1,465,076	1,515,055	1,489,583	1,543,559

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

23 PELABURAN DALAM SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

- (e) Ringkasan maklumat kewangan subsidiari dengan kepentingan tidak mengawal yang material (sambungan)

Di bawah ialah ringkasan maklumat kewangan bagi setiap subsidiari dengan kepentingan tidak mengawal yang material kepada Kumpulan (subsidiari lain yang mempunyai kepentingan tidak mengawal secara individunya tidak penting).(sambungan)

Ringkasan penyata pendapatan komprehensif

	MSM Malaysia Holdings Berhad Group		FGV Palm Industries Sdn. Bhd.	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Hasil	3,091,223	2,565,985	1,005,006	924,141
(Kerugian)/keuntungan sebelum zakat dan cukai	(28,013)	(178,147)	39,042	72,984
Cukai dan zakat	(21,871)	(173)	(16,879)	(5,628)
(Kerugian)/keuntungan bagi tahun kewangan	(49,884)	(178,320)	22,163	67,356
Pendapatan/(kerugian) komprehensif lain	213	1,984	(343)	436
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif lain	(49,671)	(176,336)	21,820	67,792
(Kerugian)/keuntungan boleh diagihkan kepada kepentingan tidak mengawal	(24,443)	(87,377)	6,206	18,860
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif boleh diagihkan kepada kepentingan tidak mengawal	(24,339)	(86,405)	6,110	18,982
Kepentingan tidak mengawal terkumpul	668,782	693,121	417,084	432,197
Dividen dibayar kepada kepentingan tidak mengawal	-	10,374	21,223	43,267

Ringkasan penyata aliran tunai

	MSM Malaysia Holdings Berhad Group		FGV Palm Industries Sdn. Bhd.	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Aliran tunai (digunakan dalam)/dijana daripada operasi	(101,494)	53,724	120,626	210,927
Bayaran manfaat persaraan	-	-	(1,577)	(1,354)
Bayaran zakat	(1,000)	(1,000)	(2,260)	(1,417)
Bayaran cukai pendapatan	(14,211)	(23,706)	(44,356)	(17,413)
Tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti operasi	(116,705)	29,018	72,433	190,743
Tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti pelaburan	(27,839)	(32,824)	91,304	82,890
Tunai bersih dijana daripada/(digunakan dalam) aktiviti pembiayaan	202,471	30,558	(201,347)	(350,732)
Peningkatan/(penurunan) bersih tunai dan kesetaraan tunai	57,927	26,752	(37,610)	(77,099)
Kesan perubahan kadar pertukaran asing	(571)	(563)	-	-
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tahun kewangan	220,964	194,775	152,191	229,290
Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tahun kewangan	278,320	220,964	114,581	152,191

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

24 KEPENTINGAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU (SAMBUNGAN)

Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan

Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan dinyatakan dalam amaun dibawa kepentingan syarikat bersekutu.

	Malacca Plantation Sdn. Bhd.		Agregat tidak penting		Jumlah	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pembukaan aset bersih	108,028	107,106	88,484	94,345	196,512	201,451
Keuntungan/(kerugian) bagi tahun kewangan	1,307	9,322	(6,492)	(1,807)	(5,185)	7,515
Dividen	(7,500)	(8,400)	(480)	(904)	(7,980)	(9,304)
Kerugian komprehensif lain	-	-	(4,511)	(3,150)	(4,511)	(3,150)
Penutupan aset bersih	101,835	108,028	77,001	88,484	178,836	196,512
Kepentingan dalam syarikat bersekutu	34.3%	34.3%	30%	30%	30%-34.3%	30%-34.3%
Amaun dibawa	34,960	37,086	23,100	26,545	58,060	63,631
Bahagian kerugian tidak diiktiraf	-	-	-	-	-	-

25 KEPENTINGAN DALAM SYARIKAT USAHA SAMA

	Kumpulan	
	2023	2022
	RM'000	RM'000
Bahagian aset bersih syarikat usaha sama	593,623	567,412

Hasil usaha sama serta bahagian keputusan dan komitmen modal Kumpulan dalam usaha sama adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan	
	2023	2022
	RM'000	RM'000
Hasil syarikat usaha sama	7,057,799	9,539,137
Bahagian keputusan Kumpulan bagi tahun kewangan	24,836	146,164
Bahagian komitmen modal dalam syarikat usaha sama	97,365	53,022

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

25 KEPENTINGAN DALAM SYARIKAT USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

Di bawah ialah butiran syarikat usaha sama Kumpulan pada 31 Disember 2023. Syarikat usaha sama seperti yang disenaraikan di bawah mempunyai modal saham yang hanya terdiri daripada saham biasa dan mempunyai tahun kewangan berakhir 31 Disember, kecuali dinyatakan sebaliknya, dan diukur dengan kaedah perakaunan ekuiti, selain 'Kuala Muda Estate Joint Venture', yang berdasarkan bahagian aset bersih mereka.

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Kepentingan efektif Kumpulan		Bentuk perniagaan
		2023 %	2022 %	
<u>Syarikat usaha sama tidak langsung</u>				
<u>Syarikat usaha sama FGV Downstream Sdn. Bhd.</u> FGV Iffco Sdn. Bhd.	Malaysia	50.0	50.0	(i)
<u>Syarikat usaha sama FGV Kalimantan Sdn. Bhd.</u> Trurich Resources Sdn. Bhd.	Malaysia	50.0	50.0	(ii)
<u>Syarikat usaha sama Felda Holdings Bhd.</u> FPG Oleochemicals Sdn. Bhd.	Malaysia	50.0	50.0	(iii)
Malaysia Pakistan Venture Sdn. Bhd. # (30 June)	Malaysia	37.5	37.5	(iv)
Mapak Edible Oils (Pvt) Ltd. # (30 June)	Pakistan	30.0	30.0	(v)
FTJ Biopower Sdn. Bhd. #	Malaysia	43.0	43.0	(vi)
<u>Operasi bersama tidak langsung</u>				
Kuala Muda Estate Joint Venture	Malaysia	50.0	50.0	(vii)

- (i)

Penapisan, pemprosesan dan pembungkusan produk berasaskan minyak sawit
- (ii)

Tidak aktif
- (iii)

Pemprosesan dan penjualan produk oleokimia
- (iv)

Pemegangan pelaburan
- (v)

Pengilangan dan pemasaran produk siap minyak sawit pelanggan dan industri
- (vi)

Pembangunan, pembinaan, pengendalian dan penyelenggaraan loji jana kuasa
- (vii)

Penanaman kelapa sawit
- #

Kumpulan mengolah entiti sedemikian sebagai syarikat usaha sama kerana perjanjian pemegang saham memerlukan persetujuan sebulat suara atas keputusan tentang aktiviti yang berkaitan dalam kalangan rakan kongsi.

Syarikat usaha sama di atas ialah syarikat swasta dan saham mereka tidak mempunyai sebut harga pasaran.

Tidak ada liabiliti luar jangka yang material berkaitan dengan kepentingan Kumpulan dalam syarikat usaha sama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

25 KEPENTINGAN DALAM SYARIKAT USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

Ringkasan maklumat kewangan syarikat usaha sama

Di bawah ialah ringkasan maklumat kewangan FGV Iffco Sdn. Bhd. ("FISB"), FPG Oleochemicals Sdn. Bhd. ("FPG") dan agregat syarikat usaha sama yang lain ("agregat tidak penting") yang diambil kira menggunakan kaedah ekuiti.

Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	FISB		FPG		Agregat tidak penting		Jumlah	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Semasa</u>								
Tunai dan kesetaraan tunai	135,687	202,144	188,413	89,161	21,335	31,035	345,435	322,340
Aset semasa lain (tidak termasuk tunai)	662,954	880,268	404,812	493,437	249,449	357,022	1,317,215	1,730,727
Jumlah aset semasa	798,641	1,082,412	593,225	582,598	270,784	388,057	1,662,650	2,053,067
<u>Liabiliti kewangan (tidak termasuk dagangan belum bayar)</u>								
	(254,186)	(444,012)	-	-	(1,608)	(1,790)	(255,794)	(445,802)
<u>Liabiliti semasa lain (termasuk dagangan belum bayar)</u>								
	(358,401)	(560,894)	(99,417)	(85,069)	(109,380)	(215,734)	(567,198)	(861,697)
Jumlah liabiliti semasa	(612,587)	(1,004,906)	(99,417)	(85,069)	(110,988)	(217,524)	(822,992)	(1,307,499)
<u>Bukan semasa</u>								
Aset	103,568	177,640	343,067	325,043	88,342	104,273	534,977	606,956
Liabiliti	(5,792)	(12,148)	(58,975)	(67,534)	(16,329)	(24,379)	(81,096)	(104,061)
Aset bersih	283,830	242,998	777,900	755,038	231,809	250,427	1,293,539	1,248,463

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

26 BELUM TERIMA

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Aset bukan semasa</u>				
Belum terima lain (Nota i)	22,954	-	-	-
Deposit	5,241	6,406	-	-
Prabayar (Nota ii)	136,557	123,557	-	-
	164,752	129,963	-	-
Elaun kerugian:				
Deposit	(5,241)	(6,406)	-	-
	159,511	123,557	-	-
<u>Aset semasa</u>				
Perdagangan belum terima	1,338,931	1,581,295	-	-
Belum terima lain (Nota i)	89,947	120,961	6,305	2,133
Prabayar (Nota ii)	48,409	54,255	275	275
Deposit (Nota iii)	47,741	46,288	5,442	5,195
Cukai jualan dan perkhidmatan ("SST") belum terima	620	6,886	-	-
	1,525,648	1,809,685	12,022	7,603
Elaun kerugian:				
Belum terima dagangan	(166,204)	(168,365)	-	-
Belum terima lain	(22,739)	(23,329)	-	-
Deposit	(3,053)	(2,922)	-	-
	1,333,652	1,615,069	12,022	7,603
Jumlah	1,493,163	1,738,626	12,022	7,603

(Nota i) Termasuk dalam belum terima lain bukan semasa bagi Kumpulan adalah pajakan belum terima yang mewakili nilai semasa bersih penerimaan belum lunas bawah pengaturan pajakan berjumlah RM22,954,000. Termasuk dalam belum terima lain Kumpulan ialah penerimaan subsidi minyak masak dan insentif gula daripada Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup masing-masing berjumlah RM26,813,000 (2022: RM30,204,000) dan RM24,000,000 (2022: Tiada) dan amaun yang ditempatkan dengan broker untuk kemudahan dagangan hadapan MSM dan gula berjumlah RM19,508,000 (2022: RM36,413,000) dan pajakan belum terima yang mewakili nilai semasa bersih penerimaan belum lunas bawah pengaturan pajakan yang berjumlah RM12,713,000 (2022: RM15,990,000).

(Nota ii) Termasuk dalam prabayar bukan semasa dan semasa ialah cagaran deposit berjumlah RM62,120,000 (2022: RM62,120,000) yang dibayar kepada syarikat induk utama mengikut LLA bertarikh 1 November 2011, yang akan ditolak selesai dengan sebarang pembayaran amaun pajakan sebelum tamat tempoh atau lebih awal selepas tuntutan balik tanah mengikut LLA, dan prabayar pembelian logam berharga untuk memangkinkan tindak balas tertentu dalam proses penghasilan pada kos berjumlah RM68,531,000 (2022: RM55,295,000).

(Nota iii) Termasuk dalam deposit semasa Kumpulan ialah deposit berkaitan dengan kemudahan insurans perubatan berjumlah RM7,991,000 (2022: RM7,991,000).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

26 BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

Belum terima adalah dalam denominasi yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
- Ringgit Malaysia	765,546	936,780	12,022	7,603
- Dolar Amerika Syarikat	723,511	797,971	-	-
- Rupiah Indonesia	92	687	-	-
- Baht Thailand	2,728	2,105	-	-
- Rupee Pakistan	460	311	-	-
- Dolar Singapura	451	152	-	-
- Rupee India	196	341	-	-
- Euro	179	279	-	-
	1,493,163	1,738,626	12,022	7,603

Terma kredit perdagangan belum terima ditetapkan hingga 90 hari (2022: 90 hari).

(a) Penyesuaian elaun kerugian

(i) Perdagangan belum terima ditentukan menerusi pendekatan ringkas

Elaun kerugian perdagangan belum terima pada 31 Disember 2023 disesuaikan dengan baki pembukaan elaun kerugian seperti yang berikut:

Kumpulan	Rosot nilai bukan kredit RM'000	Rosot nilai kredit RM'000	Jumlah RM'000
Pembukaan elaun kerugian pada 1 Januari 2022	15,485	162,262	177,747
(Penurunan)/peningkatan elaun kerugian (bersih)	(394)	2,745	2,351
Hapus kira	(33)	(15,340)	(15,373)
Pergerakan tukaran asing	-	3,640	3,640
Elaun kerugian pada 31 Disember 2022/1 Januari 2023	15,058	153,307	168,365
(Penurunan)/peningkatan elaun kerugian (bersih)	(1,283)	305	(978)
Hapus kira	(134)	(4,341)	(4,475)
Pergerakan tukaran asing	-	3,292	3,292
Penutupan elaun kerugian pada 31 Disember 2023	13,641	152,563	166,204

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

26 BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

(a) Penyesuaian elaun kerugian (sambungan)

(i) Perdagangan belum terima ditentukan menerusi pendekatan ringkas (sambungan)

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit perdagangan belum terima dengan pengiktirafan elaun ECL, berdasarkan pentaksiran rosot nilai kolektif dan individu:

Kumpulan	Semasa RM'000	31 hari			Jumlah RM'000
		Hingga 30 hari lampau tempoh RM'000	hingga 90 hari lampau tempoh RM'000	Lebih dari 91 hari lampau tempoh RM'000	
<u>31 Disember 2023</u>					
Nilai bawaan kasar	1,058,981	67,961	23,306	188,683	1,338,931
Rosot nilai individu - kredit terjejas	-	-	-	(152,563)	(152,563)
	1,058,981	67,961	23,306	36,120	1,186,368
Jangkaan kadar kerugian kredit	0%	0.2%	0.5%	36.9%	
Rosot nilai kolektif	(78)	(107)	(115)	(13,341)	(13,641)
Nilai bawaan (tolak elaun kerugian)	1,058,903	67,854	23,191	22,779	1,172,727
<u>31 Disember 2022</u>					
Nilai bawaan kasar	1,105,654	105,097	52,255	318,289	1,581,295
Rosot nilai individu - kredit terjejas	-	(3,791)	-	(149,516)	(153,307)
	1,105,654	101,306	52,255	168,773	1,427,988
Jangkaan kadar kerugian kredit	0%	0.1%	6.1%	6.8%	
Rosot nilai kolektif	(313)	(143)	(3,180)	(11,422)	(15,058)
Nilai bawaan (tolak elaun kerugian)	1,105,341	101,163	49,075	157,351	1,412,930

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

26 BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

(a) Penyesuaian elaun kerugian (sambungan)

(ii) Belum terima dan deposit lain ditentukan menerusi pendekatan umum 3 peringkat

Elaun kerugian belum terima dan deposit lain pada 31 Disember 2023 disesuaikan dengan pembukaan elaun kerugian bagi peruntukan itu seperti yang berikut:

Kumpulan	Berbayar RM'000	Kurang berbayar RM'000	Tidak berbayar RM'000	Jumlah RM'000
Pembukaan elaun kerugian pada 1 Januari 2022	-	8,483	21,155	29,638
Peningkatan elaun kerugian (bersih)	-	10,069	1,023	11,092
Hapus kira	-	(8,219)	-	(8,219)
Pergerakan tukaran asing	-	-	146	146
Elaun kerugian pada 31 Disember 2022/ 1 Januari 2023	-	10,333	22,324	32,657
(Penurunan)/peningkatan elaun kerugian (bersih)	-	(2,855)	1,100	(1,755)
Pindahan	-	(6,080)	6,080	-
Pergerakan tukaran asing	-	-	131	131
Penutupan elaun kerugian pada 31 Disember 2023	-	1,398	29,635	31,033

Kumpulan	Berbayar RM'000	Kurang berbayar RM'000	Tidak berbayar RM'000	Jumlah RM'000
31 Disember 2023				
Nilai bawaan kasar	128,074	8,174	29,635	165,883
Elaun kerugian	-	(1,398)	(29,635)	(31,033)
Nilai bawaan (ditolak elaun kerugian)	128,074	6,776	-	134,850
31 Disember 2022				
Nilai bawaan kasar	129,861	21,470	22,324	173,655
Elaun kerugian	-	(10,333)	(22,324)	(32,657)
Nilai bawaan (ditolak elaun kerugian)	129,861	11,137	-	140,998

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

27 AMAUN BELUM TERIMA DARIPADA/(BELUM BAYAR KEPADA) SYARIKAT INDUK UTAMA, SUBSIDIARI, SYARIKAT USAHA SAMA, SYARIKAT BERSEKUTU DAN SYARIKAT BERKAITAN LAIN

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Aset bukan semasa</u>				
Amaun belum terima daripada:				
Subsidiari	-	-	37,970	30,748
Syarikat usaha sama	138,848	142,099	-	-
	138,848	142,099	37,970	30,748
Peruntukan rosot nilai:				
Subsidiari	-	-	(30,937)	(28,302)
Syarikat usaha sama	(138,848)	(142,099)	-	-
	-	-	7,033	2,446
<u>Aset semasa</u>				
Amaun belum terima daripada:				
Syarikat induk utama	35,992	32,683	4,575	4,907
Subsidiari	-	-	56,399	470,015
Syarikat usaha sama	134,877	146,887	-	-
Syarikat bersekutu	38	4,300	-	-
Syarikat berkaitan lain	66,687	273,817	2,824	1,407
	237,594	457,687	63,798	476,329
Elaun kerugian				
Syarikat induk utama	(3,663)	(7,029)	(4,033)	(4,033)
Subsidiari	-	-	(5,590)	(12,313)
Syarikat berkaitan lain	(4,650)	(12,922)	(1,287)	-
	(8,313)	(19,951)	(10,910)	(16,346)
	229,281	437,736	52,888	459,983
	229,281	437,736	59,921	462,429
<u>Liabiliti semasa</u>				
Amaun belum bayar kepada:				
Syarikat induk utama	(276,663)	(239,203)	-	-
Subsidiari	-	-	(8,824)	(6,690)
Syarikat usaha sama	(506)	(42)	-	-
Syarikat bersekutu	(331)	(331)	-	-
Syarikat berkaitan lain	(5,950)	(24,350)	(97)	(79)
	(283,450)	(263,926)	(8,921)	(6,769)

Amaun belum terima daripada/(belum bayar kepada) syarikat induk utama, syarikat usaha sama, syarikat bersekutu dan syarikat berkaitan lain ini tidak bercagar, tanpa caj kewangan dan mempunyai terma kredit antara 15 hingga 120 hari (2022: 15 hingga 120 hari).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

27 AMAUN BELUM TERIMA DARIPADA/(BELUM BAYAR KEPADA) SYARIKAT INDUK UTAMA, SUBSIDIARI, SYARIKAT USAHA SAMA, SYARIKAT BERSEKUTU DAN SYARIKAT BERKAITAN LAIN (SAMBUNGAN)

Amaun belum terima daripada/(belum bayar kepada) subsidiari ini tidak bercagar, tanpa caj kewangan dan mempunyai terma kredit 30 hingga 180 hari (2022: 30 hingga 180 hari) kecuali amaun belum terima daripada subsidiari yang dikelaskan sebagai bukan semasa yang dikenakan faedah Sifar (2022: 5.0%) setahun.

Semua amaun belum terima daripada/(belum bayar kepada) syarikat induk utama, subsidiari, syarikat usaha sama, syarikat bersekutu dan syarikat berkaitan lain adalah dalam denominasi Ringgit Malaysia manakala amaun belum terima daripada sekutu adalah dalam denominasi USD.

Amaun belum terima daripada subsidiari:

	Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Pada 1 Januari	460,148	344,352
Pergerakan bersih pada tahun kewangan#	(404,334)	147,602
Penurunan/(peningkatan) elaun kerugian pada tahun kewangan	4,088	(29,110)
Hapus kira	(28)	-
Penukaran kepada saham biasa* (Nota 23)	(2,032)	(2,696)
Pada 31 Disember	57,842	460,148
<u>Dianalisis sebagai:</u>		
Bukan semasa	7,033	2,446
Semasa	50,809	457,702
	57,842	460,148

Termasuk dalam pergerakan pada tahun kewangan adalah dividen interim ketiga tahun 2022 yang diterima daripada subsidiari berjumlah RM435,700,000 (2022: pembayaran balik pendahuluan oleh subsidiari berjumlah RM172,626,000 dan pendahuluan kepada subsidiari berjumlah RM30,748,000).

* Penukaran kepada saham biasa

Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023

- (i) Pada 29 Mac 2023, Syarikat melanggan 122,210 saham biasa bernilai USD1.00 setiap satu daripada FGV Investment (L) Pte. Ltd. ("FGVI"), subsidiari milik penuh Syarikat, dipenuhi menerusi penukaran amaun belum terima daripada FGVI berjumlah USD122,210, bersamaan dengan RM571,000.
- (ii) Pada 22 Mei 2023, Syarikat melanggan 70,993 saham biasa bernilai USD1.00 setiap satu daripada FGVI, yang dipenuhi menerusi penukaran amaun belum terima daripada FGVI berjumlah USD70,993, bersamaan dengan RM332,000.
- (iii) Pada 28 Julai 2023, Syarikat melanggan 149,985 saham biasa bernilai USD1.00 setiap satu daripada FGVI, yang dipenuhi menerusi penukaran amaun belum terima daripada FGVI berjumlah USD149,985, bersamaan dengan RM695,000.
- (iv) Pada 11 September 2023, Syarikat melanggan 94,435 saham biasa bernilai USD1.00 setiap satu daripada FGVI, yang dipenuhi menerusi penukaran amaun belum terima daripada FGVI berjumlah USD94,435, bersamaan dengan RM434,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

27 AMAUN BELUM TERIMA DARIPADA/(BELUM BAYAR KEPADA) SYARIKAT INDUK UTAMA, SUBSIDIARI, SYARIKAT USAHA SAMA, SYARIKAT BERSEKUTU DAN SYARIKAT BERKAITAN LAIN (SAMBUNGAN)

(a) Penyesuaian elaun kerugian (sambungan)

Amaun bukan dagangan belum terima daripada syarikat usaha sama ditentukan menerusi pendekatan umum 3 peringkat (sambungan)

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit amaun bukan dagangan belum terima daripada syarikat usaha sama yang mana elaun ECL diiktiraf berdasarkan penilaian rosot nilai individu:

Kumpulan	Berbayar RM'000	Tidak berbayar RM'000	Jumlah RM'000
31 Disember 2023			
Nilai bawaan kasar	-	138,848	138,848
Penilaian individu	-	(138,848)	(138,848)
Nilai bawaan (ditolak elaun kerugian)	-	-	-
31 Disember 2022			
Nilai bawaan kasar	-	142,099	142,099
Penilaian individu	-	(142,099)	(142,099)
Nilai bawaan (ditolak elaun kerugian)	-	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

49 BELUM BAYAR (SAMBUNGAN)

Belum bayar adalah dalam denominasi yang berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
- Ringgit Malaysia	1,220,308	1,860,342	48,937	66,982
- Dolar Amerika Syarikat	48,558	55,619	2,919	1,526
- Rupiah Indonesia	1,832	12,140	-	-
- Rupee Pakistan	21,527	11,550	-	-
- Baht Thailand	2,389	1,353	-	-
- Euro	1,883	-	-	-
- Lain-lain	39	25	6	-
	1,296,536	1,941,029	51,862	68,508

Terma kredit dagangan belum bayar adalah hingga 90 hari (2022: hingga 90 hari).

Nilai saksama belum bayar dikira hampir dengan amaun dibawahnya kerana kesan diskaun adalah tidak ketara.

50 LIABILITI KONTRAK

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Liabiliti kontrak</u>		
Pada 1 Januari	109,359	132,340
Hasil teriktiraf yang termasuk dalam baki liabiliti kontrak pada awal tempoh kewangan	(106,647)	(129,316)
Tunai diterima/amaun dibilkan atas obligasi yang tidak ditunaikan	88,948	106,335
Pada 31 Disember	91,660	109,359

